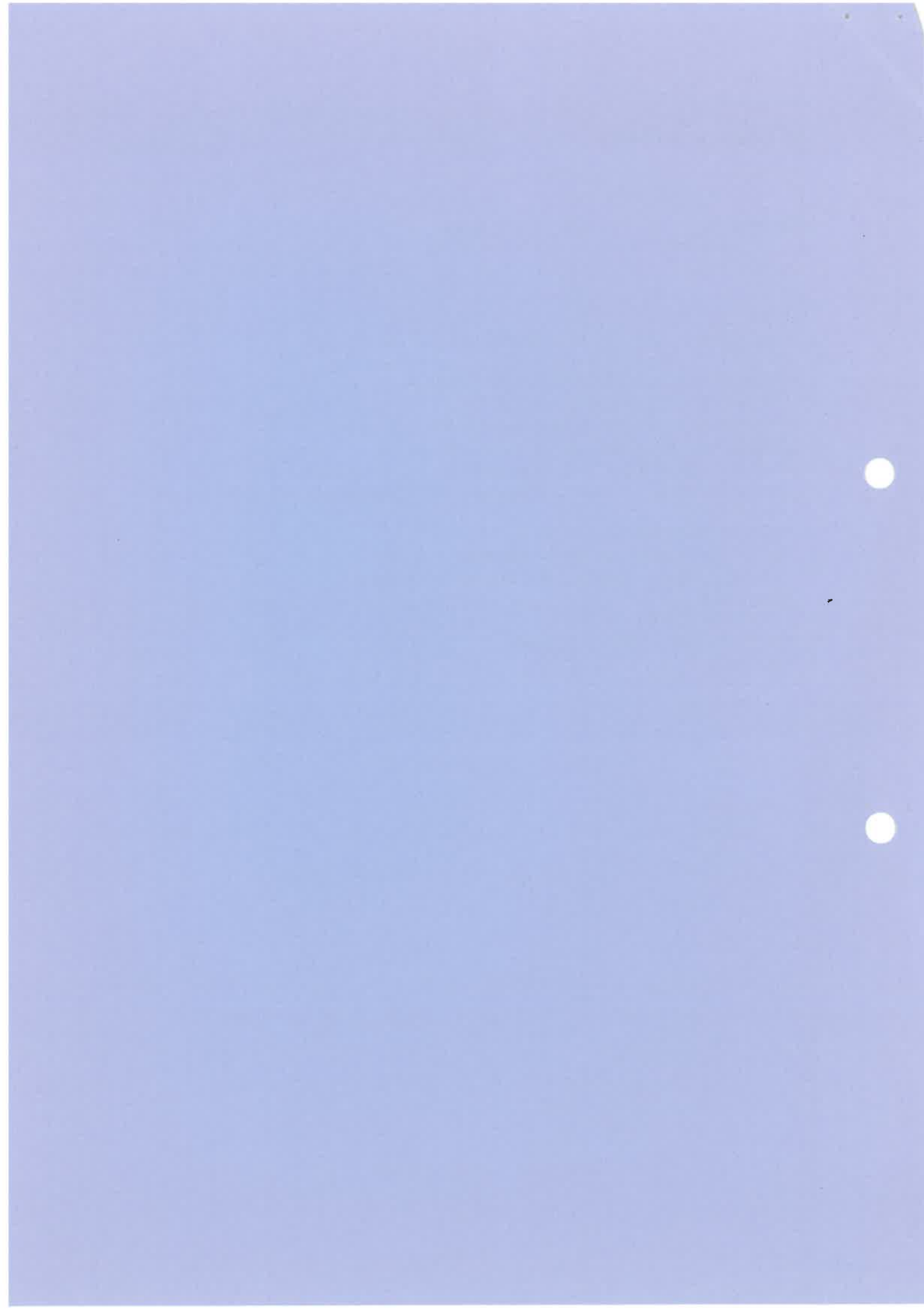

MKR-SAK 2/00

REFERATSAKER

- a) Oppfølging av KM – Leuenbergavtalen [redacted]
- b) Protokoll fra møte i TN 05.-06.11.99 [redacted]
- c) Protokoll fra møte i KISP 30.09.-01.10.99 [redacted]
- d) Protokoll fra møte i NØM /m vedlegg
- e) Protokoll fra møte i KUI 22.09.99 og 23.11.99 [redacted]
- f) Protokoll fra møte i NFKL 29.11.99 [redacted]
- g) Referat fra møte i SMM 22.09.99 og 29.11.99 [redacted]
- h) Norges kristne råd - Referat fra Rådsmøtet 20.09.99 og styremøte 11.11.99 [redacted]
- i) Notat – Studiebesøk Geneve [redacted]
- j) Brev – Gjeldsettergivelse haster – anledningen er nå! [redacted]
- k) Årsrapport MKRs virksomhet 1999 (Generalsekretærens)
Ettersendes
- l) Årsplan MKR 2000
- m) Referat fra møte i Nasjonalkomiteen
- n) Kirkemøtet

CHURCH OF NORWAY
Council on Ecumenical and International Relations

Leuenberg Church Fellowship
Att.: Dr. Wilhelm Hüffmeier
Leiter der Berliner Sekretariats
Jebensstr. 3
10623 Berlin
GERMANY

Date	Our ref.	Your ref.	Your date
13.12.99	97/338-18 SU		

CHURCH OF NORWAY DECISION TO SIGN THE LEUENBERG AGREEMENT

It is a joy for us to inform you officially that the Church of Norway decided at its General Synod 18th November 1999 to sign the Leuenberg Agreement and to join the Leuenberg Church Fellowship (LCF). The decision was received with spontaneous joy and singing, and Rev. Rusterholz who represented the Leuenberg Church Fellowship at the General Synod and Presiding Bishop Odd Bondevik could embrace and congratulate one another.

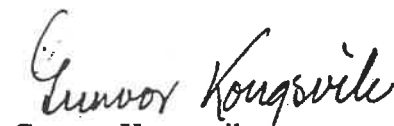
A Signatory's Protocol was adopted along with the decision to sign the Leuenberg Agreement. In this protocol the Church of Norway makes explicit its ecumenical position and its assessment of the implications of the signing of the Leuenberg Agreement. Please find enclosed the Signatory's Protocol in its English version.

Finally the General Synod mandated the Council on Ecumenical and International Relations to find an appropriate way to mark and celebrate the signing of the Leuenberg Agreement, where also the Signatory's Protocol may be presented. Plans for such an event will be consulted with you through Rev. Olav Fykse Tveit or directly with the office and Rev. Dr. Stephanie Dietrich.

We want to express our hope that the recent joyful decision made by our Church will open up new relationships between the Church of Norway and the churches of the Reformation Europe.

Yours in Christ,

Odd Bondevik
Presiding Bishop

Gunvor Kongsvik
Chair of National Church Council

Enclosure

Archiev: 511.10

Signatory's Protocol by the Church of Norway
on the Signing of
The Agreement between Reformation Churches in Europe
(Leuenberg Agreement)

Adopted by the Church of Norway General Synod on 19 November 1999

The Church of Norway expresses with pleasure its readiness to sign the *Leuenberg Agreement*. By signing this *Agreement* we give a concrete, written expression of our positive evaluation of it. In addition, however, we also wish to explain the way in which we understand our commitment as a signatory church.

The ecumenical position of the Church of Norway

The Church of Norway is involved in ecumenical relationships with other churches in manifold ways. Through the Porvoo communion between Nordic and Baltic Lutheran churches and the Anglican churches in Great Britain and Ireland, we are in full church fellowship with these Anglican churches. We also have an agreement of altar and pulpit fellowship with the Methodist Church in Norway ("Fellowship of Grace"). Through the Lutheran World Federation we are in full church fellowship with the other Nordic folk churches and all other member churches of the Federation. We are also a member of the World Council of Churches and the Conference of European Churches.

The close fellowship with other churches also implies a commitment with regard to other agreements being entered into. There should be theological compatibility between the various agreements and the ecclesial and theological tradition in which we stand.

On the Signing of the *Leuenberg Agreement*

On the basis of the above considerations, we wish to specify in the following points, the way in which we understand our signing of the *Agreement*. In so doing, we also specify our understanding of the *Agreement*.

1. With gratitude we recognize that the doctrinal disagreements between our churches have been sufficiently clarified through the *Leuenberg Agreement*. By signing the *Agreement*, the Church of Norway officially confirms this recognition.
2. We affirm the understanding of the gospel and the sacraments expressed in the *Leuenberg Agreement*. In this way, we put behind us the doctrinal disagreements which our churches have considered to be church dividing. On the basis of our agreement regarding the understanding of the gospel (L.A. § 33), we commit ourselves, through the *Agreement*, to offer altar and pulpit fellowship to the signatory churches.

This obligation rests on a conviction, expressed in the *Agreement*, “that together we share in the one Church of Jesus Christ and that the Lord frees us and commits us to common service.” (L.A. § 34.)

3. The Church of Norway stresses the importance of the doctrinal dialogues that have been conducted between the signatory churches since 1973. The deepening of ecclesiastical and sacramental understanding is an important factor in our positive assessment of the *Leuenberg Agreement* and our joining the *Leuenberg Fellowship*. We wish to underline the need for further theological discussions. In line with the other churches of the *Leuenberg Fellowship*, we cannot enter into altar and pulpit fellowship with churches practising re-baptism.
4. Against the background of the ecumenical agreements into which we have entered, it has become clear to us that both the meaning and the structuring of ecumenical church fellowship will vary according to context. In all our churches there are forms of pastoral oversight (“episkopé”). Such a function is necessary in all churches. The concrete structure and understanding of such a ministry of oversight may, however, vary.

In the Porvoo agreement, the Church of Norway has stated, together with the other Porvoo signatory churches, that fellowship in word and sacrament is made explicit through the ministry of oversight which is exercised by the pastoral ministry in the church and by the ministry of bishops on whom the ministry of oversight is bestowed in a particular way. Together, these are an outward sign of church unity.

Both through ecumenical dialogue and through our own church history we have learned to value this tradition. The role of the episcopal ministry in the Church of Norway has facilitated the achievement of church fellowship with Anglican churches. This does not for us preclude recognition of other churches which do not have an episcopal ministry, or the possibility of full church fellowship with such churches.

5. In signing the *Leuenberg Agreement*, we acknowledge our close relations to the signatory churches of this *Agreement*. Signing the *Leuenberg Agreement* does not mean that we support a development of Protestant synodical structures in Europe.¹ Co-operation with the signatory churches of the *Leuenberg Fellowship* should not lead to obstruction of other ecumenical relations.
6. The realization of church fellowship takes place on both theological and practical levels, in daily life among the churches that have entered into the fellowship. We value the challenges that follow from our signing of the *Agreement* and from the altar and pulpit fellowship which it represents. It is our hope that we, as the Church of Norway and as a member of the Porvoo communion, will be able to contribute through the *Leuenberg* church fellowship to the mutual enrichment of our traditions and our church life.
7. On this basis of, and in line with, the agreement achieved in the *Leuenberg Agreement*, which is compatible with the confession of our church, we wish hereby to declare church fellowship with the signatory churches of the *Leuenberg Agreement*.

¹ We value the emphasis on this aspect in the *Agreement* itself (LA § 46) and in the interpretation of the *Agreement* in the document “Leuenberg – Meissen – Porvoo. Models of Church Unity from the Viewpoint of the *Leuenberg Agreement*” Oslo 23 May 1998. This Statement of the Executive Committee of the *Leuenberg Fellowship* states in section 3.5.: “The ecumenical aspect of the LA aimed, from the very beginning, at making it clear that it was not going its own way in terms of confession, but rather that it saw itself as a contribution towards the ‘ecumenical fellowship of all Christian churches’ (§ 46).”

Signing the *Agreement* takes place in the conviction that the call to unity of the churches in Jesus Christ is also realized in, and by means of, the fellowship of the signatory churches of the *Leuenberg Agreement*.

**SIGNATARERKLÄRUNG DER NORWEGISCHEN KIRCHE ZUR
UNTERZEICHNUNG DER
KONKORDIE REFORMATORISCHER KIRCHEN IN EUROPA
(LEUENBERGER KONKORDIE)**

Verabschiedet von der Synode der Norwegischen Kirche am 19. November 1999

Die Norwegische Kirche möchte auf diese Weise ihre Freude darüber zum Ausdruck bringen, dass es ihr möglich ist, die *Leuenberger Konkordie* zu unterzeichnen. Durch die Unterzeichnung der *Konkordie* geben wir konkreten und schriftlichen Ausdruck für unsere positive Würdigung der *Konkordie*. Zusätzlich möchten wir aber auch erläutern, wie wir unsere Verpflichtung als Signatarkirche verstehen.

Zur ökumenischen Verpflichtung der Norwegischen Kirche

Die Norwegische Kirche ist auf vielfältige Weise in ökumenischen Beziehungen mit anderen Kirchen verbunden. Durch die Porvoogemeinschaft zwischen den nordischen und baltischen lutherischen Kirchen und den anglikanischen Kirchen in Großbritannien und Irland haben wir volle Kirchengemeinschaft mit diesen anglikanischen Kirchen. Wir haben auch ein Abkommen über Kanzel- und Abendmahlsgemeinschaft mit der methodistischen Kirche in Norwegen ("Fellowship of grace"). Durch den Lutherischen Weltbund haben wir volle Kirchengemeinschaft mit den anderen nordischen Volkskirchen und allen anderen Mitgliedskirchen des Weltbundes. Wir sind auch Mitglied des Ökumenischen Rates der Kirchen und der Konferenz Europäischer Kirchen.

Die Verbundenheit mit anderen Kirchen beinhaltet eine Verpflichtung in Bezug auf andere kirchliche Abkommen, die wir eingehen. Die verschiedenen Abkommen müssen mit der kirchlichen und theologischen Tradition, in der wir stehen, theologisch vereinbar sein.

Zur Unterzeichnung der *Leuenberger Konkordie*

Auf der Grundlage dieser Überlegungen möchten wir in Bezug darauf, wie wir unsere Unterzeichnung der *Konkordie* verstehen, einige Punkte präzisieren. Auf diese Weise verdeutlichen wir auch unser Verständnis der *Konkordie*:

1. Wir erkennen mit Dankbarkeit an, daß die dogmatischen Streitigkeiten zwischen unseren Kirchen durch die *Leuenberger Konkordie* zu einer zureichenden Klärung gekommen sind. Durch die Unterzeichnung der *Konkordie* bestätigt die Norwegische Kirche diese prinzipielle Anerkennung auch offiziell.
2. Wir stimmen in das Verständnis des Evangeliums und der Sakramente, wie es in der *Leuenberger Konkordie* zum Ausdruck kommt, ein. Auf diese Weise legen wir die dogmatischen Streitigkeiten, die unsere Kirchen für kirchtrennend angesehen haben, hinter uns. Auf der Grundlage der Einigkeit in Bezug auf das Verständnis des Evangeliums (LK §33) verpflichten wir uns durch die *Konkordie*, den Signatarkirchen Kanzel- und Abendmahlsgemeinschaft zu gewähren.

Diese Verpflichtung beruht auf der Überzeugung, wie sie in LK zum Ausdruck kommt, "daß sie gemeinsam an der einen Kirche Jesu Christi teilhaben und daß der Herr sie zum gemeinsamen Dienst befreit und verpflichtet." (LK, §34)

3. Die Norwegische Kirche unterstreicht die Bedeutung der Lehrgespräche, die zwischen den Signatarkirchen seit 1973 geführt worden sind. Die Vertiefung in Bezug auf Kirchen- und Sakramentsverständnis sind wichtig für unsere positive Beurteilung der *Leuenberger Konkordie* und unseren Beitritt zur *Leuenberger Kirchengemeinschaft*. Wir möchten betonen, dass es weiterer theologischer Gespräche bedarf. Gemeinsam mit den Kirchen der *Leuenberger Kirchengemeinschaft* können wir nicht die Kanzel- und Abendmahlsgemeinschaft mit Kirchen annehmen, die die Wiedertaufe praktizieren.

4. Auf dem Hintergrund der ökumenischen Abkommen, die wir eingegangen sind, ist uns deutlich geworden, daß sich sowohl das Verständnis wie auch die konkrete Ausformung von Kirchengemeinschaft in den verschiedenen Kontexten unterschiedlich gestaltet. In allen unseren Kirchen gibt es Formen von pastoralem Leitungsdienst («Episkopé»). Solch eine Funktion ist in allen unseren Kirchen notwendig. Die konkrete Ausformung und das Verständnis des pastoralen Leitungsdienstes kann jedoch variieren.

Durch das Porvooabkommen hat die Norwegische Kirche, zusammen mit den anderen Signatarkirchen, zum Ausdruck gebracht, daß die Gemeinschaft in Wort und Sakrament durch den pastoralen Leitungsdienst verdeutlicht wird, der ausgeübt wird im pastoralen Dienst in der Kirche und im Dienst der Bischöfe, denen in besonderer Weise der Leitungsdienst übertragen ist. Gemeinsam sind diese ein äusseres Zeichen kirchlicher Einheit.

Sowohl im ökumenischen Dialog als auch in der Geschichte unserer eigenen Kirche haben wir gelernt, diese Tradition wertzuschätzen. Die Bedeutung des Bischofsamtes in der Norwegischen Kirche hat es erleichtert, die Gemeinschaft mit anglikanischen Kirchen zu erreichen. Das verhindert aus unserer Sicht nicht die Anerkennung anderer Kirchen, die ein solches Amt nicht haben, oder die volle Kirchengemeinschaft mit solchen Kirchen.

5. Wir erkennen durch die Unterzeichnung der *Konkordie* unsere Verbundenheit mit den Signatarkirchen der *Leuenberger Konkordie* an. Eine Unterzeichnung der *Leuenberger Konkordie* bedeutet nicht, dass wir eine Entwicklung von protestantischen synodalen Strukturen in Europa wünschen.¹ Die Zusammenarbeit mit den Signatarkirchen im Rahmen der *Leuenberger Kirchengemeinschaft* darf nicht dazu führen, daß andere ökumenische Verbindungen erschwert werden.
6. Die Verwirklichung von Kirchengemeinschaft geschieht sowohl auf theologischer als auch auf praktischer Ebene, im täglichen Leben der Kirchen, die sich der Gemeinschaft angeschlossen haben. Wir sind dankbar für die Herausforderung, die in unserer Unterzeichnung der *Konkordie* und in der Kanzel- und Abendmahlsgemeinschaft liegt, die sich hieraus ergibt. Wir hoffen, daß wir, als Norwegische Kirche und als Glied der Porvookirchengemeinschaft, durch die *Leuenberger Kirchengemeinschaft* zur gegenseitigen Bereicherung unserer Traditionen und unseres kirchlichen Lebens beitragen können.
7. Auf der Grundlage von und in Übereinstimmung mit der in der *Konkordie* erreichten theologischen Einigkeit, die mit der Bekenntnisgrundlage unserer Kirche vereinbar ist, möchten wir auf diese Weise unsere Gemeinschaft mit den Signatarkirchen der *Leuenberger Konkordie* erklären.

Die Unterzeichnung der *Konkordie* geschieht in der Überzeugung, daß der Ruf zur Einheit der Kirchen in Jesus Christus auch in der und durch die Gemeinschaft der Signatarkirchen der *Leuenberger Konkordie* verwirklicht wird.

¹ Wir sind dankbar für die Betonung dieses Aspekts in der *Konkordie* selbst (LK § 46) und in der Deutung der *Konkordie* im Dokument «Leuenberg - Meissen - Porvoo. Modelle kirchlicher Einheit aus der Sicht der Leuenberger *Konkordie*.», Oslo, 23.Mai 1998. Diese Erklärung des Exekutiv Ausschusses der Leuenberger Kirchengemeinschaft besagt in §3.5.: «Der ökumenische Aspekt der LK hat von Anfang deutlich machen wollen, daß diese sich nicht als konfessioneller Alleingang, sondern vielmehr als Beitrag zur 'ökumenischen Gemeinschaft aller christlichen Kirchen' versteht (§ 46).»

THE LUTHERAN WORLD FEDERATION

LUTHERISCHER WELTBUND - FEDERACIÓN LUTERANA MUNDIAL - FÉDÉRATION LUTHÉRIENNE MONDIALE

Office of the General Secretary

J: SU
kopi 501

Church of Norway Council
on Ecumenical and International Relations
Att: General Secretary Stig Utne
P.O. Box 5816 Majorstua
N-0308 OSLO

KIRKERÅDET MELLOMKIRKELIG RÅD SAMISK KIRKERÅD	
06 JAN 2000	
Til	SU
J.nr.	99/338-19
Arkiv nr.	511.110

4 January, 2000

Dear Stig,

I have received your letter of 20 December 1999 to which you attach the letter by the Church of Norway to the Leuenberg Church Fellowship regarding the decision of your church to sign the Leuenberg Agreement, and the Signatory's Protocol adopted by your recent General Synod.

I would like to congratulate the Church of Norway with regard to taking this step. It is indeed a promising ecumenical development as we now embark upon the third millennium of the one and universal Church of Jesus Christ.

As you know, there are many Lutheran churches around the world which are close to Anglican churches, as is the case for the Church of Norway through the Porvoo fellowship, or are close to churches of the Reformed tradition. In some places there is uncertainty with regard to the future development of these relations in the wider ecumenical framework.

The decision of the Church of Norway to sign the Leuenberg Agreement, after many years of study and reflection, represents a courageous step inasmuch as some of the implications of simultaneous communion fellowship with Anglicans and Reformed churches will need to be clarified further in the years ahead. The Church of Norway, by taking this step, presents itself as an important and active partner in that process of clarification, with which the Lutheran World Federation as a family of churches will continue to be directly involved in the years ahead.

I wish you all the best as you proceed with the plans for a signing ceremony.

I ask you to please convey my warm greetings to Bishop Odd Bondevik and to Ms. Gunvor Kongsvik.

Sincerely yours,

Ishmael Noko
General Secretary

World Council of Churches

J: SU
kopii SDI

10 JAN 2000	
To: SU	
From: 97/338-21	
Activity No: 511.110	

150, ROUTE DE FERNEY
P.O. BOX 2100
CH-1211 GENEVA 2

TELEPHONE +41 22 791.61.11
TELEFAX +41 22 791.03.61
WEB <http://www.wcc-coe.org>
E-MAIL info@mail.wcc-coe.org

DIRECT DIAL +41 22 791 _____

t.e. 17/1 - 2000
S.u

Rev. Stig Utne
Church of Norway Council on
Ecumenical and International Relations
P O Box 5816 Majorstua
0308 Oslo
NORWAY

ADF/rs
3 January 2000

Dear Stig,

Thank you very much for your letter of 20 December 1999 enclosing a copy of the Signatory's Protocol of the Church of Norway on signing the Leuenberg Agreement and entering the Leuenberg Church Fellowship.

The decision of your Church to join the Fellowship significantly holds together your relationship with Lutheran, Reformed and Methodist Churches and with the Anglican Churches of Britain and Ireland through the Porvoo Agreement. This is a significant step and an important signal to all the churches of these families concerning the development towards the fuller expression of the Communion of the Church.

Many thanks for informing us of this important event.

Every best wish for the year that has just begun.

Yours sincerely,

Alan D. Falconer

**PROTOKOLL FRA MØTE I TEOLOGISK NEMND UNDER
MELLOMKIRKELIG RÅD 5./6.11.1999, OSLO**

Tilstede:

Jan-Olav Henriksen, Geir Hellemo, Arve Brunvoll, Per Oskar Kjælaas, Odd Magne Bakke, Aud Tønnessen, Marianne Bjelland Kartzow, Laila Riksaasen Dahl (vara).

Tilstede på fredag (sak 9/99, 17/99, 18/99, 19/99, 16/99, 13/99): Ernst Baasland, Olav Fykse Tveit (vara).

Under sak 12/99: Turid Karlsen Seim

Fra sekretariatet: Stephanie Dietrich (sekretær), Ørnulf Steen under sak 12/99; 16/99

Forfall: Elena Eika, Ragnhild Jepsen.

Maranne Bjelland Kartzow åpnet møtet med tekslesning og fellessang.
Sakslisten ble godkjent, det ble ikke meldt saker til TN-Sak 20/99, Eventuelt.

TN-SAK 9/99

PROTOKOLLER

a.) Protokoll fra møte i TN 19.03.99

b.) Protokoll fra møte i TN/AU 29.04.99 (telefonmøte)

Vedtak:

- Protokollene godkjennes.

TN SAK 10/99 REFERATSAKER

a.) Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 6./7.5. 1999

b.) Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 6./7.9.99

c.) Protokoll fra møte i Nemnd for økumenisk samarbeid og misjon (NØM) 25./26.5.99

d.) Protokoll fra møte i Nemnd for Kvinne- og likestillingsspørsmål 7.6.99

e.) Referat fra møte i Samarbeidsråd for menighet og misjon 20.05.99

f.) Protokoll fra møte i Nasjonalkomiteen for LVF i Norge 23.08.99

g.) Protokoll fra møte i Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP), 30.9.-1.10.99

Nemnda hadde noen kommentarer til enkelte referatsaker. I forhold til TN SAK 10/99 a.), MKR 14/99, ble det kommentert at opplysningen om at det dreier seg om Kirkemøtet i år 2000 mangler. I forhold til TN SAK 10/99e.) ble det stilt spørsmål om hvilken økumenisk betydning for søsterkirkene arbeidet i Samarbeidsrådet for menighet og misjon har. Videre ønsket nemnda å gi uttrykk for sin glede over Nasjonalkomiteens arbeid (TN SAK 10/99 f.). Når det gjelder protokollen fra møtet i KISP (TN SAK 10/99 g.) etterlyste nemnda en behandling av den prekære situasjonen i Eritrea/Etiopia.

Vedtak: Referatsakene og protokollene TN SAK 10/99 a.) – g.) tas til etterretning.

TN-SAK 11/99

RAPPORTER/ORIENTERINGSSAKER

LVF-relaterte rapporter:

a.) Rapport fra Rådsmøte i LVF, Bratislava, 21.-29.juni 1999 v/ Ørnulf Steen

b.) Rapport fra "Standing Committee for Ecumenical Affairs" ved Ørnulf Steen

- c.) LWFs Rådsmøte Juni 1999 – Rapport ved Sigrun Møgedal
- d.) Rapport fra LWFs Eksekutivkomitémøte Juni 1999 (med vedlegg: "Signing of the Joint Declaration"), ved Sigrun Møgedal

Mellomkirkelig råds årsrapport og føringer for årsplan 2000/ Rapport fra generalforsamlingen i Harare 1998 (KM 16.1/99)

- e.) Årsrapport 1998, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke
- f.) Føringer for årsplan/budsjett 2000, MKR SAK 36/99, ved generalsekretæren MKR
- g.) KM 16.1/99 "Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement i etterkant av generalforsamlingene i KEK, LVF og KV"

Rapporter/Orienteringssaker i forhold til "Nådens Fellesskap"

- h.) Referat fra møte i Metodistisk Luthersk Samtalegruppe, 17.2.99
- i.) Invitasjon til Metodistkirkens Årskonferanse, 23.-27.juni 1999
- j.) Rapport fra Metodistkirkens årskonferanse 1999, ved Jorunn Øxnevad Lie

Rapporter/Orienteringssaker i forhold til "Porvooavtalen"

- k.) Presseinformasjon om ELCAs (Evangelical Lutheran Church in America) økumeniske avtaler 1999 og ELCA's karakteristikk av "Full communion" (fra "The Vision of the Evangelical Lutheran Church in America")
- l.) Utdrag fra "Minutes of the LWF Council", 22.-29.juni 1999, Bratislava, om den lutherske kirken i Latvia og behandlingen av kvinner i forhold til teologisk utdanning
- m.) Pressemelding om Porvoodag i Finland 11.10.99
- n.) Rapport fra reise til Scotland 1.-4.september 1999, møte med Church of Scotland og deltakelse ved Provincial Conference, Scottish Episcopal Church, ved Stephanie Dietrich

I tillegg til de skriftlige rapportene ble det gitt muntlige orienteringer om utviklingen i dialoggruppen mellom Det Norske Misjonsforbundet og Den norske kirke og om Samtalegruppen mellom Metodistkirken i Norge og Den norske kirke (oppfølging av Nådens Fellesskap) og om "Porvoo Primates Meeting" i London oktober 1999.

Vedtak:

- 1.) - *TN takker for rapportene og orienteringene.*
- 2.) - *Rapportene tas til etterretning.*

TN-SAK 12/99

ORIENTERING OM DEN INTERNASJONALE KATOLSK-LUTHERSKE DIALOGEN

Turid Karlsen Seim ga en muntlig orientering om arbeidet i Kommisjonen for enhet. Hun orienterte om undertegnelsen av Felleserklæringen i Augsburg 31.10.99 og dens betydning for den videre katolsk-lutherske dialogen. Videre orienterte hun om den pågående dialogen omkring kirkens apostolisitet.

Vedtak:

- 1.) *Teologisk Nemnd takker for orienteringen.*
- 2.) *Saken drøftet*

**TN-SAK 13/99 ORIENTERING OM BEHANDLINGEN AV
LEUENBERGSAKEN**

Saksordfører: Olav Fykse Tveit

Sakspapirer:

- a.) Kirkemøtedokumenter KM 12.1. og KM 12.2
"Den norske kirke og Leuenbergfelleskapet"
- b.) Brev fra Bispemøtet til Kirkemøtet, datert 14.10.99, om "Den norske kirke og Leuenbergkirkefelleskapet"
- c.) Utklipp fra avisen "Dagen", lørdag 11. september 1999, side 3. (Lederartikkel om Leuenberg)
- d.) Brev fra Leuenberger Kirchengemeinschaft v/ Dr. Wilhelm Hüffmeier, datert 8.10.99, om Eksekutivkomiteens representasjon ved Kirkemøtet i Trondheim, 15.-20.11.99.

Vedtak:

- 1.) *TN takker for innledningen.*
- 2.) *Saken drøftet*

**TN-SAK 14/99 FELLESEKTLÆRINGEN OM RETTFERDIGGJØRELSEN –
UNDERTEGNING**

Saksordfører: Arve Brunvoll

Sakspapirer:

- a.) Brev fra LWF v/ Generalsekretæren om JD, datert 3.6.99, med vedlegg
- b.) Brev fra LWF v/ Generalsekretæren om undertegningen, ikke datert
- c.) LWI-Infoimasjon om feiringen i Augsburg, Tyskland 31.10.99
- d.) Utklipp fra Kristelig Dagblad, 10.9.99, om Den danske folkekirkens forhold til undertegningen
- e.) Liturgi for nasjonal feiring i Nidarosdomen 31.10.99, av Felleseklæringsens undertegning i Augsburg

Fra samtalen i nemnda:

TN drøftet i sin samtale spesielt den praktiske oppfølgingen av Felleseklæringen i Norge. Erklæringsens betydning for fromhetslivet på lokalt plan og muligheten til å bruke den i undervisningssammenheng/ ved utdanningsinstitusjonene ble spesielt fremhevet.

Vedtak:

- 1.) *TN takker for innledningen.*
- 2.) *TN anmoder om at man i den Katolsk-Lutherske Samtalegruppen i Norge arbeider videre med hva Felleseklæringen kan bety for fromhetslivet på lokalt plan. Videre anmoder TN om at det teologiske arbeidet omkring sammenhengen mellom rettferdiggjørelseslæren og andre teologiske lærepunkter videreføres gjennom samtalegruppens drøftinger.*
- 3.) *TN ber sekretariatet om å sende brev til Nasjonalt fagråd for utdanning innen kristendom/teologi med informasjon om Felleseklæringen og anmodning om å bruke den som en del av pensum.*

TN-SAK 15/99 CHARTA ECUMENICA

Saksordfører: Odd Magne Bakke

Sakspapirer:

- a.) Charta Ecumenica, dokument fra CEC ("Conference of European Churches"), juli 1999
- b.) Utklipp fra CEC's tidskrift "Monitor", september 1999, om Charta Ecumenica
- c.) Kopi av ENI-Bulletin om Ecumenical Charta (Bulletin 99-0318)

Fra samtalen i nemnda:

TN drøftet både dokumentets målsetning og innhold. Nemnda stilte seg kritisk både i forhold til det som ble oppfattet som "eurosentrisme" og i forhold til en for ensidig vurdering av "proselytismen". Videre ble det påpekt at vurderingen av forholdet mellom den "gamle" og den "nye pakt" trenger en videre dialog.

Vedtak:

1. *TN takker for innledningen.*
2. *TN ber TNs leder/sekretariatet å utarbeide et notat med bakgrunn i nemndas samtale som legges frem på TN-møtet våren 2000.*

TN-SAK 16/99 EKKLESIOLOGIPROSJEKTET: "KIRKENS IDENTITET OG BESTEMMELSE"

Saksordfører: Jan-Olav Henriksen

Sakspapirer:

- a.) Dokumentet "The Nature and Purpose of the Church. A stage on the way to a common statement.", Faith and Order Paper No.181.
- b.) Sekretærens notat om dokumentet (beskrivelse av dokumentet og skissering av mulige utfordringer for Den norske kirke)
- c.) Oversendelsesbrev fra Kirkenes Verdensråd til dokumentene "The Nature and Purpose of the Church" og "A Treasure in Earthen Vessels", mars/april 1999
- d.) Kjøreplan til ekklesiologiprojektet, notat fra møte i sekretariatet 11.5.99
- e.) Informasjon om kirke/stat- utvalget (utdrag av rapport til Kirkerådet, KR 50/99)

Vedtak:

- 1.) *TN takker for innledningen.*
- 2.) *TN ber sekretæren om å utarbeide et kort notat fra samtalen i nemnda som legges til protokollen.*
- 3.) *TN ønsker å vektlegge forståelsen av "kirkelig fellesskap" (koinonia, communio) i sitt videre arbeid med ekklesiologidokumentet. Nattverdsforståelsen kan være en av flere mulige fokus i dette arbeidet.*
- 4.) *Forståelsen av "kirkelig fellesskap" profileres i nemndas videre arbeid gjennom korte notater som nemndas medlemmer legger frem på vårens møte.*
- 5.) *TN oppnevner en komité som arbeider videre med forberedelsen av en felleskonsultasjon for rådene 7.6.2000. Komitéen består av TNs leder, Marianne Bjelland Kartzow og sekretæren.*

- 6.) *TN er takknemlig for tilbudet fra Det Økumeniske Instituttet i Strasbourg om seminar og ber om at det arbeides med å finne en mulig dato høsten 2000 i tilknytning til høstens TN-møte.*

TN-SAK 17/99 VALG/BEKREFTELSE AV TN/AU

Sakspapirer: Protokoll fra møte i TN 19.03.99, (TN 9/99a.)

Vedtak:

- 1.) *TN velger Geir Hellemo, Jan-Olav Henriksen og Ragnhild Jepsen som medlemmer av TN-AU.*

TN-SAK 18/99 TN'S ARBEIDSOMRÅDE OG MANDAT

Saksordfører: Geir Hellemo

Sakspapirer:

- a.) -TN 9/99: Protokoll fra møte i Teologisk Nemnd 19.03.99, sak 5/99
b.) – Sakspapirer til møtet i TN 19.3.99, sak 5/99 (TN-statuttene, statuttene til andre nemnder under Kirkerådet/Mellomkirkelig råd; Protokoll fra møtet i TN 6.11.98 (TN-SAK 16/98)
c.) – TN10/99c.): Protokoll fra møte i NØM25./26.05.99, NØM-sak 5/99 ("NØMs arbeidprogram", samt vedlegg II)

Forslag til vedtak:

- 1.) *TN skal arbeide med teologiske utfordringer knyttet til Mellomkirkelig råds økumeniske arbeidsområder, både i Norge og i den verdensvide kirke.*
2.) *I denne sammenhengen ønsker TN i forhold til det internasjonale teologiske arbeid å prioritere spørsmålsstillinger knyttet opp mot økumeniske prosesser og avtaler, med særlig vekt på de teologiske spørsmålene som reises innenfor LVFs teologiske avdeling og Faith and Order.*
3.) *Nemnda er særlig opptatt av å kunne bidra til stimulering og koordinering av teologisk studiearbeid i tilknytning til Den norske kirkes økumeniske ansvar og kontakter ute og hjemme.*
4.) *I nasjonal sammenheng ønsker TN i denne fireårsperioden å prioritere arbeidet med implementeringen av de inngåtte kirkeavtalene (Porvoo, Nådens Fellesskap, Joint declaration, Leuenberg) og den teologiske videreføringen av disse avtalene. Nemnda vil påpeke at oppfølgingen av de inngåtte avtalene er et både viktig og tidkrevende arbeid, der nemnda ønsker å bruke sin teologiske kompetanse som et bidrag i arbeidet for Den norske kirkes økumeniske profil.*
5.) *Ved siden av det løpende arbeidet med allerede inngåtte avtaler, anser TN det som særlig viktig å være det organ som følger opp pågående samtaler, som for eksempel samtalen mellom Dnk og Det Norske Misjonsforbundet, og være et teologisk ressursorgan i forhold til disse dialogene.*
6.) *I tillegg til de oppgavene som automatisk faller inn under nemndas arbeidsområde, ønsker nemnda å ha muligheten til å kunne initiere teologisk studiearbeid i Norge i tilknytning til nemndas arbeidsfelt på eget initiativ, i samarbeid med MKR som ansvarshavende organ. Nemnda anser et slikt arbeid til å være et viktig bidrag til hele Den norske kirkes oppdrag: å være en "bekjennende, tjenende og åpen folkekirke".*

- 7.) *TN ber sekretariatet om å lage et notat fra samtalen i nemnda der konkrete prioriterte arbeidsområder i den kommende fireårsperioden blir synliggjort. Notatet følger protokollen.*

TN-SAK 19/99 MØTEDATOER 2000

Vedtak:

1.) Vårens TN-møte: 23./24.mars 2000, fra klokken 16 på torsdag til 14 på fredag.2.) Høstens TN-møte: 19./20.oktober 2000, fra klokken 16 på torsdag til 14 på fredag.

TN-SAK 20/99 EVENTUELT

- Ingen saker.

TN SAK 16/99, Vedlegg til protokollen: Rapport fra samtalen i nemnda

Under behandlingen av ekklesiologidokumentet ble det drøftet en rekke områder, både når det gjelder dokumentets innhold og i forhold til en tematisk prioritering for arbeidet med dokumentet i nemnda. I samsvar med vedtaket i saken skal det her gis en kort oppsummering av hovedpunktene i samtalen:

- Dokumentet er et skritt på veien i det videre arbeid med ekklesiologien. Som sådan kan det bidra til å befrukte vår interne samtale om kirkeforståelsen. Dokumentets store vektlegging av spørsmålene knyttet til episkopé/episkopatet må ikke nødvendigvis ha like stor vekt i vår interne norske debatt som i den internasjonale debatten. Nemnda ønsker heller å sette fokus på spørsmålet "Hva betyr det at vi er ett", og så med dette utgangspunktet se på enkeltspørsmål som nattverdsforståelsen, spørsmålene knyttet til debatten omkring "seksuell orientering" og kompatibilitetsspørsmålet.
- Forslaget om **nattverden**, dens forståelse og praksis i Dnk, kan være et slikt utgangspunkt: Hvor kan vi finne kirken? Hva betyr det for vår kirkeforståelse og hverandres anerkjennelse som kristne at vi ikke kan ha nattverdfellesskap? I det videre arbeid med ekklesiologidokumentet i forhold til rådernes felleskonsultasjon er det viktig at spørsmålsstillingene er konkrete. Nattverden og nattverdsfellesskap oppleves mange steder lokalt ikke som forenende, men som splittende, også innad i Den norske kirke. Mens noen av nemndas medlemmer påpekte at nettopp refleksjonen rundt nattverden og nattverdsfellesskapet kan hjelpe oss til å forstå hva slags kirkefellesskap vi har med utgangspunkt i CA VII, mente andre at nattverdsforståelsen var lite egnet som hovedfokus i vårt videre arbeid. Nemnda konkluderte med at hovedfokuset i det videre arbeid skulle ligge på "koinonia", men at "nattverden" kan være et nyttig og konkret utgangspunkt. Det ble videre påpekt at den nære sammenhengen mellom dåpen, nattverden og Ordets forkynnelse må legges til grunn i arbeidet.
- Nemnda anså det også som svært viktig at det reflekteres over dynamikken og den grunnleggende innfallsvinkelen som ligger til grunn for tenkningen i dokumentet. Hvilken tenkning omkring kirkelig enhet ligger til grunn, og, ut fra et luthersk ståsted: Hvilke betingelser skal være avgjørende for "koinonia"? I denne sammenheng ble det også påpekt at en tenkning omkring kirkelig enhet som noe som oppnås gradvis ikke uten videre er forenlig med en luthersk tenkemåte.
- **Nemndas kritikk av dokumentet:** Ekklesiologidokumentet slik det foreligger i dag fanger bare i liten grad opp spørsmålet omkring forholdet mellom kirke og samfunn, kirkens historiske betingelser, kirken som sosial størrelse og sekulariseringen som viktig forståelsesramme for ekklesiologien. Også spørsmålene omkring forholdet mellom tro og etikk blir ikke behandlet tilstrekkelig. Nemnda etterlyste en større vektlegging av Gudsfolkets betydning for kirkens eksistens, og en mindre vektlegging av embetsspørsmålet. Også spørsmålene knyttet til misjon og dens vektlegging anses ikke som tilstrekkelig vektlagt i dokumentet. Videre ble det etterlyst en synliggjøring av kjønnsproblematikken. Det ble påpekt at dokumentets struktur i stor grad bygger på hierarkiske strukturer som ofte fører med seg en kjønns-ekskluderende klang.
- Nemnda diskuterte hvorvidt den hovedsakelig trinitariske tilnærmingen i ekklesiologidokumentet er tilstrekkelig grunnlag for kirkeforståelsen. Fra noen av nemndas medlemmene ble det etterlyst en sterkere kristologisk forankring, ikke minst når det gjelder utfoldelsen av "koinonia", mens andre påpekte at nettopp det trinitariske utgangspunktet var et meget velegnet utgangspunkt for ekklesiologien, også i vår norske kontekst. Videre ble det foreslått å arbeide videre med forståelsen av kirken som "sakrament".

- Med bakgrunn i nemndas samtale ble det vedtatt at det til vårmøtet i TN 2000 skulle utformes **korte notater (2 sider, teser)** der enkelte av nemndas medlemmer drøfter spørsmål knyttet til forståelsen av kirken som **communio, med mulig fokus på nattverden som konkretisering**. Notatene skal være et videre skritt i prosessen med arbeidet omkring kirkeforståelsen. Følgende medlemmer ble utfordret til å legge frem notater:
 - **Olav Fykse Tveit**: Notat om communio/nattverden; det spesielt lutherske bidraget til spørsmålsstillingen
 - **Geir Hellemo**: Notat om "unity in diversity"
 - **Jan-Olav Henriksen**: Kirken som sakrament
 - **Aud Tønnessen**: En kjønnskritisk lesning av ekklesiologidokumentet
 - **Arve Brunvoll**: Liturgi og enhet
 - **Stephanie Dietrich**: Kompatibilitetsspørsmålet

TN SAK 19/99, Vedlegg til protokollen: Rapport fra samtalen i nemnda

Nemnda ga i sin samtale uttrykk for at den støttet vedtaket som ble fattet på nemndas vårmøte, og til de prioriteringene som ble lagt der når det gjelder saksfelt.

Videre drøftet nemnda TN's funksjon og arbeidsfelt og dens relasjon til rådene og andre nemnder.

Nemndas konklusjon på dette punktet fremgår i vedtaket TN SAK 19/99.

Når det gjelder **spesielle saksfelt/saker** nemnda ønsker å behandle ble følgende nevnt:

- Økumenisk hermeneutikk, evt. med utgangspunkt i hermeneutikkdokumentet fra Faith and Order
- Fokus på inkluderende språk og kvinnespørsmål, kjønnsproblematikk
- Ivareta SKR's interesser i teologisk arbeid med samisk utgangspunkt/vektlegging
- Oppfølging av allerede inngåtte avtaler, med vekt på oppfølging av Felleserklæringen
- Økumenisk teologi i globalt perspektiv
- Ekklesiologi: Forholdet mellom kjønn og ekklesiologi; evt. arrangere konsultasjon
- Forholdet mellom teoretisk og praktisk kirkefelleskap
- Realisering av kirkefelleskap
- Religionsdialog
- Globalisering – kontekstualitet – gender - europeisk identitet

DEN NORSKE KIRKE
Mellomkirkelig råd

KISP-medlemmer

Dato
04.10.99

Vår ref.
99/239-3 HMH

Deres ref.

**PROTOKOLL FRA MØTE I KOMITEEN FOR
INTERNASJONALE SPØRSMÅL (KISP) UNDER
MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE
TORSDAG 30. SEPTEMBER OG FREDAG 1. OKTOBER.**

Til stede: Gunnhild Bergset, Karin Dokken, Ulla Schmidt, Sturla Stålsett (leder), Stein Villumstad.

Meldt forfall: Ole Martin Norderhaug, Eilert Rostrup, Olav Skjevesland, Anne Kristin Sydnes, Anne Wuolab, Anne Lene Tangen Aarflot.

Observatører fra Kirkens U-landsinformasjon: Estrid Hessellund, Raag Rolfsen.

Observatør fra Norges Kristne Råd: Lars Erik Nordbye

Observatør fra Menneskerettighetsurvalget: Einar Tjelle

Fra sekretariatet: Hans Morten Haugen, Stig Utnem (sak 22/99)

Innbudte gjester:

Sverre Lodgaard, direktør NUPI

Lora Lumpe, forsker NISAT (Norwegian Initiative on Small Arms Transfer)

Rita Zanotto og Jaime Amorín, Movimento Sem Terra (De jordløses bevegelse) i Brasil

Natanael Lizarazo, Iglesia Evangelica Luterana en Colombia (Den lutherske kirken)

Desmond McNeill, direktør Senter for Utvikling og Miljø (SUM) ved Universitet i Oslo

Møtet ble åpnet med en kort andakt av Raag Rolfsen.

SAK KISP 18/99: GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 25. OG 26. MARS

Sakspapirer: Protokoll fra møtet 25. og 26. mars

Det ble vedtatt å ta ut forklaringen til uttalelsen "Konsekvenser av NATO-bombingen" (sak 14/99) i referatet. Det som er nevnt i vedtaket til sak 14/99 er tilstrekkelig.

Vedtaket: Protokollen fra møtet 25. og 26. mars godkjennes med den endringen som framkom under møtet.

SAK 19/99: REFERATER

Sakspapirer:

A) KISP/AU: Møter 20.05 og 20.08

B) Menneskerettighetsutvalget: Møter 19.04, 31.05 og 23.08

C) Kirkens U-landsinformasjon: Møter 24.03 og 10.06 (også møte 22.09)

D) Mellomkirkelig Råd: Møter 6. og 7. mai og 6. og 7. september (foreløpig – ikke godkjent)

Det ble under sak KISP/AU 04/99f spurt hva som kom fram under Bispemøtets behandling av saken om NATO-bombingen og Kosova. Mange av disse sakene arbeides det allerede med i KISP, også i tråd med vedtaket fra MKR 27/99 "Situasjonen på Balkan". For øvrig kom det ingen innvendinger eller kommentarer til referatene.

Vedtak:

Protokollene tas til etterretning. I tråd med vedtakene om Kosova er det naturlig at KISP fortsetter å holde oppmerksomheten mot utfordringer knyttet til intervensjon.

SAK 20/99: RAPPORTER

Sakspapirer:

- A) Rapport fra OSSE Human Dimension Supplementary Meeting med fokus på Roma/Sinti, Wien, 6. september 1999, av Gøran Jansen, Romanifolkets Landsforening.
- B) Rapport fra møte med biskop Iriney i Den serbisk-ortodokse kirke 13.juli, av Stig Utne

KISP-konsulentene informerte om at forberedelsene er godt i gang til en større konsultasjon i Oslo i midten av november, med deltakelse fra kirkeledere både fra ortodoks, katolsk og protestantisk side. Målet er å bygge tillit mellom kirkene som en helt avgjørende forutsetning i avspenningen mellom Øst- og Vest-Europa etter NATO-bombingen.

Vedtak:

KISP tar rapportene til etterretning.

SAK 21/99: UTVALGTE SKRIV

Sakspapirer:

- A) Rapport fra Gruppe 3 under KOMPAKT (Kontaktorgan for norsk økonomisk engasjement i utlandet)
- B) Innspill fra SLUG (Slett U-landsgjelda) etter utviklingsministerens redegjørelse, levert Stortinget som premiss før utviklingspolitisk innstilling i oktober.
- C) Høringssvar fra Mellomkirkelig Råd på evaluering av blandede kreditter i bistanden: Høring av utkast til mandat (jf sak KISP 9/99 om næringsutvikling i Sør)
- D) Referat fra møte i ressursgruppen for dialog mellom Romanifolkets Landsforening og Den norske kirke den 14.09.99

Noen av disse sakene bør fremmes i større omfang på senere KISP-møter, og KISP uttrykte positiv holdning til de utsendte skrivenene.

Vedtak:

KISP tar skrivenene til etterretning.

SAK 22/99: NATOs NYE STRATEGI OG FREDELIG KONFLIKTLØSNING

Sakspapirer:

- A) The Alliance's Strategic Concept – fra 24.april 1999
- B) Uttalelser fra KISP: "Humanitær intervensjon" og "Bruk av norske styrker i utlandet"
- C) Uttalelse fra Sentralkomiteemøtet i Kirkenes Verdensråd 26.08-03.09 1999
- D) Notat fra KISP-konsulentene: "NATOs nye strategi og fredelig konfliktløsning"
- E) Skriv fra Kirkenes Verdensråd om "Decade to Overcome Violence" – delt ut på møtet

Sverre Lodgaard innledet med en innføring i hvordan begrepet "statlig sikkerhet" de siste årene var blitt supplert med en ny forståelse av begrepet "menneskelig sikkerhet". Denne nye forståelsen er et nytt bidrag til å forklare begrunnelser for intervensjon. Kort sagt inneholder menneskelig sikkerhet-begrepet fire elementer: Menneskerettigheter, rettsstatsgarantier, respekt for identiteter og fredelig konfliktløsning.

Han pekte også på hvordan begrepet "kollektiv sikkerhet" i det siste nær sagt har mistet politisk betydning, og at FN i årene etter 1995 er blitt stadig mer marginalisert. Mens 90.000 mann var i FN-opppdrag på det meste tidlig på 90-tallet, er dette tallet redusert til 10.000 – før Interfet-operasjonen på Øst-Timor. Viljen til å finne forhandlede løsninger innenfor en FN-ramme er mindre når teknologisk og militær overlegenhet gjør det mulig for en stat å handle alene.

Lodgaard pekte på at NATOs nye strategiske konsept, vedtatt i slutten av april 1999 bærer tydelig preg av å være et kompromissdokument. Dokumentet spriker fordi land som Norge ønsket stadfesting av regelen om at Sikkerhetsrådet skal autorisere militære operasjoner. USA på sin side ønsket at Kosova skulle danne presedens for lignende operasjoner. Det ble understreket at innenfor FN-pakten er det bare de operasjonene som kan hjemles i kapittel 6 av denne pakten som kan delegeres fra FN, mens de såkalte kapittel 7-operasjoner er Sikkerhetsrådets eksklusive domene.

Samtalen dreide seg også om fredelig konfliktløsning. Her pekte Lodgaard på at militærallianser som NATO raskt tømmes for virkemidler. Forebyggende tiltak er mest kostnadseffektive. Det er derfor viktig å gi økonomisk støtte til slike strategier, ikke bare for statlig sikkerhet, men også for menneskelig sikkerhet. Her pekte Lodgaard på Håndvåpenmuratoriet i Vest-Afrika, der statene har forpliktet seg på å ikke importere, produsere eller eksportere slike våpen. Videre pekte han på at private selskaper i større grad må bidra til politisk forbedring i enkeltstater, og at FN på lengre sikt må få større økonomisk selvstendighet og en stående FN-hær med lojalitet til FN-pakten framfor til nasjonale regjeringer.

Debatten handlet bl.a. om verdigrunnlaget for militære operasjoner. Nøytralitet var tidligere et ideal, men nå er den menneskerettslige begrunnelsen blitt stadig viktigere. I tillegg har det vist seg at prinsippet om nøytralitet kan få svært alvorlige følger for trygghet og retten til liv. Det ble også diskutert hvordan KISP best kan bidra inn i den aktuelle debatt. En rekke utredninger er underveis, og samtidig utfordrer "Programme to Overcome Violence" innenfor Kirkenes Verdensråd oss til å arbeide med grunnlagstenkningen.

Vedtak:

- 1) KISP takker for innledningen!
- 2) KISP ber om at det forsvarspolitiske utvalget diskuterer det reelle innholdet i NATOs nye strategi, framfor å betrakte dette som et premiss for utredningen.
- 3) KISP ber om at notatet "NATOs nye strategi og fredelig konfliktløsning" blir lagt til grunn for et større grunnlagsdokument utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av Raag Rolfsen, Karin Dokken og KISP-konsulenten, som får i oppdrag å:
 - utarbeide et dokument / forslag til uttalelse knyttet til denne saken med utgangspunkt i KISPs tidligere arbeid og debatten på årets to KISP-møter, der notatet NATOs nye strategi og fredelig konfliktløsning blir lagt til grunn.
 - Foreslå mål, ramme og arbeidsplan for utarbeidelsen av et større grunnlagsdokument i KISP vedrørende problemstillinger knyttet til vold: intervensjon, våpenhandel, fredelig konfliktløsning, rettsoppgjør, bruk av det norske forsvar osv. Dokumentet bør være et ressursdokument for Den norske kirke og andre kirkesamfunn som deltar i KVs tiår mot

vold. En målsetting for dette dokumentet er å få en behandling av denne tematikken på et senere kirkemøte.

- 4) KISP ber KISP/AU vurdere å komme med innspill til Stortingsmelding 38 (1998-99): "Tilpasning av forsvaret til bruk av norske styrker i utlandet".

SAK 23/99: REGULERINGER AV VÅPENEKSPORTEN

Sakspapirer:

- A) Artikkel av Lora Lumpe: "Transparency in the Legal Small Arms Trade"
- B) Kort innføring til Programme to Overcome Violence i Kirkenes Verdensråd
- C) Rapport fra kirkelig konsultasjon om våpenbegrensninger 14.06.99
- D) Program for konsultasjon om våpenbegrensninger 23.-24.09.99
- E) Informasjon om NISAT – ble delt ut på møtet

Lora Lumpe pekte på den voldsomme oppmerksomheten som arbeidet mot håndvåpen har fått de siste årene, også i interstatlige organer som OAU, OAS og OSSE. FN har også startet et arbeid med en egen protokoll om våpenhandel til CATOC-konvensjonen (Convention Against Traficking and Organized Crime). Videre behandlet FNs Sikkerhetsråd spørsmålet om en begrensning av håndvåpen på en egen sesjon den 24.september 1999.

Statene har til nå vært mest interessert i å rette oppmerksomheten mot ulovlig våpenhandel (såkalt "illicit trade"). Lumpe pekte på at det er den legale våpenhandelen, oftest aktivt understøttet og markedsført av myndighetene, som er de mest omfattende handelen. Ulike tiltak er fremmet for å større grad av kontroll:

- Standardisert merking – som ikke kan fjernes.
- Egne nasjonale kontaktpunkt i hvert enkelt land for omsetning av håndvåpen
- Utvikling av etiske retningslinjer for våpeneksport, som internasjonal stabilitet og respekt for menneskerettigheter og internasjonal humanitær rett.

Lumpe omtalte International Action Network on Small Arms (IANSA) som et forum for aktører som arbeider med ulike former for våpenregulering. I motsetning til Minakampanjen er det ikke noen enkle kampanje- eller mobiliseringsmomenter knyttet til regulering av håndvåpen. Arbeid må handle om en bevisstgjøring her hjemme, men like mye om å støtte kirkene i de områdene hvor håndvåpen er et betydelig problem.

Vedtak:

- 1) KISP takker for innledningen!
- 2) KISP ber om at dette arbeidet videreføres innenfor KISP/AU, i samarbeid med Kirkens Nødhjelp
- 3) KISP ber om at arbeidet med våpenreguleringer gis prioritet ved deltakelse i internasjonale forhandlinger og møter-

SAK 24/99: KISPs MANDAT OG FUNKSJON

Sakspapirer:

- A) Organisasjonskart for KISP-relatert virksomhet
- B) Annual report for 1998
- C) Føringer for Mellomkirkelig Råds virksomhet 2000

Denne saken var forberedt av AU-medlem Ulla Schmidt og leder i KISP Sturla Stålsett. Det sentrale var å identifisere KISPs plass i det store kart av aktører som arbeider med

internasjonale spørsmål – i et pluralistisk samfunn. Utgangspunktet vårt er det mellomkirkelige arbeidet, det vil si at vi følger opp saker som blir meldt oss fra det internasjonale fellesskap av kirker.

Ulla Schmidt pekte på at det er et underskudd av etisk gjennomtenkning i forhold til internasjonale utfordringer, og at det nettopp er her KISP har et helt spesielt mandat. Hun understreket at vi både kan delta direkte ved å sette saker og problemstillinger på dagsordenen, og mer indirekte, gjennom deltakelse i prosesser. Det ble også etterlyst en tydeligere forklaring eller begrunnelse for hvorfor en sak settes på sakskartet.

Sturla Stålsett videreførte ved å peke på KISPs begrunnelse og motivasjon ut fra troen på den treenige Gud.

Troen på Gud Skaper gir kirken et kall til å arbeide for alle menneskers, hele skaperverkets vel. Selv om kirkene ikke kan påberope seg en egen særinnsikt i internasjonale spørsmål, har vi en tradisjon og et aktuelt vitnesbyrd som innebærer et verdigrunnlag og et perspektiv med relevans for arbeidet med internasjonale spørsmål.

Troen på Jesus Kristus gir kirkene har et spesielt ansvar for å tale forfulgte, fattige og utstøttes sak. Dette vil ofte innebære å velge ofrenes perspektiv, og stille seg kritisk til makten; våge å ha en profetisk rolle. Samtidig har kirkene et spesielt kall til å arbeide for fred og forsoning. Dette er ikke minst viktig ettersom kirkenes bidrag /stillingstagen i disse spørsmålene har stor vekt. Kirkenes ord og handlinger kan forverre konflikter - eller bygge fred.

Troen på Den Hellige Ånd innebærer at kirkene har et spesielt kall til å arbeide for menneskehetens enhet. Den økumeniske oppgave, å arbeide for enhet i forskjellighet, er høyst påtrengende i dagens verden. Samtidig innebærer teologiens framheving av Ånden som "tolk" at kirkene har en dobbelt fortolkningsoppgave: På den ene siden, er det et kirkelig oppdrag å tyde tidens tegn. Det må innebære en nøye analyse av samtidens utviklingstrekk og hendelser. På den annen side er det et kontinuerlig oppdrag for kirken å tyde Guds Ord. Med tanke på Bibelens plass og betydning i arbeidet med internasjonale spørsmål, er det et klart behov for en ansvarlig fortolkning av de bibelske tekstene, som imøtegår den oppblomstring av fundamentalisme vi ser innen alle de store verdensreligionene.

Kirkene utgjør et verdensvidt fellesskap med store menneskelige og organisatoriske ressurser, stort mobiliseringspotensial, moralsk "tyngde" og derfor politisk innflytelse. Det motiverer for et grundig kirkelig arbeid med internasjonale spørsmål.

For det konkrete arbeid i KISP ble det i samtalen enighet om at vi bør skille klarere mellom saker av ulik viktighet. Følgende inndeling ble gitt tilslutning:

Hovedsak - bør ikke være mer enn maksimalt to slike saker pr. møte

Eventuelt aktuell sak, avhengig av situasjon og forberedelse

Prosessak - Saker vi følger, og der vi trenger oppdatering eller nye innspill

Orienteringssak - med eller uten ekstern innleder.

Til presentasjonen av enhver sak bør inngå en kort redegjørelse for sakens a) motivasjon b) målsetting og c) arbeidsmåte. Videre ble det gitt god tilbakemelding på ordningen med å invitere eksterne innledere, men det ble også understreket at det også fantes betydelig kompetanse innenfor Komiteen.

Vedtak:

- 1) KISP takker for innledningene!
- 2) KISP ber KISP/AU på møtet i november/desember lage en kort plan over arbeidet for 2000
- 3) KISP ber om innspillene tas med videre i debatten om forholdet mellom råd og nemnder.

SAK 25/99: KIRKELIG ARBEID FOR FRED I COLOMBIA

Sakspapirer:

- A) To artikler om situasjonen i Colombia, sendt av Natanael Lizarazo
- B) Notat om straffefrihet fra KISP-konsulenten, skal etter hvert sendes "Mennesker og rettigheter"

I tillegg var KISP tidligere gjort kjent med Colombiarapporten skrevet av KISP-konsulenten

Natanael Lizarazo representerer en kirke med 3000 medlemmer i verdens mest voldsherjede land. Først gjennom den nye konstitusjonen i 1991 ble denne og andre ikke-katolske kirker formelt anerkjent. Gjennom samarbeid med andre kirker, innenfor Consejo Evangelica de Colombia (CEDECOL), men også i samarbeid med Det latin-amerikanske kirkerådet (CLAI) og de internasjonale organene, kan kirken likevel bidra i en avgjørende prosess for å sikre fred med rettferdighet.

Lizarazo pekte på at situasjonen var betydelig forverret de siste månedene. I politiske forhandlinger vil alltid partene styrke sin maktbasis før forhandlingene starter, og det er nettopp det voldsøkningen er et uttrykk for. Fortsatt bygger regjeringen på en tipunksplan for dialogen med FARC, den største av geriljabevegelsene, og arbeider videre med grunnlaget for eventuelle forhandlinger med ELN, den andre geriljabevegelsen. Lizarazo pekte videre på at det fortsatt er de paramilitære som står bak den mest omfattende volden, og at det er de som framtrer som leiesoldater i størst grad.

Samtalen etterpå handlet om hvordan prosessen kan videreføres. Lizarazo pekte her på den betydelige deltakelsen fra befolkningen under en "folkeavstemming for fred", samt den brede "Asamblea Permanente para la Paz". Prosessen framover vil ta lang tid, men den er irreversibel. Bekymringen i det siste er knyttet til den økte militærbistanden fra USA. Lizarazo mente likevel ikke at det ville noen form for militær intervensjon fra USA. Bistanden må ha som mål å bøte på den økonomiske skjevfordelingen i landet, som er et betydelig hinder for varig fred.

Vedtak:

- 1) KISP takker for innledningen!
- 2) KISP ser at arbeidet med kirkelige partnere i Colombia i større grad bør kanaliseres gjennom Kirkens Nødhjelp, og ber om at dette blir meldt videre.
- 3) KISP ber KISP/AU gå videre med arbeid i forhold til straffefrihet opp mot norske myndigheter og FNs Menneskerettighetskommisjon.

SAK 26/99: REGULERING AV INTERNASJONAL KAPITAL

Sakspapirer:

- A) Manifesto fra kirkelig seminar i København 10. og 11.mai 1999 (rapporten er sendt tidl)
- B) Introduksjonskapittelet fra World Development vol 26, no 8,1998, av Harald Bøckmann og Desmond McNeill
- C) Forsøk på enkel oversikt over foraer for koordinering av internasjonal kapital

D) Utfrag fra artikkel i UNDP-rapport, kapittelet "International Financial Instability" av Charles Wyplosz

Desmond McNeill pekte på at det finansielle systemet har store implikasjoner både for materielle forhold og for økonomiske forhold. Det er derfor viktig å forstå finanssystemet sin logikk og makt. Problemet er at finansspørsmål er svært komplekse å forstå, og det er derfor behov for økt bevissthet hos forskerne for det ansvaret de har i denne sammenheng. Ved Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo er det planer om å etablere et nettverk og muligens et forskningsprogram for å se nærmere på det globale finansielle systemet.

McNeill pekte på at det er et grunnleggende problem at det er for store pengestrømmer internasjonalt som ikke blir regulert. Spørsmålet er ikke om, men hvordan en slik regulering skal finne sted. Videre er det et problem at vurderinger og handlinger hos noen få, har alvorlige konsekvenser for de mange. Dette er grunnleggende politiske og etiske problemer. McNeill ville likevel ikke peke på at markedet opererte umoralsk, men amoralsk.

Land som har gjennomført ulike former for kapitalreguleringer er interessant nok Chile, som ofte framstilles som et land med en svært liberalistisk økonomisk politikk. Tiltakene er krav om at oppkjøp av utenlandsk kapital skal motsvares av pengeplasseringer i Sentralbanken, og tidsbegrensninger for når et oppkjøp av utenlandsk kapital kan selges videre. Videre har Malaysia innført en skatt på fortjeneste ved salg av utenlandsk kapital.

Debatten etter innlegget handlet om hvordan dette arbeidet kan foregå framover. Kjennskap til tenkningen hos dem som handler med kapital er viktig, likeledes kjennskap til ulike måter å handle kapital på. Det ble understreket at systemet bare fungerer i den grad menneskene fortsetter å tro på det. Arbeidet kan også motiveres ut fra ønsket om å finansiere globale utfordringer. Dialogen om å finne nye måter å finansiere utvikling på, er i denne sammenheng interessant. McNeill framholdt at systemet må forandres. Dersom ikke tobimskatt er et egnet virkemiddel, må det arbeides videre med andre forslag som kan sikre en fornuftig regulering av internasjonal kapital.

Vedtak:

- 1) KISP takker for innledningen!
- 2) KISP registrerer det prosjektet som er startet i regi av Aksjon Slett U-landsgjelda (SLUG), og ber om at dette arbeidet blir gjort kjent for KISP til neste møte.
- 3) KISP ber om å bli holdt informert om arbeidet med disse spørsmålene innenfor arbeidet til Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo.

SAK 27/99: ARBEID FOR JORDREFORM OG RETTFERDIGHET I BRASIL

Sakspapirer: Artikkel av Berge Furre i Aftenposten 24.september: "Dei jordlause skapar håp i Brasil" – delt ut på møtet.

Rita Zanotto og Jaime Amorín fra bevegelsen Movimento Sem Terra (MST) var spesielt invitert til dette møtet. Innledningen løftet fram de endringene som har skjedd som en følge av arbeidet til MST, men det er fortsatt enorme utfordringer igjen. Samme år som militærkuppet skjedde i 1964, skjedde den første organiseringen av landløse. Den katolske kirken, men også andre kirker, sto bak etableringen av "Den kirkelige jordkommisjonen" i 1975.

Movimento Sem Terra har vokst formidabelt siden etableringen i 1984. i dag bor 220.000 familier i leire som er etablert på eiendommer som tidligere var uproduktive, og det finnes også midlertidige leire langs veier og i områder som ikke uten videre kan dyrkes. Gjennom dette arbeidet er det etablert en nasjonal konsensus om at jordreform er nødvendig for utjamning og utvikling i Brasil. I leirene foregår utdanningsprogrammer, ulike programmer for selvhjelp, opplæring i økologisk dyrking og andre sosiale tiltak.

Arbeidet har også hatt betydning i forhold til lovrevisjoner. Etter hvert har det blitt tillatt å ekspropriere (overta) jord som er uproduktiv, som er brukt til narkotikaproduksjon eller hvor det brukes slaver til høsting. Også kredittordninger er utviklet av regjeringen, men det ble understreket at det var forskjell på bønder med betydelig grunnkapital og jordløse bønder. For de bøndene som ikke har noen formue kan slike lån bidra til avhengighet. Framfor å eksponeres for slike markedsmekanismer, bør bøndene selv velge hvordan de vil delta på markedet, understreket Zanotto og Amonius.

Debatten handlet om hvordan arbeidet vil fortsette, og hvilken rolle kirken har spilt. Det var avgjørende for MST å peke på at det fortsatt er fem millioner familier som fortsatt slåss for retten til jord. Videre er det under en femtedel av den dyrkbare jorda som faktisk dyrkes. Bevegelsen vil fremme nye krav til regjeringen i det et folketog ankommer Brasilia den 7.oktober. Insinuasjoner fra regjeringen om at MSTs handlinger er både illegale og voldelige, har på ingen måte redusert oppslutningen om MST.

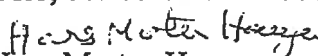
Vedtak:

- 1) KISP takker for innledningene!
- 2) KISP ønsker å holdes informert om arbeidet for økt sosial rettferdighet i Brasil og andre land i Latin-Amerika.

SAK 28/99: EVALUERING OG FASTSETTING AV NESTE MØTE

Etter en positiv evaluering, med understreking av det høye nivået på innleiderne, fastsatte KISP vårmøtet 2000 til **torsdag 30 og fredag 31.mars** (med samme tidsramme som vanlig).

Oslo, den 13.oktober 1999

Hans Morten Haugen
førstekonsulent og referent

Arkiv 013/6.3

**PROTOKOLL FRA MØTE I NEMND FOR ØKUMENISK SAMARBEID
OG MISJON UNDER
MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE
2. OG 3. NOVEMBER 1999**

Stenbekk misjonssenter ved Sarpsborg

Til stede:

Gerd Marie Ådna, Jan Otto Eek, Line Skum, Ole Elias Holck, Gunnhild Sivertsen Sørvig, Torbjørn Lied, Anne Beate Tjentland, Astrid Sandsmark, Tore Laugerud (kun 3.november), Ole Chr. M. Kvarme (kun under gudstjenesten i Sarpsborg Metodistkirke)

Fra sekretariatet:

Ørnulf Steen

Møtet ble avholdt på Stenbekk misjonssenter like ved Sarpsborg.

Tirsdag 2. Nov. deltok NØMs medlemmer i en økumenisk gudstjeneste i Sarpsborg Metodistkirke. Gudstjenesten ble feiret i regi av Kristent lederråd i Sarpsborg. Etter gudstjenesten var NØMs medlemmer invitert til kveldsmat sammen med representanter for lederrådet. Det ble samtalt om lokaløkumenikkens hverdag i form av gleder, utfordringer og vanskeligheter. Samlingen i Metodistkirken var et eksempel på den type møte som ikke kan fanges opp av en protokoll. Det ble vurdert som meget positivt for nemnda å ha et slikt arrangement som del av møtet.

NØM-sak 9/99: PROTOKOLL FRA NØM-MØTE 25.-26.MAI 1999

Vedtak:

Protokollen godkjent

NØM-sak 10/99: REFERATSAKER

- a) Protokoll fra MKR-møte 06.-07.99
- b) Protokoll fra Komiteen for internasjonale spørsmål (kisp9 30.09 og 1.10.99)
- c) Protokoll fra Kirkens U-landsinformasjon samt budsjett og virksomhetsplan for år 2000
- d) Referat fra Nasjonalkomiteen for LVF, 23.08.99
- e) Referat fra møte i Samarbeidsråd for menighet og misjon, 20.-21.5 og 22.09.99

Vedtak:

- 1. Referatsakene tas til orientering***
- 2. NØM ønsker å invitere leder av Kirkens U-landsinformasjon, Estrid Hessellund, til ett av sine møter for å samtale om KUIs virksomhetsplan.***

NØM-sak 11/99: ORIENTERINGER

- a) Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL). Muntlig orientering
- b) «Dialog om tro og livssyn i Norge - et samarbeidsprosjekt mellom Verdikommisjonen og STL. Muntlig orientering.
- c) Dialogen med jødene. Referat fra forrige møte var utsendt med sakspapirene.
- d) Dialogen med Islamsk råd. Muntlig orientering samt notat fra møte i KUF vedlagt sakspapirene.
- e) Norsk økumenisk komite for lokaløkumenikk (NØKLØ). Referat fra første møte ble utdelt på møtet.
- f) Korte orienteringer om de bilaterale kirkesamtaler der Dnk er involvert.
- g) Løpende arbeid i sekretariatet
- h) Betenkningen «Kirken i møte med den åndelige lengsel i vår tid»

Vedtak:

- 1. Orienteringssakene tas til orientering.**
- 2. NØM ber om å få tilsendt referatene fra STL**

NØM-sak 12/99: DNKs ØKUMENISKE OG INTERNASJONALE IDENTITET

Sakspapirer:

Prosjektbeskrivelse der merknader fra tidligere behandling både i NØM og MKR er innarbeidet.

Det ble i samtalen understreket at utgangspunkt og hovedfokus for prosjektet er menighetene. Det må i den videre utarbeidelse av prosjektet tas tydelig hensyn til ressursituasjonen i menighetene. Nemnd for Ungdomsspørsmål bør involveres.

Vedtak:

NØM gir sin tilslutning til fremlagte prosjektskisse med de merknader som kom frem i møtet. Prosjektskissen oversendes MKR for endelig godkjennelse.

NØM-sak 13/99: MISJONSFORSTÅElsen

Sakspapirer:

Bakgrunnsnotat med følgende vedlegg:

Program for NØMs behandling av misjonsforståelsen i møte 3.11.99

Forslag til fremdriftsplan for den videre behandling av misjonsforståelsen

Hvordan utfordrer KEKs gen.forsamling i Graz vårt arbeid med misjonsforståelsen? V/Gerd Marie Ådna

Hvordan utfordrer LVFs gen.forsamling i Hong Kong og misjonskonsultasjonen i Nairobi vårt arbeid med misjonsbegrepet? V/Ørnulf Steen

Hvordan utfordrer KVs misjonskonferanse i Salvador vårt arbeid med misjonsforståelsen? V/Ørnulf Steen

Elementer til en dialogforståelse i vår tid. V/Ernst Harbakk.

Hvordan utfordrer det nmye NORME og dets internasjonale nettverk vårt arbeid med misjonsforståelsen? V/Torbjørn Lied
Div. artikler fra Norsk Tidsskrift for misjon ang. Misjonsbegrepet på norsk.

Gen.sekr. Egil Grandhagen og Arkimandrit Johannes Johansen var invitert til å holde hvert sitt foredrag over følgende tema: «Hva er misjon?»
Grandhagens foredrag vedlegges referatet.

NØM-medlemmene Anne Beate Tjentland og Line Skum hadde hver sine innlegg over samme tema. Innleggene vedlegges referatet.

Vedtak:

- 1. På bakgrunn av dokumentasjon til møtet og samtale i møtet utarbeider NØM-konsulent et notat til neste NØM-møte. Notatet legges først frem for AU.***
- 2. NØM inviterer SMM-organisasjonene til samtale om misjonsforståelsen mandag 6.mars kl.16.00 til 20.00***
- 3. NØM inviterer Kirkens Nødhjelp, Kirkens Bymisjon, Norges KFUK/KFUM, Norges Kristelige Student og Skoleungdomslag og Indremisjonsselskapet til samtaler om misjonsforståelsen tirsdag 7.mars kl.9.00 til 12.00***

NØM-sak 14/99: MISJONSKONSULTASJON HØSTEN 2000

Vedtak:

SMM/AU og NØM/AU forbereder høstens konsultasjon om misjonsforståelsen.

NØM-sak 15/99: CHARTA ECUMENICA FOR EUROPE

Vedtak:

NØM/AU arbeider med Charta Ecumenica med sikte på å gi respons på dokumentet til MKR innen mai 2000.

NØM-sak 16/99: EVENTUELT

Neste møte fastsettes til 6.mars kl.16 - 20 og 7. mars kl. 9-16 i Oslo

HVA ER MISJON?

Foredrag i Mellomkirkelig Råd 3.11.99.

1. Innledning

Jeg hører med blant dem som har fått en oppdragelse som egentlig aldri har gitt meg noe valg i forhold til det å være med i misjonen. Som ganske liten satt jeg på fanget til min mors gamle tante Anna som hadde vært misjonær i Kina i en årrekke. Hun fortalte med innlevelse fra arbeidet på Misjonssambandets gamle arbeidsfelt i Sentral-Kina, - eller fættene sagt: Hun underviste! Vi måtte lære navnene på alle stasjonene med riktig kinesisk tonefall, navnene på flere av forstanderne og evangelistene før vi visste at Halvard Lange var utenriksminister i Norge.

Som smågutt husker jeg svært godt første gang jeg så en 100kr.-seddel. Det var en gang vi skulle på møte på bedehuset. Mor tok den store røde seddelen fram fra en spesiell skuff, la den i vesken og tok den fram da det skulle være kollekt. "Den skal du gi til misjonen", sa hun. Da skjønnte jeg at misjon var noe viktig. Ja, det viktigste av alt.

2. De bibelske aspektene

At misjon var noe viktig skjønnte jeg altså før jeg begynte å lese i Skriften. Men jeg har til fulle fått bekreftet at både mor og tante Anna hadde rett etter at jeg begynte å lete systematisk i Bibelen for å finne svar på hva misjon er. Jeg er faktisk blitt forundret over hvor sentralt misjonsbegrepet står både i GT og NT. Misjonstanken er faktisk vevd sammen med de mest sentrale sannhetene i Skriften. La oss se på noen eksempler:

- I 1. Mos. 12 gir Herren løftet til Abraham om at han vil velsigne ham og hans ætt. Han føyer da til: "I deg skal alle jordens folk velsignes". Dette er et sentralt sted som det ofte henspiles på senere i frelseshistorien. Jfr. Det viktige stedet i Gal. 3,13. Her utvides rammen fra Abrahams ætt til alle jordens folk. Alle folkene som ble spredt utover jorden da Gud forvirret menneskenes språk i Babel skal i Abraham få del i Guds velsignelse. Gud er hele jorden Gud!
- Evangeliet gjelder alle mennesker. Jesu soningsverk er universelt. "Han er en soning for våre synder, ikke bare for våre, men også for hele verdens" 1. Joh. 2,2. Guds hemmelighet innebærer at også hedningene er medarvinger. Ef. 3. Jfr. Peters syn av duken med de rene og urene retter som Peter ble bedt om å spise av. Ap gj. 10. "Jeg skjønner i sannhet at Gud ikke gjør forskjell på folk. Evangeliet er for både jøder og hedninger. Alle har rett til å høre evangeliet.
- Det er bare ett navn gitt blant mennesker som vi kan bli frelst ved. Ap gj. 4,12. Joh. 3,16-18. Bibelen åpner ikke for frelse uten gjennom evangeliet om Jesus. Dette er et budskap som er ukjent for det naturlige menneske. Gud har åpenbart det ved sin Ånd gjennom apostlene.
- Det eschatologiske perspektivet. Alle folkeslag skal høre evangeliet, og så skal enden komme. Jesus knytter sitt komme sammen med at misjonsoppdraget blir fullført. Matt. 24. I Åpenbaringsboken møter vi motivet av den store hvite flokk for tronen. De er der i kraft av Lammets blod og det ord "de" vitnet.
- Misjonsbefalingen. Det er viktig å legge merke til plasseringen av denne både i alle de fire evangeliene og i begynnelsen av Apostlenes gjerninger. Det var Jesu avskjed med disiplene. Befalingen har karakter av å være hans testamente.

3. Det diakonale aspektet

I Johannesevangeliet har misjonsbefalingen fått en særlig utforming. "Likesom Faderen har utsendt meg, sender jeg dere". Joh. 20,21. Jesu sendelse dreide seg både om ord og barmhjertighetsgjerninger overfor medmennesker. Disiplenes misjon dreier seg om nøyaktig det samme. Forkynnelse og kjærlighetsgjerninger står i Skriften ikke i noe spenningsforhold til hverandre. Begge står på egne ben og har sin verdi ut fra Jesu befaling. Kristen diakoni dreier seg både om synet på menneskets verdi og om lovens dypeste innhold.

4. Det menighetsbyggende aspekt

Kristen misjon dreier seg altså om å døpe, lære og lindre nød. Men misjonen beveger seg hele veien innenfor rammen av den kristne menighet. Den ble innstiftet av Jesus selv, og trer for alvor i funksjon på pinsedag. De troende kom sammen hver dag og holdt urokkelig fast på apostlenes lære, samfunnet, brødsbrytelsen og bønnene. Tanken om en vestlig individualisme er fremmed for det bibelske budskap. De troende *kom sammen*.

Misjonens mål er derfor dobbelt: Forkynne slik at enkeltmennesker kommer til tro, og å danne menigheter som samles om ord og sakrament.

5. Det tverrkulturelle aspekt

Misjon dreier seg pr definisjon om å krysse kulturelle grenser. Om å ta kulturelle forskjeller på alvor. Vise respekt for andres egenart og være villig til å være jøde for jøde osv. Guds ord ble gitt oss innenfor en jødisk/hellenistisk kontekst. Derfor er den jødiske kultur normativ forståelsesnøkkel til Skriften. Vår oppgave i misjonen er å gi folkeslagene det sanne bibelske evangelium på en måte som er forståelig innen for deres kultur. Kontekstualisering.

6. Det sentrifugale aspekt

De unådde folkeslagene

7. Det sentripetale aspekt

Opplæring.

8. Det urbane aspekt

Bymisjon

Egil Grandhagen

J:OST

Hva er misjon?

Hvem spør?

Teologen?

- Guds misjon eller vår misjon? Er det vi som bringer Kristus til folkene - eller finnes han der allerede?
- hvordan vokser Guds rike? Hva er Guds ansvar, hva er vårt?

Den tidligere misjonæren?

- Misjon eller evangelisering?
- Hvilke grenser krysses?
- Hva er den beste ressursforvaltning når evangeliet skal forvaltes?

Studentpresten?

- Er technomessen misjon?
- Er nærvær misjon?

Hva er misjon?

Finnes det et svar uansett ståsted?

KIRKERÅDET MELLOMKIRKELIG RÅD SAMISK KIRKERÅD	
08 NOV 1999	
Til	OST
J.no	99/581-1
Arkiv nr.	1521.1

For meg er ikke misjonsforståelsen konstant. Den er i stadig forandring, påvirket av min eget forhold til troen og til Jesus, min egen historie, mennesker jeg møtte og møter, kirken historie og dagens situasjon, teologien.

l.e. 09.11.99
[Signature]

For meg går det heller ikke an å gi et svar på det spørsmålet. Svaret vil variere med hvilket ståsted jeg har når jeg gir det. Svarer jeg som teolog utdannet ved Misjonshøgskolen, som forhenværende misjonær, studentprest, et ganske vanlig menneske som har møtt Jesus...

Mitt utgangspunkt uavhengig av hvilket ståsted jeg inntar handler om møtet med Kristus - og at det har forandret mitt liv. I det ligger det for meg to brennpunkt som grunnlag for misjon. Det ene brennpunktet jeg orienterer meg ut fra er hva Jesus selv sier om sin "misjon":

- "Jeg er kommet for å oppsøke og frelse"
- "La oss gå videre til småbyene her omkring, så jeg kan forkynne der også. Det er derfor jeg er kommet."
- Likesom Faderen har sendt meg - sender jeg dere
- Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler i det dere døper og lærer
- Og i hans navn skal omvendelse og tilgivelse for syndene forkynnes for alle folkeslag. Dere er vitner.
- Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet for alle mennesker

Han gikk ut og jeg møtte ham. Det gir det andre brennpunktet: Møtet med Kristus fører til vitnesbyrdet om Kristus - å dele det jeg har fått med andre. Det er å gi videre det jeg selv har tatt imot - som Paulus sier det: For først og fremst overgav jeg dere det jeg selv har tatt imot.

For meg blir misjon en bevegelse fra munn til munn, hånd til hånd
Ikke regulert av grenser, som kjønn, språk, kulturer, klasser, raser, hudfarge...
Slik sett bærer vitnesbyrdet det grenseoverskridende i seg.

For meg er det ikke lenger så viktig å skille mellom misjon og evangelisering, eller ytre og indre misjon for den del, med tanke på innholdet i misjonsbegrepet..

Det er det samme som skjer enten det skjer innen den samme kulturkontekst, eller på tvers av dem: å dele mitt møte med Jesus Kristus med andre. Slik det skjedde allerede da Jesus levde på jorden:

Kvinnen lot vannkrukken stå og gikk inn i byen og sa til folk:

Kom og se en mann som har fortalt meg alt det jeg har gjort. Han skulle vel ikke være Messias? (Joh 4, 29)

For meg handler misjon ikke lenger primært om å krysse grenser, men om ikke la seg stoppe av dem.

I denne sammenheng blir det også viktig å si noe om vitnebyrdet?

Hva er det?

For meg handler det om hele livet.

Det er holdninger, ord og handlinger som Kristusmøtet skaper i meg, og som i neste omgang får konsekvenser for mitt totale liv.

I vitnesbyrdet om Kristus er det å kjempe for menneskers verd, for skaperverkets bevaring, for fred og forsoning og rettferdig fordeling av jordens ressurser er naturlig del.

Det betyr at jeg i forhold til misjonsbegrepet ikke reserverer det til å handle om "ordet om korset", men om den tatalitet i forhold til menneskers liv som Jesus brakte (jfr. Luk 4, 16-19)

Nå er jeg studentprest.

Jeg spør meg selv en del ganger: Vitnesbyrdet om Kristus - hva er det det utfordrer i Universitets- og høgskolesammenhengen.

- vitenskapen – det finnes mer enn det vi kan ta og føle på
- fornuften – troen er tuftet på mer enn det rasjonelle
- kjøpekulturen – verden roper på rettferdighet
- flyktighetens/forløpigheten – tilknytning
- isolasjonens – fellesskap
- folkereligiositetens/den ny åndelighetens åpenhet/subjektivitet – Jesus Kristus eneste vei til Gud

Dette er selvfølgelig ikke en utfyllende oversikt.

En siste ting.

Når alt kommer til alt handler misjon om møtet mellom mennesker, med alt det innebærer av både muligheter til oppdagelser, og maktovergrep.

Dette blir bare viktigere og viktigere for meg, og det gjør meg ydmyk.

Her er jeg nå.

ÅRSRAPPORT 1999 FRA INTERNASJONAL KONSULENT Hamar bispedømme

Årsrapporten tar utgangspunkt i årsplan for 1999 og de tiltak BV har hatt ansvar for. Det gjøres oppmerksom på at flere tiltak kan stå under samme nummerering:

- 1.4 Utøvelse av biskoppelig tilsynsansvar og vigslingsmyndighet
- 1.6 "Vekke og nære det kristelige liv i menighetene"
- 1.7 Samfunn/fylke

Tiltak

- 1.4.1 Oppfølging visitas Lom
Datoen ble korrigert til 01.02.99. OK.
- 1.4.1 Oppfølging visitas Stange
Det er avholdt et møte. Kirkevergen har ytret ønske om et møte til uten at det har blitt gjennomført.
- 1.4.1 Visitas i Nord-Aurdal
OK.
- 1.6 BARM-prosjektet
BT gikk inn i prosjektet fra juni måned. Det ble 7 møter på meg i vårhalvåret, med særlig opphopning i jan/febr. p.g.a. oppsigelse/nyansettelse m/intervjuer etc.

1.6 Internasjonalt engasjement

Strategi- og handlingsplan

Vårhalvåret gikk mye til arbeid med strategiplan og handlingsplan inkl. utarbeidelse av oversikt over internasjonalt arbeid i bispedømmet. Det siste innbefattet møter med 7 av 10 prostilag/konventsamlinger med prestene.

Studiereise til Thailand/besøk fra Thailand

En studiereise til Thailand m/NMS i februar var av stor betydning for innsikt og kunnskap om det arbeid og de prosjekter som mange av våre menigheter er involvert i. Biskop Somphong Hanpradait m/frue fra Thailand besøkte bispedømmesenteret 11.5. og var ellers på Tynset, Otta og Fagernes. Jeg deltok på en inspirerende samling på Otta (Nord-Gudbrandsdal prosti).

Jubileum 2000 har bevilget reisestøtte for to personer fra Thailand til å besøke menigheter i bispedømmet med misjonsavtale til Thailand neste år.

Et initiativ overfor disse menighetene – menighetsråd og misjonsforeninger – til en studiereise til Thailand uke 9 i år 2000 har ikke fått tilstrekkelig oppslutning til å bli gjennomført. Muligens kan en forsøke på et seinere tidspunkt.

Slett u-landsgjelda - SLUG

Besøk fra biskop Mandlate, Mosambik, 18.3. i.f.m. SLUG-kampanjen. Han deltok på diakonsamling på Ormseter og møte m/inviterte om kvelden. Den 4.3. deltok jeg på et internasjonalt SLUG-møte i Oslo etter invitasjon fra Utenriksdepartementet.

Besøk fra Nicaragua

August måned fikk mye preg av besøket av to kvinnelige ledere fra Nicaragua. De deltok på Kvinner Viser Vei og Nordisk kvinneprestemøte. I en snau uke var de på besøk til Nord-Gudbrandsdal (Lom, Vågå, Sel) og Vestre Slidre. Det ga sterke

impulser til det vennskapsarbeidet som bispedømmerrådet har initiert. Møte m/staben og jiskopen – samt den norske ambassadøren i Nicaragua - ga anledning til å drøfte innholdet i en vennskapsavtale. Arbeidet med utformingen av avtalen har pågått i høst og forventes slutført i februar neste år. Når den er på plass vil den bli distribuert til alle menighetene med tanke på at vennskapskontakter og avtaler lokalt vil skyte fart. Jubileum 2000 har bevilget reisestøtte for 4 personer fra Nicaragua til å besøke menigheter i bispedømmet mars/april neste år – 2 til Nord-Gudbrandsdal og 2 til Nord-Aurdal.

Besøk til menigheter

Høsten har ellers vært preget av målrettet arbeid overfor menigheter som har lite eller intet av internasjonal virksomhet. De som har fått besøk er Brumunddal, Nord-Odal (Sand og Mo men.råd.), Våler og Åsnes men.råd, samt Sør-Odal kirkelige fellesråd.

Vennskapsreise til Romania

BV's deltakelse på vennskapsreise til Romania en uke i oktober sammen med 4 menigheter på Toten ga innsikt i hvordan et vennskapssamarbeid kan opprettholdes over tid og hva slags innhold en legger i vennskapet. Det er laget en egen rapport fra besøket.

Informasjon

Informasjon om det internasjonale arbeidet har skjedd til alle menighetene i juni, og til NMS i Hedmark og Oppland på regionmøte/stevne i august. Det samme har skjedd på et møte i Lærerinnenenes Misjonsforbund, Hamar.

Samarbeidsrelasjoner

KN: Møte her 22.3. med besøk fra Haiti (fasteaksjonen), nettverksmøte 9.6. og besøk fra Nicaragua 22.8. i Oslo.

MKR/Kirkens U-landsinformasjon: Møte 22.8 med besøk fra Nicaragua.

NMS: Medarbeidersamling i Sarpsborg 3.-5.5., GF, Stavanger 30.6.-4.7.,

SMM: Oslo 20.-21.5. og seminar om vennskapsarbeid 29.11.

Styringsgruppa for prosjektet

Styringsgruppa har hatt 5 møter. Et møte har vært i Kirkens Hus, Oslo, resten på Hamar. Hans Olav Høivik er leder for styringsgruppa.

1.6 Veiledning av soknediakoner

Det har ikke vært oppstarting av veiledning i år. Muligens kan det skje i år 2000.

1.6 Vær-sammen

Hadde 3 møter i vårhalvåret. BT har overtatt for BV fra høsten.

1.7 MOD – Mangfold og Dialog

Styringsgruppa har hatt 5 møter, inkl. en utvidet samling for kursledere og instruktører. BV vært med på gjennomføring av tre kurs (Lom, Stange og Lillehammer), samt deltatt på et instruktørkurs. BV er leder av styringsgruppa.

1.7 MOD-kurs for diakoner og kateketer

Det har ikke blitt gjennomført fordi det ikke har passet inn i de andre samlingene for målgruppa. Det legges opp til at kurset holdes i mars neste år.

Andre tiltak

TV-aksjonen med deltakelse i to fylkesmøter i Hedmark, samt utarbeidelse av skriv til alle menighetene vedr. informasjon om saken og anbefaling av offer.

Annet

1 styremøte i Engen kloster og Vennedag.

2 foredrag om pilegrimsvandringen: Y's Men, Hamar og Redalen Historielag.

Verv

Diakonhjemmets hovedstyre: 5 møter.

Diakonhjemmets Internasjonale Senter: 4 møter.

Diakonforbundets utdanningsutvalg: 3 møter. Avsluttet.

Interne møter

Stabsmøter: Deltatt på 6 av 8.

LIV-møter: 9. Her har det vært et større opphold iflg.mine notater fra 6.4.-7.9.

Stabstur Paris: 29.5.-1.6., info.dag 4.6., halvårseval. 7.6.

Prosjektkomiteen for KUI

Dato
8.10.99

Vår ref.
98/345-9 EH

Deres ref.

Deres dato

PROTOKOLL

fra møte i prosjektkomiteen for Kirkens U-landsinformasjon 22.9.99 kl. 12-16 i Kirkens hus

Til stede: Raag Rolfsen, Anne Veiteberg, Øyvind Mellem, Dag Arne Roum, Knut Finquist, Inger Kjersti Lindvig, Vebjørn Horsfjord
Ole Bjørnar Lunde (observatør, KN)
Forfall: Heidi Aarvik, Ivar Johannesen, Øystein Østerhus (Global Info)
Fra sekretariatet: Estrid Hessellund

Knut Finquist åpnet møtet med andakt.

Sak KUI 22/99: Protokoll fra forrige møte 1.6.99

Kort oppsummering av Ole Bjørnar Lundes redegjørelse om Kirkens Nødhjelps strategi for perioden 2000-2004 ved fellesmøtet mellom KUI og Global Info 1.6.99 ble utdelt.

Vedtak: Protokollen ble godkjent.

Sak KUI 23/99: Orienteringssaker

- a. *Møte med saksbehandler i NORAD, Bethi Dirdal Jåtun 1.9.99.*
Daglig leder refererte fra en positiv samtale med KUIs nye saksbehandler.
- b. *NORADs informasjonsfaglige seminar 16.6.99.*
Øyvind Mellem deltok på vegne av KUI og refererte fra møtet. To hovedpunkter ble tatt opp: Hvordan har holdninger til og interessen for Nord/Sør- og bistandsspørsmål endret seg de siste ti årene, og hva kan årsaken være? Og hva kjennetegner mediautviklingen de siste 10 årene, og hvilke konsekvenser får dette for dekningen av Nord/Sør- og bistandsspørsmål? To mediacas ble presentert: fra FOKUS (Forum for Kvinne- og utviklingsspørsmål) og fra NORWATCH (Framtiden i våre hender).
- c. *Rapport fra Tyske kirkedager 16.-20.6.99 i Stuttgart.*
Skriftlig rapport fra Estrid Hessellund var vedlagt innkallingen. Komiteen var opptatt av den brede representasjon fra ungdom og menigheter på Tyske kirkedager, og anbefaler at KUI blir pådriver for en delegasjon fra Norge til neste Tyske kirkedager med god representasjon av ungdom/studenter.
- d. *Innspill til KNs regionale strategiplan for Norge 2000-2004.*
KUI, Mellomkirkelig råd og Norges kristne råd er alle blitt bedt om innspill og har derfor oversendt en felles høringsuttalelse til Kirkens Nødhjelp 3.9.99.

- e. *Innspill til Krf's partiprogram 2001-2005.*
Forespørsel om innspill er blitt besvart.
- f. *RORG-samarbeidet.*
Daglig leder orienterte om nye vedtekter for RORG-samarbeidet som følge av et langvarig strukturarbeid. Ifølge disse vedtekter slutter man seg til samarbeidet for et år om gangen, og KUI har sagt ja til fellesskapet for år 2000 under forutsetning av hovedvekt på det informasjonsfaglige aspektet. Forslag til virksomhetsplan og stillingsinstruks for RORG-koordinator vil bli fremmet på fellesmøte 28.9.
- g. *Ny intern-struktur i De sentralkirkelige råd.*
Kirkeavdelingen er pr. 1.9.99 delt opp i tre seksjoner. KUI hører til "Seksjon for kirke, samfunn og økumenikk" med Ørnulf Steen som seksjonsleder.
- h. *Kirkemøtet 1999 15.-20.11. i Trondheim.*
Daglig leder er bedt om å være sekretær for KM-sak 13/99: Rapport om Det økumeniske ti-året "Kirker i solidaritet med kvinner" og Strategiplan for oppfølging: Kvinnespørsmål og likestilling i Den norske kirke. En av fem hovedmålsettinger som er foreslått er "Vektlegge kvinners kompetanse i kirkens arbeid for fred, rettferdighet og vern om skaperverket", der også samarbeid med kvinner i Sør er et tydelig aspekt. Dette er også synliggjort i KUIs virksomhetsplan for 2000.
- i. *Invitasjon til seminarer.*
Komiteen ble forelagt invitasjon til Rwanda-seminar 28.9. og seminar om Genteknologi 13.10.

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning.

Sak KUI 24/99: "Den norske kirkes arbeid for fred, global rettferdighet og vern om skaperverket – fra holdning til handling"

Inger Kjersti Lindvig ga en fyldig innføring på bakgrunn av hovedoppgaven sin. Hun la vekt på delaspektet fra spørreundersøkelsen "Menighetenes holdning til det sentralkirkelige initierte mål om å arbeide for fred, global rettferdighet og vern om skaperverket". Resultatet viser en stor grad av tilslutning til ideal og mål for arbeidet ut fra en klar bibelsk begrunnelse.

Inger Kjersti vil neste gang fortsette med flere delaspekter: Menighetenes innholdsbestemmelse, arbeidsmåter, rammefaktorer med mer, og legge opp til en drøftelse av undersøkelsens videre konsekvenser for KUI.

Foreløpig konklusjon: Ting tar tid! Holdninger skapes over lang tid, og derfor må arbeidet holdes ved like. Forbruk og rettferd-programmet er viktig i denne sammenheng. Å sikte inn mot ulike målgrupper og bygge nettverk mellom dem er viktig (utdanningsinstitusjonene, daglige ledere, frivillige, bispedømmekonsulentene/-rådene, prester, diakoner, kateketer...) Inger Kjersti vil sende et eks. av hovedoppgaven til komiteens medlemmer til lesning innen neste møte.

Vedtak: KUI-komiteen takker for en relevant og spennende innføring i emnet som kan ses som en evaluering av bl.a. KUIs arbeid over tid. Komiteen ser frem til en videreføring på neste møte.

Sak KUI 25/99: Virksomhetsplan og budsjett for år 2000

Utkast var vedlagt innkallingen. Endelig plan skal være NORAD i hende innen 1.10.99. Daglig leder informerte om kommentarer fra Mellomkirkelig råd (møtet 6.-7.9.)

Vedtak: KUIs virksomhetsplan og budsjett for 2000 ble vedtatt med de endringer som fremkom i møtet.

Sak KUI 26/99: Resultatregnskap for KUI 1.1.-30.6.99

Resultatregnskap fra 1.1-30.6.99 var vedlagt innkallingen. Resultatregnskap pr. 31.8.99 ble utdelt.

Vedtak: Resultatregnskapet ble tatt til orientering

Sak KUI 27/99: Ekstern prosjektstøtte: Rapporter og søknader

- a. Takk, rapport og regnskap fra Borg Bispedømmeråd (kr. 10.000,- i 1998).
Knut Finquist presenterte ressurspermen "Fra Rio til Borg bispedømme" som er gått til 115 menigheter i Borg bispedømme. 5 menigheter er utvalgt som spesielle "pilotmenigheter" på "Forbruk og rettferd".
- b. Takk, rapport og regnskap fra Bodø 2 KFUKspeidere (kr. 5.000,- i 1999)
- c. Takk, rapport og regnskap fra Modum-Matagalpa vennskapskontakt (kr.5000,- 1998)
- d. Takk, rapport og regnskap fra Tverlandet/Saltstraumen menighet (kr. 5000,- 1999)
- e. Takk, rapport og regnskap fra Bragernes menighet (kr. 5000,- 1998)
- f. *Søknad om støtte til fredsmarsj "La Afrika leve"* (kr.2.000,-).
Ble bevilget v. styreleder og daglig leder 7.7.99
- g. *Søknad fra fagutvalg for misjon, Modum, til utvekslingsprosjekt "Madagaskars døve og tunghørte barn og unge"* kr. 5.000,-

Vedtak: Komiteen bevilger kr. 5.000,- til de forberedelseskurs som er beskrevet i søknaden.

- h. *Søknad fra Sudangruppen, Lilleborg menighet, til informasjonsarbeid* kr. 18.500,-

Vedtak: Komiteen bevilger kr. 10.000,- til Sudan-gruppas informasjonsarbeid.

- i. *Søknad fra Mjøndalen kirke om støtte til kontaktarbeid med den koptisk ortodokse kirken i Egypt.*

Vedtak: Komiteen bevilger kr. 5.000,- til kontaktarbeidet, under forutsetning av at vi mottar et fullstendig budsjett, og at støttebeløpet brukes til informasjonstiltak.

Sak KUI 28/99: Prosjekter på gang (jmf. Virksomhetsplan 1999)

1.1. Kirkeårsperm/gudstjenesteliv

- Materiell til Freds- og menneskerettighetssøndagen. Var vedlagt innkallingen.
- 2.januar 2000. Alt liturgimateriell fra Jubileum 2000 ble utdelt på møtet.
- Kor- og gudstjenesteverksted "Inspirasjon fra den verdensvide kirke" 4.9.99 i Helgerud kirke, arrangert av KUI, KN og Helgerud menighet.
Daglig leder refererte fra et spennende verksted med 40 deltakere fra 15 ulike menigheter. Materiellet for årets u-landssøndag dannet grunnlag for gudstjenesteverkstedet.
- Gudstjenesteverksted MF 20.9.99.
Daglig leder refererte fra et kreativt verksted med 25 studenter, der resultatet var en fakultetsgudstjeneste i Majorstuen kirke med temaet "Christian Fellowship – to the Ends of the Earth." – Verkstedet fulgte metodikken i årets opplegg til u-landssøndagen. Kirkeårsperm, bildetepper, sangstoff fra den verdensvide kirke med mer var elementer i verkstedet, som ble ledet av Sindre Eide, Estrid Hessellund og MFs studentprester.
- U-landssøndag – herunder "Du verden '99".

Magasinet "Du verden '99" er trykt i 25.000 eks. og fordelt mellom KUI (15.000) og Global Info (10.000). Er sendt ut til sommerstevner og til alle menigheter, videregående skoler og folkehøyskoler i aug.-sept. Bestillinger kommer på løpende bånd. Komiteen ga uttrykk for tilfredshet med bladet, både form og innhold.

1.2. Nordisk gudstjenesteverksted 25.-28.5.2000. Notat om fremdriften var vedlagt innkallingen.

1.4 (og 3.1 og 3.3.) Forbruk og rettferd

- Fagdag for kontaktpersoner i bispedømmene ble avholdt 21.9. Referat vil komme.
- Logo for "Forbruk og rettferd" er utarbeidet.
- Studiehefte "FRI TID – Frigjøring til å leve i tiden" (arbeidstittel). Notat var vedlagt innkallingen. Arbeidsgruppen jobber ut over høsten med sikte på ferdigstilling i februar 2000.
- Nytt opptrykk av plakaten "Vår grønne menighet" foreligger. Kan bestilles fra Materiellekspedisjonen.
- Det forberedes et møte om gjelds- og andre "jubelårsspørsmål" med representanter fra Jubilee South-nettverket (Alejandro Bendana, Molefe Tsele o.a.) febr. 2000 (jvf. artikkelen s.3 i "Du verden '99").

1.5. Internasjonal diakoni

- Vennekapskonferansen 17.-19.9. Trondheim. Daglig leder refererte fra en spennende konferanse med over 100 deltakere. Svein Helge Rødahl og Estrid Hessellund ledet et verksted om Kirken, verden og Jubileum 2000.
- Den nye håndbok i vennskaps- og kulturkontakter "Mellom Toten og Timbuktu" (utgitt av KN i samarbeid med Vennekaps Nord/Sør, Stiftelsen Idebanken, Norsk Fredskorpssamband og KUI) ble presentert. Komiteens medlemmer vil få et eksemplar senere.
- Det vil bli et møte om vennskapskontakter med SMM 29.11.99
- Vennekapsbesøk /Jubileum 2000-prosjekt.
Det er innkommet over 40 søknader om støtte til vennskapsbesøk år 2000 fra menigheter og organisasjoner. Daglig leder følger opp i samarbeid med Jubileum 2000, Internasjonal komite.
- Bønner fra hele verden/Jubileum 2000.
Hefte med bønner til hver helligdag i år 2000 fra søsterkirker over hele verden er under utarbeidelse. Daglig leder følger opp i samarbeid med Jubileum 2000, Internasjonal komite.

1.7 Informasjons- og nettverksarbeid

- Internetsider: KUI har engasjert en student til å utarbeide en KUI-hjemmeside som skal linkes til Den norske kirkes sider.
- Materiekkatalog for De sentralkirkelige råd + KUI er utarbeidet. Vil foreligge sammen med kommende nummer av Kirkeaktuelt + bli lagt ut på www.kirken.no. Komiteen foreslo at katalogen sendes til bokhandlere.

Sak KUI 29/99: Eventuelt og neste møte

Neste møte: **tirsdag 23.november kl. 12-16 + middag etterpå.**

Raag Rolfsen /s/
Valgt leder KUI

Estrid Hessellund
Daglig leder KUI

Vedlegg: KUIs virksomhetsplan og budsjett for 2000 + revidert adresseliste

Prosjektkomiteen for KUI

Dato 1.12..99 Vår ref. 98/345-13 EH Deres ref. Deres dato

PROTOKOLL

fra møte i prosjektkomiteen for Kirkens U-landsinformasjon 23.11.99 kl.12-16 i Kirkens hus

Til stede: Raag Rolfsen, Anne Veiteberg, Dag Arne Roum, Knut Finquist, Vebjørn Horsfjord, Ivar Johannesen, Inger Kjersti Lindvig, Ole Bjørnar Lunde (observatør KN), Øystein Østerhus (observatør Global Info)
Forfall: Heidi Aarvik, Øyvind Mellem
Sekretariatet: May Irene Andersen, Estrid Hessellund

Vebjørn Horsfjord åpnet møtet med andakt.

Sak KUI 30/99: Protokoll fra forrige møte 22.9.99

Vedtak: Protokollen ble godkjent.

Sak KUI 31/99: Orienteringssaker

- a. *Kirkemøtet 15.-20.nov. 99*
Daglig leder refererte fra Kirkemøtet, spesielt sak *KM13/99 Rapport fra Det økumeniske tiåret "Kirker i solidaritet med kvinner" og strategiplan for oppfølging*, - og sak *KM16/99 Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement i etterkant av generalforsamlingene i KEK, LWF og KV*. – Komiteinnstillinger og vedtak ble delt ut.
- b. *Innspill til Stortingets utenrikskomite vedr. statsbudsjettet* (Tilskudd til opplysningsarbeid). En del av rammeavtaleorganisasjonene (ROrg'ene), herunder KUI, har sendt felles innspill til utenrikskomiteen. Brevet var vedlagt innkallingen.
- c. *Tilbakemelding fra NORAD på regnskap og virksomhet 1998*.
Brev var vedlagt innkallingen. NORAD gir ros for ryddig regnskap og årsrapport, men savner en mer utdypende refleksjon over tiltakenes virkning og måloppnåelse. Komiteen foreslo å se spesielt på rapportene som KUI har fått inn fra "prosjektstøtte til menigheter" i forbindelse med årsrapport for 1999. Inger Kjersti Lindvig vil bistå med dette evalueringsarbeidet.

d. *"Nasjonal dialog om tro og livssyn"*

I regi av verdikommisjonen ble det 11.11.99 holdt et miniseminar i Universitetets aula, med bl.a. foredrag om "Global etikk" av professor Hans Küng. Foredraget med følgende hovedteser ble delt ut på møtet:

- Det blir ingen fred mellom nasjonene uten fred mellom religionene
- Det blir ingen fred mellom religionene uten dialog mellom religionene.
- Det blir ingen vellykket dialog mellom religionene uten at man vurderer felles etiske standarder for vår verden.
- Det blir derfor ingen overlevelse for vår verden uten en global etikk.

e. *Utflytting og innflytting på Kirkens hus.*

Øystein Østerhus orienterte om at Frikirkerådet, Frikirkenes Globale informasjon og Frikirkenes studieforbund flytter inn i 5. etasje i Kirkens hus i løpet av et halvt år – i kontorfellesskap med Norges kristne råd og Jubileum 2000. (Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon flytter ut).

f. *Planer for fasteaksjonen i Kirkens Nødhjelp*

Ole Bjørnar Lunde orienterte. Det vil bli satt fokus på Det sørlige Afrika og erfaringer med psykososiale lidelser/traumer. Hvordan kan deres erfaringer komme oss i Norge til gode? Informasjon vil skje gjennom inspirasjonshefte, lysbildeserie/overhead-ark, videofilm, hefte med refleksjonstekster for fastetiden, liturgiforslag til fastetiden, seminarer rundt i landet med besøk fra Sør-Afrika, bl.a. Michael Lapsley og Kenosi Mofekeng. Man håper på samhandling med kirkelige og sosiale institusjoner på lokalt plan.

Komiteen ønsker å bli oppdatert løpende på informasjon (seminardatoer, materiell og andre tiltak).

g. *Materiell fra Kirkernes u-landsopplysning i Danmark.*

Det nyeste informasjonsmateriell fra søsterorganisasjonen i Danmark ble lagt frem: en enkel perm med tema "Mennesker – rykket op med rode" (Uprooted people), presentasjonsfolder, og info om et nytt tiltak i Danmark: u-landssøndag (i fastetiden) – isteden for den tradisjonelle "u-landsuge" i november.

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning

Sak KUI 32/99: "Den norske kirkes arbeid for fred, global rettferdighet og vern om skaperverket – fra holdning til handling" v. Inger Kjersti Lindvig

Videreføring av sak KUI 24/99 fra siste møte.

Inger Kjersti la frem sine resultater av undersøkelsen vedrørende Menighetenes innholdsbestemmelse, arbeidsmåter, rammefaktorer med mer. – Overhead-ark er vedlagt referatet.

Vedtak: Komiteen takker for en fin videreføring av temaet. Komiteen vil på neste møte drøfte undersøkelsens videre konsekvenser for KUI mer presist (målgrupper, arbeidsmåter med mer).

Sak KUI 33/99: Resultatregnskap for KUI 1.1.-31.10.99

Sakspapir var vedlagt innkallingen. I tillegg hadde daglig leder utarbeidet et forslag til plan for den resterende del av årets tildeling.

Vedtak: Daglig leder får fullmakt til å disponere de resterende midler etter de kommentarer og forslag som fremkom i møtet.

Sak KUI 34/99: Ekstern prosjektstøtte – rapporter og søknader
Ingen rapporter eller søknader forelå.

Vedtak: Komiteen anbefaler å sende ut KUIs retningslinjer for prosjektstøtte til menighetene i januar/februar 2000 (menighetssending) og angi presis søknadsfrist tre ganger i året (ca 14 dager før KUI-møtet i mars, juni og september). Videre anbefales det å legge ut retningslinjer og søknadsskjema på internett.

Sak KUI 35/99: NEKSA og studieturen til Sør-Afrika 13.-16.10.99

Deltakerliste og orientering om NEKSAs fremtid var vedlagt innkallingen. Daglig leder (som var hovedleder på studieturen) refererte fra turen og om tankene for oppfølging. Det vil bli et "etter-seminar" 28.-29.januar 2000 der deltakernes konkrete oppfølgingsprosjekter vil bli lagt frem og drøftet. Daglig leder vil sammen med to andre arbeide med et "Missa Afrika"-opplegg for menighetskor (parallell til Misa Campesina og Misa Salvadorena fra Latin-Amerika).

Deltakernes evalueringer blir innarbeidet i en samlet rapport, som skal bli ferdig i løpet av januar måned.

Vedtak: Komiteen takker for orienteringen og for NEKSAs initiativ. Komiteen ser turen som en viktig del av KUIs arbeid med å formidle impulser fra Sør og styrke Nord-Sør-dimensjonen i norsk gudstjenesteliv. Kantorer og musikkmedarbeidere i menighetene er en viktig målgruppe som ofte har vært oversett i denne sammenheng.

Sak KUI 36/99: Prosjekter på gang (jmf. Virksomhetsplan 1999)

1.2. *Nordisk gudstjenesteverksted 25.-28.5.2000.*

Kunngjøringsark var vedlagt innkallingen. Dette er sendt ut til ulike organisasjoner og organer i de nordiske land – og delt ut til alle delegater på Kirkemøtet.

1.4. *Forbruk og rettferd*

- Referat fra fagdag 21.9. var vedlagt innkallingen.
- "Alt har sin tid". Samtalehefte. Referat fra møte i arbeidsgruppa 1.11.99 var vedlagt innkallingen. Hftet ferdigstilles januar-februar 2000.
- Lederseminar 26-28.11. 99 om "Miljøvern og speiderarbeid" i regi av Norges Speiderforbund, Norges KFUK-speidere og Norges KFUM-speidere. Daglig leder er invitert til å bidra med gudstjeneste og verksted rundt "den åndelige dimensjon i LA 21" (økoteologi i praksis) sø.28.11.
- "Gjeldsbrevet" fra SLUG (Slett u-landsgjelda) var vedlagt innkallingen. Det inneholder bl.a. artikkelen fra "Du verden 99": "Jubelår og gjeldsslette – mer enn underskriftskampanje". – Søkelys fra Sør.
- Samleperm "Forbruk og rettferd – i praksis" med enkle pedagogiske tips til bruk i menigheter (temakveld, opplegg for gudstjenesteverksted med mer) skal bli ferdig til utsendelse rett over nyttår.

1.5. *Internasjonal diakoni*

- Vennskapshåndboka "Mellom Toten og Timbuktu" er utkommet (Kirkens Nødhjelp i samarbeid med KUI, Vennskap Nord/Sør, Stiftelsen Idébanken og Norsk Fredskorpssamband). Har fått positiv mottakelse fra mange hold. Boken vil bli brukt som ressursbok også i SMM (Samarbeidsrådet for menighet og misjon), bl.a. på et seminar om "Misjon og vennskapssamarbeid" 29.11.99.

- Vennskapsbesøk/Jubileum 2000. Ca. 40 grupper/menigheter/organisasjoner har søkt om støtte til vennskapsbesøk, og det er bevilget ca. kr. 400.000. Oversikt over reisestøttetildeling var vedlagt innkallingen.
- Møte med internasjonal-diakoni-studenter på Diakonhjemmets høyskolesenter 10.11.99 og 13.1.2000. Daglig leder er invitert til et 2 x 2 timers opplegg om KUI og KUIs forslag til integrering av internasjonal diakoni i lokale planer for diakoni.
- "Å være menighet inn i et nytt årtusen" (samtalehefte utgitt av Kirkerådet). Daglig leder har skrevet kapitlet "Lokalmenighet i globalt fellesskap". Hefte var vedlagt innkallingen.
- Bønner fra hele verden /Jubileum 2000. Hefte med nyformulerte bønner fra kirker og kirkesamfunn over hele verden – en til hver søndag/uke i år 2000 - vil bli sendt ut etter ferdiggjørelse i desember eller januar.

1.7. Informasjons- og nettverksarbeid

- Ny materiellkatalog fra De sentralkirkelige råd ble delt ut. KUI har eget avsnitt, og en del materiell er integrert i de øvrige temafelt. Materiellkatalogen finnes også på internett (www.kirken.no)

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning.

Sak KUI 38/99: Arbeidsgrupper til neste års arbeid (jmf. Virksomhetsplan 2000)

- Materiell til u-landssøndagen
- Materiell til menneskerettighetssøndagen
- Du verden 2000
- Ressurshefte med bønner og liturgier fra den verdensvide kirke

Det fremkom forslag til medlemmer av ovennevnte arbeidsgrupper, både blant komiteens egne medlemmer og utenfor. Global Info er en naturlig samarbeidspartner om "Du verden 2000". En av arbeidsgruppene kan gjerne opprettes i en region utenfor Oslo.

Vedtak: Daglig leder tar initiativ til opprettelse og innkalling av arbeidsgruppene. Kirkens Nødhjelp bes overveie et evt. samarbeid om "Du verden 2000" og Ressurshefte med bønner og liturgier fra den verdensvide kirke (Worshipping Ecumenically – på norsk).

Sak KUI 37/99: Eventuelt og vårens møter

Vedtak: Mandag 13.3.2000 kl.12-16 og tirsdag 13.6.2000 kl.12-16 (fellesmøte med Global info)

Møtet ble avsluttet med middag på restaurant "Silk Road" og med en stor takk til komiteens medlemmer for innsatsen i året som gikk.

Raag Rolfsen /s/
Valgt leder KUI

Estrid Hessellund
Daglig leder KUI

Vedlegg: Resumé-ark fra Inger Kjersti Lingvig (hovedfagsoppgaven)
Oversikt over arbeidsgrupper i KUI 1999 og utkast til grupper i 2000

kirkenes u-landsinformasjon

CHURCH OF NORWAY DEVELOPMENT EDUCATION SERVICE

KIRKERÅDET
UNDERHAUGSVEIEN 15
POSTBOKS 5913
MAJORSTUA
0308 OSLO 3
TELEFON 22 93 27 50
FAX 22 93 28 29

Arbeidsgrupper –1999

pr.30.11.99

*) arbeidsgrupper der KUI er initiativtaker/hovedaktør

***) arbeidsgrupper der KUI er samarbeidspartner

- *) **Du verden 99:** Anne Veiteberg, Øyvind Mellem, Estrid Hessellund (KUI), Per Eriksen, Øystein Østerhus (Global Info)
- *) **U-landssøndag :** Ivan Chetwynd (Global Info), Ivar Solbu, Estrid Hessellund (KUI)
- *) **Alt har sin tid – ressurshefte:** Inger Kjersti Lindvig, Knut Finquist, Estrid Hessellund (KUI), Inge Westly, Liv Karin Thomassen, Gro Elin Winnes (NKR/Jubileum 2000)
- *) **Studietur – Sør-Afrika:** Ingrid Vad Nilsen (NKR), Kjersti Lie Holtar, Dag Nordbø, Estrid Hessellund (KUI)
- *) **Forbruk og rettferd – i praksis:** Hans Jürgen Schorre (KR), Estrid Hessellund (KUI)
- *) **Nordisk gudstjenesteverksted:** Ingrid Vad Nilsen (NKR), Ørnulf Steen (MKR), Carl Petter Opsahl, Sindre Eide, Estrid Hessellund (KUI)
- *) **Gudstjenesteverksted på MF og i Helgerud:** Sindre Eide, Estrid Hessellund (KUI)
- **) **Vår grønne menighet (handlingsark):** Terje Torkildsen, Kristen Ulstein, (Miljøheimevernet), Estrid Hessellund (KUI)
- **) **Menneskerettighetssøndag:** Hans Morten Haugen (MKR), Åge Haavik (KR), Estrid Hessellund (KUI)
- **) **Vennskapshåndboka:** Paul Henriksen (KN), Kristin Kranstad (Vennskap Nord/Sør), Mats Nakkerud (Idebanken); Estrid Hessellund (KUI)
- **) **Å være menighet inn i et nytt årtusen:** Johs. Lodberg, Tore Laugerud, Gunn Heidi Dypdal, Dag Stange, Per Tanggård (KR), Estrid Hessellund (MKR/KUI).
- **) **Bønner verden rundt:** Tore Laugerud (SMM), Hans Morten Haugen (MKR), Svein Helge Rødahl (Jubileum 2000), Estrid Hessellund (KUI)

KIRKERÅDET
UNDERHAUGSVEIEN 15
POSTBOKS 5913
MAJORSTUA
0308 OSLO 3
TELEFON 22 93 27 50
FAX 22 93 28 29

Arbeidsgrupper KUI – 2000

- utkast og forslag. Noen har sagt ja – andre er ikke spurt – flere trengs!

Pr. 2.11.99

- *) "Missa Afrika":** Kristin Tjelle Bakke, Sindre Eide, Estrid Hessellund
- *) Du verden 2000:** Anne Veiteberg, Vebjørn Horsfjord, Estrid Hessellund (KUI), Øystein Østerhus, Global Info, Per Eriksen ?, en fra "Korsets Seier" ?
- *) U-landssøndagen:** Hjalmar Kjellsvik (prest) ?, Eimund Stangeland (diakonstudent) ?, Estrid Hessellund (KUI).
Uavklart om Global Info skal være med fra starten eller tilpasse opplegget til frikirkene i en senere fase.
- *) Menneskerettighetssøndagen:** gruppe i Agder/Kristiansand – Dag Nordbø (prest), Andrew Wilders (domorganist) ? – var med i Sør-Afrika -Helge Bie Rieber (diakonkonsulent) ?, Birte Voreland (prest)? + Estrid Hessellund (KUI)
- *) Bønner og liturgier fra den verdensvide kirke:** Raag Rolfsen (prest); Beate Strømme Fevang (kantor, Drammen) ?, Sindre Eide (prest) ,.....
Estrid Hessellund
- *) Nordisk gudstjenesteverksted:** Ingrid Vad Nilsen (NKR), Ørnulf Steen (MKR), Carl Petter Opsahl, Sindre Eide, Estrid Hessellund (KUI)

Møtet fant sted i Kirkens hus, Oslo.

Tilstede: Anne Dalen
Gry Friis Eriksen
Reimunn Førsvold
Berit Øksnes Gjerløw
Ann Helen Fjelstad Jusnes
Tove-Lill Labahå
Kai Lindset
Kjersti Marie Legdene
Ola Steinholt
Jorun Økland

Forfall: Kari Lintveit

Fra sekretariatet: Liv Skaug

Ann Helen Fjelstad Jusnes åpnet møtet.

SAKSLISTE

- Sak NFKL 13/99 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak NFKL 14/99 Orienteringssaker
- Sak NFKL 15/99 Samiske kvinners situasjon v/Tove-Lill Labahå
- Sak NFKL 16/99 Eventuell uttalelse til rådet om betydningen av at nemnda blir konsultert i kvinne- og likestillingsspørsmål.
- Sak NFKL 17/99 Rapport om gjennomføringen av det økumeniske kvinnetiåret. Endelig utforming av strategiplanen. Årsplan.
- Sak NFKL 18/99 Internasjonale saker angående kvinner, som er oppe i Mellomkirkelig råd v/Hans Morten Haugen
- Sak NFKL 19/99 Eventuelt
- Sak NFKL 20/99 Nytt møte

Sak NFKL 13/99 **Godkjenning av innkalling og dagsorden**

Vedtak:

Innkalling og dagsorden er godkjent

Sak NFKL 14/99 **Orienteringssaker**

- a) Om AUs arbeid
- b) 8. mars-gudstjeneste
- c) Høring om revisjon av likestillingsloven
- d) Kvinnefestivalen år 2000 .
- e) Oppnevninger
- f) Høring om overgrep mot gutter
- g) Uttalelse til kvinnekonferansen i Johannesburg 28-30.9
- h) Kvinner i misjon

Vedtak:

Sakene tas til orientering.

Sak NFKL 15/99 **Samiske kvinners situasjon v/Tove-Lill Labahå**

- Saksdokumenter
- Redegjørelse om samiske kvinners situasjon utarbeidet av Tove-Lill Labahå
 - Saksorientering ved Tove-Lill Labahå

Vedtak:

Redegjørelsen tas til etterretning.

Sak NFKL 16/99 **Eventuell uttalelse til rådet om betydningen av at nemnda blir konsultert i kvinne- og likestillingsspørsmål.**

- Saksdokumenter
- Forslag til uttalelse
 - Saksorientering

Vedtak:

Uttalelsen sendes til Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og samisk kirkeråd.

Sak NFKL 17/99 Rapport om gjennomføringen av det økumeniske kvinnetiåret. Endelig utforming av strategiplanen. Årsplan.

- Saksdokumenter
- Rapport om gjennomføring av Det økumeniske tiår. Kirker i solidaritet med kvinner. Strategiplan utarbeidet av komiteen, Kirkemøtets vedtak og komitemerknader.
 - Estrid Hessellund orienterte om kirkemøtekomiteens arbeid.

NFKLs bemerkninger til ny utforming av strategiplanen:

Overskrift på vedtak delmål V: **Arbeid for et likeverdig og likestilt fellesskap.** Dette er egentlig hovedmål for hele planen. Det er strategiplanens bærende visjon. Det kan derfor virke ulogisk som overskrift for et delmål.

Vedtak:

NFKL tar omarbeidelsen av strategiplanen til etterretning. Premissene er lagt av Kirkemøtet. Vi arbeider ut fra det.

Delmål III, IV og V skal prioriteres.

Årsplan: "Det økumeniske tiår 1988-98 Kirker i solidaritet med kvinner." har etter NFKLs mening vært for lite kjent. Oppfølgingsarbeidet bør få mer fokus. NFKL satser på å gjøre strategiplanen godt kjent. Kirkemøtets vedtak angående strategiplanen med komitemerknader trykkes opp, med det foreliggende forslag til strategiplan som vedlegg. Den bør distribueres så bredt som mulig. Det bør muligens lages plakater og foldere over hovedmålene.

PR-arbeid prioriteres i år 2000. AU arbeider videre med dette.

Til delmål III:

- 1) Delta i arbeidet med kvinnefestivalen år 2000 og støtte den økonomisk.
- 2) Videreføre samarbeidet med NØKK og NEKK.
- 3) Oversette til engelsk og trykke "Kvinne er kvinne best" med tanke på bruk i ulike kirker i engelsktalende land.

Til delmål IV A,B,C:

Samarbeide med og støtte økonomisk Kirkelig ressurscenter for Mishandlede kvinner og støtte oppbygging av et kirkelig tilbud for misbrukte gutter og menn.

Til delmål V A, B, C, D, E

En gruppe bestående av Tove-Lill Labahå, Kai Lindset, Kjersti Marie Lægdene og Jorunn Økland med Liv Skaug som sekretær skal arbeide med det nye delmålet i strategiplanen, V. Det skal være tre møter i vårterminen, videre møter bestemmes etter hvert. Gruppens arbeid legges fram på NFKLs første møte i 2001.

Videre til delmål V E: arbeide aktivt mot undervisningsopplegg med diskriminerende familie-rollemodeller på kristne privatskoler. (Tiltak: Skrive en uttalelse til departementene og likestillingsombudet om vår bekymring).

Til delmål I:

Være pådrivere for å øke andelen av kvinnelige arbeidsveiledere.

Fortsatt Sak Ellers vil NFKL satse på et utstrakt samarbeid med medarbeidere i De sentral-
NFKL 17/99 kirkelige råd og i bispedømmene på de ulike felt der strategiplanen vedtatt av
Kirkemøtet tydelig peker slikt ut.

Sak NFKL 18/99 Internasjonale saker angående kvinner, som er oppe i Mellomkirkelig råd
v/Hans Morten Haugen

Saken utsatt til neste nemndsmøte.

Sak NFKL 19/99 Eventuelt

Nettverk mot vold. Tove-Lill Labahå orienterer på neste møte.

Sak NFKL 20/99 Nytt møte

Neste nemndsmøte 2. mai 2000.

Neste AUmøte 28. januar

Første gruppe V møte 8. februar, kl 17.

Gry Friis Eriksen, leder

Liv Skaug, sekretær

REFERAT fra møte i SAMARBEIDSRÅD FOR MENIGHET OG MISJON 22.september 1999

Til stede:

- Den Nordiske Kristne Buddhistmisjon:
Oddmund Køhn
- Den Norske Israelmisjon:
Rolf Gunnar Heitmann
- Den norske Santalmisjon:
Hans Thore Løvaas
Tore Seierstad
- Den Norske Tibetmisjon:
Einar Kippenes
- Det Norske Misjonsselskap:
Rune Rasmussen (ankom senere)
Bjarte Thorsen
- Kirkemøtet:
Erling Pettersen
Ømulf Steen
- Bispemøtet:
Odd Bondevik
- Prosjektleder SMM:
Tore Laugerud

Møtet ble åpnet med bønn i kapellet.

Det utsendte forslag til dagsorden ble godkjent.

SAK SMM 15/99: REFERATSAKER OG INFORMASJONER

a) *Protokollen fra SMM-møtet 20.05.99* ble godkjent.

b) *Nytt fra Kirkerådet (KR)*

Orientering fra Erling Pettersen (EP) ble tatt inn i sak 18

c) *Nytt fra NØM/MKR*

Ørnulf Steen orienterte. NØM har tatt fatt i utfordringen fra SMM om samtaler omkring misjonsforståelsen. På høstmøtet i november ønsker NØM å behandle dette internt som møtets hovedsak. Til vårmøtet i år 2000 ønsker man å invitere SMM til felles drøftinger av samme tema. På novembermøtet legger en også opp til å nedsette en arbeidsgruppe som forbereder et bredere seminar høsten år 2000.

MKR's septembermøte ønsket mer tid til saken omkring DNKs økumeniske og internasjonale identitet. Rapport ble oversendt kirkemøtet fra KV's generalforsamling i Harare, og MKR har meldt en KM-sak om oppfølgingen av de tre nylig avholdte generalforsamlinger i KV, KEK og LVF. KM vil bl.a. bli bedt om å bekrefte misjon som et viktig arbeidsområde videre. MKR's leder, Tormod Engelsen er valgt inn i KV's misjonskommisjon, i den uttalte hensikt å styrke båndene til de evangelikale bevegelse. Til slutt orienterte ØS om KV's Youth Internship Programme og ba organisasjonenes folk være oppmerksom på muligheten til å søke.

I ordskiftet etter orienteringen påpekte bl.a. Odd Bondevik (OB) at han som delegat på KV's gen-fors. Har vært opptatt av måten KV-møtet fungerer på i forhold til de små og lite språkmektige medlemskirker. Han tok til orde for å danne et bedre støtteapparat rundt disse delegatene. OB ga ellers uttrykk for at teologiske spørsmål hadde spilt en større rolle enn det en kan lese ut av rapporten, og påpekte at misjon var satt på dagsorden av plenum.

d) *Nytt fra Bispemøtet* utgikk p.g.a. Odd Bondeviks forfall.

Odd Bondevik orienterte om omorganiseringen av Bispemøtet, bl.a. med sekretær på heltid og faste kvartalsvise i stedet for tidligere halvårige møter. Hensikten er å gi mer plass til indre drøftinger av bispegjerningen. Av saker trakk han fram Leuenbergkonkordien, vigsling av lekfolk til prestejeneste, KM's myndighet, rekruttering og kontakt med teologistudentene.

Teologistudentene vil nå tidlig i studiet knytte seg til et stift. Det vil bli holdt årlige regionsamlinger (i til sammen tre regioner). Her kan misjon bli et tema. Mange studenter melder seg i dag til ordinasjon uten noen tilknytning til et stift eller en menighet, og det oppleves en stor fremmedgjøring i forhold til misjon.

e) *Nytt om misjon.*

En del av Tor B. Jørgensens rapport til NMS landsstyre var vedlagt til partenes orientering.

Rolf Gunnar Heitmann (RGH) orienterte om DNIs deltagelse i Lausannebevegelsens jødearbeid. Man ønsker å invitere til et bredere fellesskap innen de lutherske kirker. RGH observerer at disse er mindre engasjert i Israelmisjon. En ønsker en konferanse for de lutherske kirker. Dialog med palestinske kristne er viktig i denne prosessen.

Tore Seierstad (TS) orienterte om at fusjonsprosessen mellom DnS og Indremisjonsselskapet hadde fått nytt skyv gjennom det store flertall for fusjonen på DnS's gen.fors. Indremisjonsselskapet har akseptert som et premiss at medlemskap i SMM er en del av DnS's

identitet. Medlemsskapet er for tiden ikke et tema. Hans Thore Løvaas orienterte om NMRs planer om en felles innsamlingsaksjon advent 2000. DnS vil foreta en studietur til Missouri-synoden som har økt ytre misjonsengasjementet med 220% på 1990-tallet.

Oddmund Køkn (OK) orienterte om arbeidet med en organisasjonsendring i DNKB. En ønsker å samle de tre organisasjoner Stiftelsen, Norsk og Dansk avdeling i en organisasjon med felles navn og logo.

f) KIFO/EGEDE-prosjektet "Misjonerende menigheter".

Tore Laugerud orienterte. En artikkel med foreløpige resultater fra prosjektets del I, spørreskjema-undersøkelsen i fire prostier, blir publisert i Norsk tidsskrift for misjon 4/99 (kommer i slutten av oktober).

g) Studiesamarbeidet SMM-Presteforeningen.

Tore Laugerud orienterte. Ny søknad om midler for år 2001 blir sendt OVF i oktober.

h) Retningslinjer for Opplysningsvesenets fond (OVF) midler til søsterkirker.

Erling Pettersen orienterte. Saken har bakgrunn i KM-96s vedtak (i saken "Forbruk og rettferd") om at 10% av de midler som årlig fordeles av OVF skal komme søsterkirker til gode. En komitee der bl.a. SMMs prosjektleder er med, arbeider med retningslinjer. Arbeidet er ikke avsluttet. Komiteen er opptatt av at De sentralkirkelige råd ikke må bli et nytt "agency" med egne prosjekter. På den annen side ønsker en heller ikke å sluse midlene inn i organisasjonenes allerede bestående virksomhet. Komiteen legger så langt opp til at midlene skal brukes i forhold til DNK satsningsområder i samarbeid med søsterkirker og organisasjoner. SMM vil få retningslinjene til høring når forslag foreligger.

i) Torill Edøy orienterer om sitt arbeid.

Torill Edøy (TE) er ansatt i kirkerådet for å arbeide med funksjonshemmedes vilkår i kirken. Mye av det arbeid hun gjør, bl.a. med tilrettelegging i forbindelse med arrangement, er meget relevant i forhold til organisasjonene. SMM organisasjonene takket for orienteringen og ga uttrykk for at de var lite bevisstgjort og aktivisert i forhold til dette anliggendet. TE uttrykte et ønske om å bli brukt av organisasjonene.

j) Materiell til åpenbaringstiden.

Tore Laugerud orienterte. Det foreligger et nytt hefte til misjon i åpenbaringstiden 2000. Heftet er laget i samarbeid mellom SMM, bibelselskapet og Norges kristne råd, og omfatter materiale til både misjon, bibeldagen og bønneuka for kristen enhet. Materialet er bundet sammen slik at det utgjør en enhet. Supplerende materiale blir sendt ut fra KR i november.

SAK SMM 16/99: BUDSJETT SMM 2000

Bakgrunn: SMM behandlet saken på grunnlag av et notat fra prosjektleder.

Vedtak:

1. SMM vedtar det foreslåtte budsjett for år 2000 med en total utgiftsramme på kr. 330.000.
2. Utgiftene fordeles i henhold til vedtektene og tidligere praksis med kr. 165.000 på KM (inkl. kr. 40.000 i kontor og husleie) og kr. 33.000 på hver av misjonsorganisasjonene.

3. Kirkerådet fakturerer misjonsorganisasjonene ut fra benyttede midler ved budsjettårets utløp.
4. Utgifter til regionale misjonskonsulenter kommer i tillegg til SMMs budsjett.

SAK SMM 17/99: JUBILEUM 2000, BESØK FRA SØR

Bakgrunn: Se SAK SMM 09/99 og 04/99.

SMMs behandling: Prosjektleder Svein Helge Rødahl gikk gjennom sending til menighetene med gudstjenestemateriell, og orienterte om søknader om vennskapsbesøk. Det har kommet i alt 38 søknader fra menighetene om rundt regnet 100 vennskapsgjester. Ofte står det flere menigheter, eller et helt prosti, bak hver søknad. Hele 15 av søknadene er relatert til misjon/SMM-organisasjonene (NMS 10, DnS 3, DNI 1, DNT 1). Søknadene vil bli ferdigbehandlet innen kort tid. Rødahl orienterte videre om at det nå vil bli en ny søknadsrunde for støtte til lokale og regionale tiltak og om arbeidet med bønneheftet "Bønn jorden rundt".

SMM takket for orienteringen og uttrykte tilfredshet over at misjon er så godt representert blant søknadene til vennskapsbesøk.

SAK SMM 18/99: KIRKEN I MØTE MED DEN ÅNDELIGE LENGSEL I VÅR TID – MISJON OG SPIRITUALITET

Bakgrunn: SMM behandlet saken på grunnlag av prosjektleders betenkning til Kirkemøtet.

Vedtak:

- 1) SMM understreker viktigheten av at kirken tar opp denne saken som sin hovedsak ved inngangen til et nytt årtusen og ber de enkelte av medlemsorganisasjonene applisere den inn mot sin egen virkelighet.
- 2) SMM ber KR's sekretariat vurdere hvordan misjonsorganisasjonenes erfaring kan tas inn i forbindelse med høringen på Kirkemøtet.

SAK SMM 19/99: EVALUERINGEN AV SMM

Bakgrunn: SMM behandlet saken på grunnlag av et notat fra prosjektleder.

Vedtak:

1. SMM ber partene starte sin interne evaluering av SMM-arbeidet i kretser og regioner, med sikte på at man kan ha gjennomført en regional fellesevaluering innen SMMs storsamling i mai 2000. Evalueringen bør omfatte: a) Samarbeidet i de regionale SMM-utvalgene; b) Erfaringene med misjonskonsulentstillingene der det er slike; c) Organisasjonens interne oppfølging av arbeidet med "misjonerende menigheter".
2. SMM ber prosjektleder utarbeide et evalueringsskjema, som oversendes de regionale SMM-utvalgene innen utgangen av 1999.

3. SMM ber misjonsorganisasjonene legge til rette for å framskaffe tallmateriale over prosjektinntekter, kirkeofringer og lignende, med tanke på utarbeidelse av oversikter over inntektsutvikling m.m.

SAK SMM 20/99 MAI-MØTET MED MISJONSKONSULENTENE, OPPFØLGING

Bakgrunn: SMM behandlet saken på grunnlag av et notat fra prosjektleder.

SMMs behandling: Følgende punkter var blinket ut for videre oppfølging: a) Misjonskonsulentenes forhold til andre oppgaver i bispedømmet de forventes å ta på seg; b) Misjon og "pengemas"; c) Tverrfaglig samarbeid på bispedømmenivå; d) Misjonsforståelsen.

Vedtak:

- a) SMM ønsker å bruke den forestående evaluering som et redskap til å avklare ansvarsforholdet i arbeidsoppgaver som ligger i skjæringspunktet mellom misjon, økumenikk og evangelisering.
- b) SMM utfordrer misjonsorganisasjonene til å følge opp overfor sine ansatte hvordan de kan være positive ressurser inn mot menighetenes misjonstenkning og misjonsidentitet ute og hjemme, slik at misjon i menighetene blir mer enn pengeinnsamling.
- c) SMM ønsker i evalueringen å reise spørsmålet om hvordan misjon bedre kan integreres i hele spekteret av bispedømmenes arbeid gjennom å styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom de forskjellige fagkonsulentene og andre fagmiljøer.
- d) SMM ønsker å arbeide videre med misjonsforståelsen, i første omgang gjennom samtaler med NØM (sak sak 15c), og oppfordrer samtidig misjonsorganisasjonene og kirken til å følge opp gjennom kompetanseutvikling av sine ansatte.

SAK SMM 21/99 MØTEPLAN FOR VÅREN

Følgende møteplan vedtas for våren:

6. mars kl. 0900-1600 (deler av møtet blir en felles sesjon med NØM)
 3-4. mai (storsamling med deltagelse fra de regionale SMM-utvalg).
 (neste møte er tidligere fastlagt til mandag 29.11.99)

Tore Laugerud
 -ref-

1

REFERAT fra møte i
SAMARBEIDSRÅD FOR MENIGHET OG MISJON
29.november 1999

Til stede:

- Den Nordiske Kristne Buddhistmisjon:
Knud Jørgensen
- Den Norske Israelmisjon:
Terje Bakke
- Den norske Santalmisjon:
Hans Thore Løvaas
Tore Seierstad
- Den Norske Tibetmisjon:
Einar Kippenes
- Det Norske Misjonsselskap:
Tor B. Jørgensen
Bjarte Thorsen
- Kirkemøtet:
Erling Pettersen
Ørnulf Steen (ankom noe senere)
- Bispemøtet:
Odd Bondevik
- Prosjektleder SMM:
Tore Laugerud

Møtet fant sted hos NMS, Oslo krets i St. Olavs gt. 23. Lederen åpnet møtet med skriftlesning og bønn.

Det utsendte forslag til dagsorden ble godkjent.

SAK SMM 22/99: REFERATSAKER OG INFORMASJONER

- a) Protokollen fra SMM-møtet 22.09.99 ble godkjent.
- b) Referat fra AU-møte 10.11.99 ble tatt til etterretning.

c) *Nytt fra De sentralkirkelige råd og Bispemøtet*

- Komiterapporten fra Kirkemøte (KM) saken om Kirken i møte med den åndelige lengsel i vår tid var vedlagt innkallingen. Erling Pettersen la i sin orientering vekt på viktigheten av å integrere sakens anliggende i forhold til det videre strategiarbeid. Spørsmålet om oppfølging kommer opp på Kirkerådets (KR) møte i februar 2000. Det foreligger planer om et stillingssamarbeid mellom DNKB og KR. SMM ble utfordret til å gi innspill på dokumentet fra KM-komite C.
- Ørnulf Steen (ØS) orienterte. Han viste til komiteinnstillingen til KM-saken *DNKs økumeniske og internasjonale engasjement* (se DNKs hjemmeside www.kirken.no/vedtak). KM uttrykker her sin anerkjennelse til misjonsorganisasjonene og ber Mellomkirkelig råd (MKR) være seg bevisst sin nettverksbyggende funksjon. ØS delte videre ut en skisse til det planlagte MKR-prosjektet *Guds menighet - jordens største under*. Han uttrykte også nødvendigheten av å vie den åndelige lengsel oppmerksomhet.
- Odd Bondevik (OB) orienterte om at spørsmålene om ordinasjon, vigsling, sakramentsforvaltning og lek preste-tjeneste blir viktige for Bispemøtet (BM) framover. BM ønsker å arbeide med disse spørsmålene prinsipielt og i sammenheng.

d) *Nytt fra misjonsorganisasjonene*

Tore Seierstad (TS) orienterte om konfirmantprosjektet *Blindpassasjeren* som DnS har utviklet. DnS har foreløpig henvendt seg til sine 210 samarbeidsmenigheter med dette. Fra NMS ble det opplyst at de har søkt om OVF-midler med utgangspunkt i plan for konfirmanttiden. SMM hadde en utveksling om samarbeidsproblematikk knyttet til konfirmantprosjekter. SMM ønsker å ta dette opp som sak på sitt møte i mars 2000 og vil involvere undervisningskonsulenten i KR. En ønsket videre å innhente erfaringer fra Folkekirkenes misjon i Danmark.

e) *Planer om Norsk råd for misjon og evangelisering (NORME)*

Norsk Misjonsråd (NMR) har utsatt å fatte beslutning om nedleggelse for å inngå i et større samlingsnettverk, NORME. Grunnen er at man trenger mer tid til å avklare spørsmål om bl.a. personlig medlemskap, rådets relasjoner til kirkeøkumenikken og klargjøre nytteeffekten av et nytt råd for medlemsorganisasjonene. En arbeidsgruppe arbeider videre med å skape en felles plattform. Høringsmøte er berammet 20.01.00.

f) *NMRs innsamlingsaksjon advent 2000*

NMR planlegger en stor misjonsaksjon 1-2 s. i advent 2000, og ønsker å mobilisere medlemsorganisasjoner og kirkersamfunn. Man håper på et samarbeid både med DNKs råds- og embedsstruktur. Orienteringen utløste en diskusjon om det ville være naturlig og hensiktsmessig at SMM foretar en henvendelse til kirkelige organer om saken. SMM ber AU foreta en slik henvendelse dersom aksjonskomiteen ber om dette. Henvendelsen bør foreligge til KRs møte i februar og BMs møte i mars 2000.

g) *Misjonskonsulentstillingene (se sak 1, AU-ref)*

Erling Pettersen har vært i kontakt med misjonskonsulenten i Borg og en del av administrasjonslederne i bispedømmene for å klargjøre spørsmål knyttet til OVF-støtte til misjonskonsulentstillingene i år 2000. Odd Bondevik understreket viktigheten av å ha en plan for videreføring av misjonskonsulentens oppgaver ved avslutning av prosjektperioden. Evalueringen av SMM vil bl.a. sikte mot dette.

h) *Materiell til misjon i åpenbaringstiden*

Prosjektleder orienterte. SMM har også i år hatt ansvar for tekstgjennomgåelsene i Luthersk Kirketidende. Hovedsatsningen er heftet *Guds herlighet midt i blant oss*, laget i samarbeid med Bibelselskapet og Norges Kristne Råd. I tillegg har man formidlet kunngjøringstekster, forbønnsforslag og prekentips i menighetssending nr. 4 fra KR (Kirkeårspermen).

i) *Vennsapsbesøk 2000, oversikt over reisestøtte*

Liste med oversikt over søknader og tildelinger var vedlagt innkallingen til SMMs orientering.

SAK SMM 23/99: SAMTALER OM MISJONSFORSTÅELSEN

NØM har, etter ønske fra SMM, invitert SMM til samtaler om misjonsforståelsen i tilknytning til sitt neste møte 06.03.00. SMM samtalte om aktuelle temaer: Religionsmøtet - hva betyr *the uniqueness of Christ* i dag? (DNKB), paradigmeskifte i misjon (DNKB og DnS), misjonerende menigheter og partnerskap (NMS). NØM vil sendte ut et notat i forkant av møtet.

Vedtak: SMM takker ja til invitasjonen til samtaler med NØM om misjonsforståelsen. Temaer meldes inn snarest.

SAK SMM 24/99: OPPNEVNING TIL REPRESENTANTSKAPET I DNKB

SMM er oppnevningensinstans for ett medlem av DNKBs representantskap. Vedkommende representerer seg selv. Tore Laugerud hadde på forhånd bedt om avløsning, etter å ha sittet i to perioder. AU hadde innstilt Ørnulf Steen som 1. kandidat, og Tore Laugerud som 2. kandidat.

Vedtak: SMM oppnevner Ørnulf Steen til representantskapet i DNKB for en periode av to år, f.o.m. høsten 1999. Tore Laugerud er suppleant.

SAK SMM 25/99 EVALUERINGEN AV SMM

SMM behandlet saken på grunnlag av et utkast til evalueringsopplegg fra prosjektleder.

Vedtak:

- 1) Prosjektleder ferdigstiller evalueringsopplegget på grunnlag av de merknader som framkom i møtet.
- 2) Opplegget oversendes de regionale misjonsutvalg snarest mulig med svarfrist til 01.04.00.
- 3) SMM ber medlemsorganisasjonene komme med signaler for den videre strategiske satsning.
- 4) SMM ber AU utarbeide noen scenarier til SMM-møtet i mars. Disse bearbeides og tas videre til mai-møtet.

SAK SMM 26/99: NY LEDER AV SMM, KONSTITUERINGSSPØRSMÅLET

Saken er utløst av utnevnelsen av SMMs leder Tor B. Jørgensen til Domprost i Bodø med tiltredelse 01.02.00. SMM behandlet saken på grunnlag av AUs innstilling. SMM har ikke klare regler eller mønstre for å håndtere en slik sak. AU hadde skissert tre ulike løsningsmodeller uten å foreta noen anbefaling.

Vedtak:

- 1) Hans Thore Løvaas, DnS, velges enstemmig til ny leder av SMM for resten av perioden 1998-2000. Lederskiftet trer i kraft umiddelbart etter møtet.
- 2) Den NMS utpeker til ny generalsekretær tiltrer AU for samme periode.

Det nye AU består da av Hans Thore Løvaas, leder, Erling J. Pettersen (nestleder) samt den nye generalsekreteren i NMS. SMM vil i fremtiden vurdere å utvide AU med ett medlem for å styrke de mindre misjonsorganisasjonenes stilling.

Tor B. Jørgensen ble takket for sitt arbeid som leder av SMM, og ønsket Guds velsignelse i sin nye tjeneste i kirken.

Det ble i tilknytning til SMM-møtet avholdt et seminar om Misjon og vennskapssamarbeid. Det er utarbeidet et eget referat fra dette.

Tore Laugerud
-ref-

Referat fra Rådsmøtet i Norges kristne råd den 20. september 1999 i Søndre Frikirke, Mortensrud.

Rådsmøtet startet en økumenisk gudstjeneste i samarbeid med Oslo Domkirke søndag kveld den 19. september med temaet "Å bygge en kirke av levende steiner". Predikant var tidligere generalsekretær i Kirkenes Verdensråd Emilo Castro. Castro talte på spansk og ble tolket av Sturla Stålsett. Ungdomskoret Reflex fra Østre Frikirke og Geir Hegerstrøm fra Den norske kirke presenterte og fremførte deler av musikalen "Betlehem 2000" som er komponert til den kirkelige 2000 års feiringen, Jubileum 2000. I gudstjenesten deltok også hornorkesteret fra Frelsesarmeens tredje korps, fader Johannes fra Hellige Nikolai Ortodokse menighet, sr. Merethe Maria fra Lunden kloster og Anne Margrethe Mandt fra Det Norske Misjonsforbund. Gudstjenesten ble innledet av styrets leder Billy Taranger og avsluttet av Biskop Stålsett. Gudstjenesteleder var res.kap. Hans Erik Raustøl og organist Kåre Nordstoga fra Domkirkens menighet.

Rådsmøtet var i år lagt til den nyinnvidde Søndre Frikirke i bydelen Mortensrud. Menighetens pastor A. Bruno Jakobsen ønsket velkommen og innledet møtet med å fortelle om arbeidet med å etablere menigheten og hvordan de fikk lokaler i nytt kjøpesenter. Styrets leder Billy Taranger ledet første del av dagen hvor dr. Emilo Castro holdt foredrag om "20th Century: The Century for Ecumenism and Mission – where have we come and where do we go?" Arnfinn Løyning fra Den Evangelisk Lutherske Frikirke og Gerd Marie Ådna fra Den norske kirke ga responser.

Økumenikkprisen gikk i år til Trondheims Kristne Råd for deres lokaløkumeniske nybråttarbeid. Prisen ble tatt i mot av Tor Rønneberg og Knut Bjerkan.

Prosjektleder Svein Helge Rødahl orienterte om Jubileum 2000 og presenterte det materiell som i disse dager sendes ut til landets menigheter.

Sekretariatet presenterte en visjon for et lokaløkumenisk arbeid. Tilstedeværende medlemmer av Norsk økumenisk komite for lokaløkumenikk ble presentert.

DELEGATER TIL RÅDSMØTET 1999

Den anglikanske kirke: (1)

Trevor Park

Den Evangelisk Lutherske Frikirke: (4)

Arnfinn Løyning

Halldis Nygaard Scarborough

Leif Gunnar Sandvand

Terje Solberg

Den katolske kirke: (5)

Gerhard Schwenzer

Georg Müller

Den norske kirke: (1/3 av alle repr.)

Tormod Engelsviken

Olav Skjevesland

Gunvor Kongsvik

Stig Utnem

Edvard Grimstad

Solveig Fiske

Kristine Sandmæl

Anne Weider Aasen

Gerd Marie Ådna

Marianne Werrum

Egil Elling Ellingsen

Frelsesarmeen: (3)

Margareth Hannevig

Einar Høyland

Odd Hjertås

Metodistkirken: (3)

Øyvind Helliesen

Leif Refsdal

Jorunn Wendel

Det Norske Misjonsforbund: (3)

Rune Fridell

Ingulf Diesen

Anne Margrethe Mandt

Det Norske Baptistsamfunn: (3)

Billy Taranger

Tor Rønneberg

Greta Cederstam

Den ortodokse kirke

HL.Nikolai menighet: (1)

Fader Johannes Johansen

Den tyske menighet: (1)

Svenska Margaretaforsamlingen: (2)

Ørjan Lundqvist

Solveig Kommandantvold

Den finska ev.luth forsamlingen: (1)

Carita Jansson

Det serbisk ortodokse kirkesamfunn: (1)

Den rumensk ortodokse menighet: (1)

Fra styret kom i tillegg:

Sveinung Lorentsen

Inviterte gjester til rådsrådet 1999:

Kirkens Nødhjelp, Stein Villumstad

Bibelselskapet, Gunleik Seierstad

Norges Frikirkeråd, Ole Johan Rustad

Mellomkirkelig råd (NØM): Ørnulf Steen

Trondheim Kristne Råd: Knut Bjerkan

Presse:

Misjonsbladet, DNM: Anne Margrethe

Mandt

Vårt Land: Jan Arild Holbek

Utvalgsledere:

Ole Johan Rustad, NØFI

Roar G. Fotland, NTSF

Hannah Chetwynd, NØU

Paul Oddvar Liseth, NSEF

Elsa Paulsen, NØKK

1. Konstituering

Valg av ordstyrere:

Øyvind Helliesen og Anne Weider Aasen

Valg av referenter for rådsrådet:

Lars Erik Nordby og Kristine Sandmæl

Valg av protokollunderskrivere:

Gerhard Schwenzer og Marianne Werrum

Det ble vedtatt å lage resolusjoner til støtte for "La Afrika leve-aksjonen" og om situasjonen på Øst-Timor.

Komite for Afrika: Ingulf Diesen, Roar Fotland og Tormod Engelseviken.

Komite for Øst-Timor: Georg Müller, Stig Utne og Greta Cederstam

2. Lederens tale – Generaldebatt

NKR's leder Billy Taranger holdt sin tale til rådsrådet, "Økumenikk gir oss større toleranse".

Etter talen ble det åpnet for en generaldebatt.

Følgende hadde ordet i debatten: Solveig Fiske, Edvard Grimstad, Gerd Marie Ådna, Anne Weider Aasen, Stein Villumstad, Stig Utne, Egil Elling Ellingsen, Jorunn Wendel, Olav Skjevesland.

I debatten ble følgende punkter berørt:

- Jubileum 2000s verdier: Glede, fellesskap, solidaritet og håp er sammen med materialet som er utsendt fra Jubileum 2000 godt egnet til å skape forståelse for kirkens engasjement i kommunen. Dette bør også materialisere seg i solidaritetsgudstjenester i året som kommer. Spesielt solidaritetsgudstjenester 8. mars.

- Viktig å arbeide for at Kristus skal vinne skikkelse i vårt land og rundt i verden. Håp om at vi kan få felles bønnegrupper lokalt.

- Det er viktig å sette ungdommen i sentrum. Ungdom uten mål, uten steder å gå til trenger voksne å snakke med. De trenger orienteringspunkter. La oss stå sammen med etatene som arbeider for dette. La oss drive forebyggende diakoni blant barn og unge og hjelpe foreldre som sliter.

- Kirkens Nødhjelp arbeider sammen med dere og for dere. Det ligger spennende perspektiver fremover i å forankre engasjementet for internasjonal diakoni lokalt – i kirkene. Vi må hjelpe hverandre med å se hva praktisk økumenisk diakoni er. Dette er viktigere enn å overlevere gjenstander.

- Den økumeniske bevegelse trenger forandring. Hva skal bekreftes av det vi har med oss? Hva må forandres? Det er behov for "new ecumenical space" hvor man kan tenke nytt uten frykt, og hvor man kan inkludere de delene i kirkene som er kritiske til den økumeniske bevegelse. NKR må være en frontbevegelse for å skape "nye rom" og nytt samarbeid. Kirkene som kirker er kalt til å samarbeide også sakramentalt. Visjonen om ett nattverdbord må holdes levende.

- Det er i lokaløkumenikken ting skjer. Det er en utfordring som møter dagens konfirmantlærere: Ungdom vet ikke hva kristendom er derfor lager de sin egen supermarkedsreligion med elementer fra alle kanter. Vi må utruste ungdom til å stå sammen utad på lokalplanet.

- Det må arbeides for å styrke og utvikle fellesskapet mellom prester, pastorer og ledere. Fiendskap må bygges ned og fellesskap må bygges opp. Menighetslederne må komme sammen og bli kjent med og glad i hverandre.

- Lokaløkumenikken er ved et tidsskille: Enkelte regioner har et rimelig godt samarbeid mellom prester/pastorer, men gjerne best mellom evangelikale. Det er også viktig å bruke tid på teologiske samtaler lokalt så vi ikke dekker over teologisk uenighet. Dette må å gå samtidig med andre fellesaktiviteter. Lokaløkumenikk er ofte fellesmøter etter gammel oppskrift som trenger revurdering og ny kreativitet. Her gjelder det å hegne om flammen – ikke ta vare på asken!

3. Årsmelding fra styret

Følgende hadde ordet til saken: Solveig Fiske, Gerd Marie Ådna, Tormod Engelsviken, Øyvind Helliesen, Ingulf Diesen, Stein Villumstad, Gerhard Schwenzer, Rune Fridell, Marianne Werrum.

Endringer:

Punkt 2 Utvalg nederst rettes til: KUI: Kirkens U-landsinformasjon.

Punkt 2:5 NTSF har ikke avsluttet arbeidet med Nicenum.

Punkt 6.4 Per Midteide har frasagt seg stillingen som direktør i Life and Peace Institute.

6:2 Den katolske europeiske biskopskonferansen rettes til De katolske europeiske bispekonferansers fellesråd.

Vedtak: Rådsmøtet godkjente styrets forslag til årsmelding for NKR med endringene ovenfor.

4. Årsregnskap for styret

Styret la fram regnskap for Norges kristne råd, Norsk økumenisk ungdomsforum, Norsk økumenisk kontaktforum for kvinner, Norsk økumenisk komite for det sørlige Afrika, Bønneuken og Jubileum 2000.

Følgende hadde ordet: Øyvind Helliesen.

Rettelse: I revisjonsrapporten for NEKSA er det oppgitt et underskudd på 6,707,39. Som det fremgår av regnskapet, skal dette være et overskudd på kr 6,707,39.

Vedtak: Rådsmøtet godkjente de fremlagte regnskaper som uttrykk for rådets samlede virksomhet.

5. Statuttregulering

Følgende hadde ordet: Gerhard Schwenzer

Det forelå forslag til en statuttregulering om beregningsmodell for medlemstall og antall representanter i Rådet. Denne skulle vært behandlet i 1998 etter vedtak i Rådsmøtet 1997. Styret vurderer dette som en regulering i henhold til tidligere fattede vedtak.

Vedtak: Styrets vurdering ble godtatt med 2/3 flertall.

Statuttendringen ble så tatt opp til behandling.
Styrets forslag på § 3 lyder som følger:

§3 MEDLEMSKAP

NKR's høyeste besluttede organ er Rådsmøtet. Her møter de deltakende kirker, kirkesamfunn og menigheter; heretter kalt medlemssamfunn, etter følgende fordelingsnøkkel:

Antall medlemmer	Antall representanter
Observatørstatus	1
0 - 3 000	1
3001 - 8 000	2
8001 - 15 000	3
15001 - 30 000	4
30001 - 60.000	5
60.000--	6
Den norske kirke	1/3 av det totale antall representanter

Medlemstallet for de enkelte medlemssamfunn fastsettes i hovedsak i henhold til offentlig statistikk.

Hver representant har en vararepresentant.

Menigheter eller forsamlinger tilknyttet et kirkesamfunn som er med i NKR, er representert gjennom sitt kirkesamfunn.

Menigheter som samlet har mer enn 500 medlemmer og som tilhører et kirkesamfunn som ikke er med i NKR, kan søke medlemskap i NKR. Dette medlemskapet opphører hvis menighetens eget kirkesamfunn blir med i NKR.

Enkeltstående menigheter som er medlem i NKR, og som tilhører samme kirkesamfunn, regnes som et medlemssamfunn.

Kirker, kirkesamfunn og menigheter som ikke ønsker fullt medlemskap, og økumeniske organisasjoner kan innvilges rett til å delta på rådsmøtene og i NKR's øvrige arbeid som observatører med talerett, men uten forslags og stemmerett.

Rådsmøtet møtes ordinært en gang årlig. Styret kan innkalle til ekstraordinært møte hvis det selv eller tre medlemssamfunn ønsker det. Innkalling til Rådsmøtet skal sendes ut senest en måned før møtet.

Medlemssamfunnene bestemmer selv hvor lenge representantene i rådet skal sitte.

Det henstilles til medlemssamfunnene å velge representanter til Rådet med god fordeling på kjønn og alder.

Vedtak: Rådsmøtet vedtar ny §3 i statuttene i samsvar med vedtak 5/97 om "Beregningsmåte for kontingent og kontingent for 1998"

6. Kontingent for 2000

Forslag til kontingent for år 2000 ble fremlagt av styret:

FORSLAG TIL KONTINGENT FOR 2000 og KONTINGTSATSER FOR OBSERVATØRER

Kontingentsatsene har stått stille i 2 år etter revisjonen som ble foretatt i 1997. Styret foreslår nå en indeksregulering på 5%

Den katolske kirke:	5 rådsmøtedelegater	kr. 47.250
Den Ev. Luth. Frikirke	4	kr. 35.700
Det Norske Misjonsforbund	3	kr. 25.200
Frelsesarmeen i Norge	3	kr. 25.200
Metodistkirken i Norge	3	kr. 25.200
Det Norske Baptistsamfunn	3	kr. 25.200
Svenska Margarethaförsaml.	2	kr. 12.600
Den anglikanske kirke	1	kr. 3.150
Hl.Nikolai ortodokse men.	1	kr. 3.150
Den serbisk-ort. menighet	1	kr. 3.150

Ev. Gemeinde in Norwegen	1	kr. 3.150
Den Rum.ortodokse men.	1	kr. 3.150
Observatører:		
Den finlandska ev. luth. menighet	(1)*	kr. 1.000
Mellomsum	27	kr.213.100
Den norske kirke	13	kr.213.100
Totalt	40	kr.426.200

* observatører telles ikke med i antall rådsmøtedelegater

Vedtak: Styrets forslag til kontingent for år 2000 ble vedtatt.

7. Virksomhetsplan 1999-00,

Følgende hadde ordet til saken: Gerd Marie Ådna, Ingulf Diesen, Marianne Werrum Haagensen, Roar Fotland, Billy Taranger, Arnfinn Løyning, Solveig Fiske, Gunvor Kongsvik, Tormod Engelsviken og Leif Gunnar Sandvand.

Det ble fremmet følgende tilleggsforslag til virksomhetsplanen:

5.5

- lage forslag til økumeniske samtale/bibelgrupper.

Vedtak: Virksomhetsplanen 1999/2000 ble vedtatt med ovenstående tillegg.

8. Budsjett.

Budsjettet for 2000 ble fremlagt.

Følgende hadde ordet: Marianne Werrum og Rune Fridell.

Vedtak: Styrets forslag til budsjett for 2000 ble vedtatt.

9. Valg

I forbindelse med valget ble det fra flere kritisert at valgkomiteen ikke hadde tatt hensyn til alder og kjønns sammensetningen av styret. Det ble videre reist spørsmål om dette var et reelt valg eller en oppnevning.

Valgkomiteens forslag:

Leder (velges for 2 år):

Billy Taranger.

Nestleder velges av styret.

Medlemmer (velges for 2 år):

Øivind Helliesen

Varamedlem: Arne G. Ellingsen

Billy Taranger

Varamedlem: Jan Sætre

Odd Hjertås

Varamedlem: Kehs David Löfgren

Arnfinn Løyning

Varamedlem: Leif Gunnar Sandvand

Etter konsultasjoner ble Greta Cederstam foreslått byttet ut med Jan Sætre.

Følgende ble valgt til medlemmer av styret i NKR:

Leder (for 2 år):

Billy Taranger

Medlemmer (for 2 år):

Billy Taranger

Varamedlem: Greta Cederstam

Øivind Helliesen

Varamedlem: Arne G. Ellingsen

3 avholdende

5 avholdende

Odd Hjertås

Varamedlem: Kehs David Löfgren

3 avholdende

4 avholdende

Arnfinn Løyning

Varamedlem: Leif Gunnar Sandvand

3 avholdende

3 avholdende

Revisor:

Statsautorisert revisor Wilhelm Forland i Clementsen og Forland A/S

Følgende ble valgt til valgkomite for neste år:

Ørjan Lundquist, Else Britt Nilsen, Anne Margrethe Mandt.

Anne Margrethe Mandt innkaller komiteen.

Jorunn Wendel ble takket for sin innsats i styret og overrakt blomster.

10. Neste Rådsmøte

Vedtak: Neste Rådsmøte blir den 30.5.2000.

11. Resolusjoner.

Stig Utnem la fram forslag til brev til biskop Carlos Belo med uttrykk for vår fortvilelse og vår støtte. Brevet sendes til pressen.

Vedtak: Rådsmøtet godkjente forslag til brev til biskop Carlos Belo og at brevet sendes til pressen.

Brevet ligger vedlagt.

Roar Fotland la fram forslag til en støtteuttalelse til aksjonen "La Afrika leve!"

Vedtak: Rådsmøtet vedtok en støtteuttalelse til aksjonen "La Afrika leve!"

Vedtaket ligger vedlagt.

Generalsekretæren avsluttet med Rådsmøtet med bønn.

Kristine Sandmæl
Sekretær

Lars-Erik Nordby
Sekretær

Protokollen er underskrevet av

Gerhard Schwenzer

Marianne Werrum

NORGES KRISTNE RÅD

CHRISTIAN COUNCIL OF NORWAY

RESOLUSJON

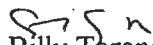
Fra Norges kristne råd s rådmøte
20.september 1999

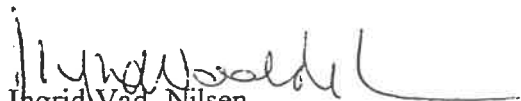
Som kristne kirker og trossamfunn samlet til rådmøte i Norges kristne råd
20.september 1999, vil vi uttrykke vår sterke støtte til kampanjen "La Afrika leve".

Vi oppfordrer alle kristne til å slutte opp om fredsmarsjen og særlig avslutningen foran
Stortinget den 27.september.

Kristne i Norge har i over 150 år vært opptatt av misjon i og solidaritert med Afrika. I en
situasjon hvor Afrikas folk står overfor ufattelige lidelser er det mer enn noen gang påkrevet at
vi ikke glemmer dem.

Vi henstiller til kristne kirker, trossamfunn og misjonsorganisasjoner, samt til politiske
myndigheter og media: Sett søkelys på Afrikas lidelser for å bekjempe den ondskap og
urettferdighet som er i ferd med å ødelegge deler av det afrikanske kontinent.

Billy Taranger
Leder

Ingrid Våd Nilsen
Generalsekretær

NORGES KRISTNE RÅD

CHRISTIAN COUNCIL OF NORWAY

Biskop Carlos Felipe Ximenes Belo
Biskop av Lorium og apostolisk administrator i eksil av Dili - Øst Timor

Oslo, 20. september 1999

Deres eksellense,

Med økende frykt og fortvilelse har vi, ledere i og representanter for kristne kirker i Norge samlet til rådsmøte i Norges kristne råd, sett hvordan håpet om en ny tid for Øst Timor er forvandlet til et mareritt.

Vi ber Dem overbringe våre bønner, vår støtte og våre hilsner til Deres lidende folk - Kristi legeme korsfestet for våre øyne - og til Deres medbiskop H.E. Basilio Nascimento og ledere i andre kirker.

Militsgrupper som er mot uavhengighet har terrorisert en uskyldig befolkning med støtte - eller i det minste kjennskap - fra det indonesiske militære og politi. Vi påkaller krefter av anstednighet og samvittighet med makt til å handle, for å reise seg mot terrorgruppene og avvæpne dem. Vi kaller også på vårt eget land som har overflod, og på andre nasjoner - å skynde seg for å mette de sultne, kle de nakne, bringe hjem de deporterte og hjelpe til med å bygge opp fra asken byer og landsbyer i Deres gryende nasjon.

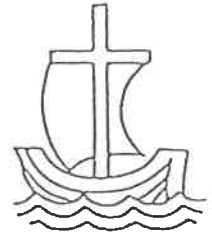
Vi minnes Deres appell til oss da De mottok Nobels fredspris her i Oslo i 1996: "Hvis volden mot det Øst-timoresiske folket fortsetter, så la oss forene våre krefter og fordømme det. Å forsvare verdigheten og fundamentale rettigheter for alminnelige mennesker må være vårt felles mål."

Vi fordømmer på det sterkeste den vold som nå brukes og ber og håper at alle gode krefter - overalt hvor de måtte være - i Indonesia og i det internasjonale samfunn, vil finne effektive måter å stoppe volden og møte de rettmessige forsetter hos befolkningen i Øst Timor.

Vi husker i våre bønner de som er døde, de skadde, flyktingene, de deporterte og alle som lider - og ber om en fremtid for Deres folk med rettferdighet og fred.

I Kristus -
Norges kristne råd

Billy Taranger - leder
Stig Utnem - nestleder

REFERAT FRA STYREMØTE I NORGES KRISTNE RÅD

11. NOVEMBER 1999. Første del av møtet i Universitetets gamle festsal som en del av Verdikommisjonens møte, andre del av møtet i Sentralkirken.

TILSTEDE: Billy Taranger, Øyvind Helliesen, Odd Hjertås, Sveinung Lorensten, Arnfinn Løyning, Georg Müller (sak 3.28-3.31/99), Trevor Park, Stig Utne
Fra administrasjonen: Ingrid Vad Nilsen, Lars-Erik Nordby, Svein Helge Rødahl (sak 1.25.99)
Øyvind Helliesen som er tilsynsmann for Metodistkirkens vestre distrikt ble ønsket velkommen som nytt medlem av styret.

REFERATER

1.22/99

Rådsmøte

Referatet fra Rådsmøtet forelå.

Vedtak: Til etterretning.

1.23/99

Norsk økumenisk komité for lokaløkumenikk (NØKLØ)

Rapport forelå fra NØKLØs første møte.
Dag Nygård møter ex officio.

Vedtak: Til etterretning.

1.24/99

Avtale med Kirkens Nødhjelp.

Underskrevet rammeavtale med Kirkens Nødhjelp om nærmere samarbeid forelå.

Vedtak: Til etterretning.

1.25/99

Jubileum 2000.

Svein Helge Rødahl rapporterte fra arbeidet.
Nytt materiell ferdigstilles fortløpende.
Jubileum 2000 er nå inne i en meget travel periode med utsending av materiell. Det foreligger pr. i dag om lag 100 000 bestillinger foruten de ordinære menighets og skolesendingene.
2000-årsbrevet er nå ferdig og sendes ut direkte til menighetene.

Det bes om at det sendes et anbefalingsbrev fra trossamfunnenes ledelse.

Statsråd Lilletun legger ned grunnsten for skoleprosjekter i Betlehem første søndag i advent.

13 millioner kroner utbetales i januar neste år fra Kulturdepartementet. Lederen uttrykte stor glede over arbeidet og takket medarbeiderne spesielt.

Vedtak: Til etterretning.

1.26

Felles AU-møte med Frikirkerådet.

Generalsekretæren orienterte muntlig.

Vedtak: Til etterretning.

1.27

Aktuell rapport

Salmehase.

Ingen bevilgning fra departementene i år.

Det lages felles søknad med Nasjonalbiblioteket om salmebasedelen.

Arbeidet med kurspakke om interkonfesjonelt og interreligiøst familieliv.

Det planlegges seminar med aktuelle familier på Sjelesorgsinstituttet den 14.-16. januar. Det er søkt Kirkedepartementet via Frikirkelig studieråd om midler til utvikling av studiemateriell.

Ungdomslederkurset

2 kurshelg avviklet. Meget vellykket.

Det planlegges tur til Genève og Taize for ungdom neste år.

Protokoll fra møte i KISP 30.9-1/10-99.

Protokoll fra KISP-møte utdelt.

Vedtak: Rapportene tas til etterretning.

RAPPORTER

2.8/99

Rwanda.

Det ble orientert muntlig om kirkelederbesøket fra Rwanda i september. Skriftlig rapport ettersendes.

Vedtak: Til etterretning.

SAKER

3.28 Evaluering av Rådsmøtet.

Styret gikk gjennom opplegg og gjennomføringen av Rådsmøtet.

Vedtak: Styret er godt fornøyd med programmet rundt Rådsmøtet 1999, og den praktiske gjennomføringen av dette. Oslo Søndre Frikirke takkes for sitt vertskap.
Fra tid til annen er det positivt å få inn utenlandske gjester til inspirasjon. Økumenikkprisen er nå i ferd med å vinne seg en posisjon og bør opprettholdes. Styret drøfter valgordningen videre.

3.29 Regnskapsoversikt pr. 30.9.99

Regnskapet pr. 30.9.99 ble gjennomgått.

Vedtak: Regnskapsoversikten fram til 30.9.99 tas til etterretning. Utvalgsregnskapene innarbeides på sikt i hovedregnskapet f.eks som avdelingsregnskaper.

3.30 Revidert budsjett 2000

NKR fikk ingen økning på statsbudsjettet, budsjettet er revidert tilsvarende.

Det er vanskelig å beregne investeringutgiftene ved flyttingen til 5. etasje i januar 2000.

Vedtak: Budsjettrevisjon for år 2000 godkjennes.

3.31 Samlokalisering med Frikirkerådet.

NKR og NFR har fått muntlig løfte fra gårdeier om at man kan leie ½ femte etasje i Kirkens hus fra 1.1.2000.

Frikirkerådet har ikke kunnet sende sin oppsigelse fordi kontrakten ikke har vært i orden med Sameiet.

Vedtak: Til etterretning.

3.32 Evaluering av ledersamlinger i 1999 og 2000-årsbrev-prosessen

Det ble samtalt om 2000-årsbrev-prosessen og muligheten for en årlig ledersamling.

Temaforslag:

- Hellighetsbegrepet i de ulike tradisjoner
- Lokaløkumenikk som samarbeid mellom likeverdige partnere
- Oppfølging av år 2000 lokalt og nasjonalt

Vedtak: Styret sier seg glad for at det var mulig å lage et felles brev som kunne samle bred støtte i kirkene. NKR ønsker å arrangerer for fremtiden en årlig samling for kirkeledere. Det tas kontakt med bispemøtet for Dnk.

3.33/99

Tema og sted for Rådsmøtet.

Det ble uttrykt ønske om gudstjeneste sammen med Bibelselskapet kvelden før rådsmøtet.

På bakgrunn av innlegg på årets Rådsmøte ønsket styret å utfordre en gruppe av Rådsmøtets unge deltagere til å lage en times program hvor de presenterer sine visjoner om økumenikk.

Styret ønsket å forespørre Betlehem Misjonsmenighet om mulighetene for å arrangere Rådsmøtet i deres nyleide lokaler i Gamle Aker menighetshus med gudstjeneste i Gamle Aker kirke.

- Vedtak:**
1. Bibelselskapet kontaktes med spørsmål om felles gudstjeneste i forbindelse med Årsmøte/Rådsmøte 2000.
 2. Representanter for rådsmøtets unge deltagere utfordres til å presentere sine visjoner for fremtidens økumenikk.
 3. Betlehem Misjonsmenighet forespørres om neste års Rådsmøte kan arrangeres hos dem.

3.34/99

Evaluering av Jubileum 2000

Styret drøftet fremlagt forslag til evalueringsprosess for Jubileum 2000.

Vedtak: Styret takker for arbeid som er gjort i Jubileum 2000 med sikte på å få fram en sakssvarende evaluering av prosjektet. Styret følger Hovedkomiteens anbefaling om å utarbeide

- en bok med tekst og bilder om jubileumsmarkeringer landet rundt og forarbeidene til disse.
- en vitenskapelig basert evaluering av prosjektet med formål å analysere økumeniske effekter prosjektet har hatt.

I tillegg bes sekretariatet følge opp med en internevaluering og rapportering slik evalueringsnotatet beskriver.

3.35/99 Evaluering av KRL-faget.

KRL-faget evalueres nå av Norsk Forskningsråd. Det er ønskelig med en felles konsultasjon med Samarbeidsrådet, NFR og NKR og evalueringsgruppen.

Vedtak: Styret ønsker at Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, NFR og NKR inviterer til en konsultasjon med evalueringsteamet for KRL-faget i januar –februar 2000. NFR er hovedansvarlig.

3.36/99 Kirkelig nettverk for internasjonalt samarbeid om menneskerettigheter fred og forsoning.

Forslag om å opprette et nettverk for internasjonalt samarbeid om menneskerettigheter, fred og forsoning.

Vedtak: Styret er glad for initiativet som er tatt for å opprette et kirkelig nettverk for internasjonalt samarbeid om menneskerettigheter og ber sekretariatet arbeide videre med planene i samarbeid med Mellomkirkelig Råd.

3.37/99 Eventuelt.

1. Protokoll for økumenisk deltagelse ved offisielle besøk.

Det ble samtalt om hvilken protokoll som Utenriksdepartementet følger ved invitasjon av kirkelige gjester ved offisielle besøk.

Vedtak: Administrasjonen bes om å ta opp spørsmålet om protokollen for økumenisk deltagelse ved offisielle besøk med Utenriksdepartementet.

2. Nasjonal dialog om tro og livssyn.

Styremøtet begynte med deltagelse i Verdikommisjonens seminar om "Nasjonal dialog om tro og livssyn" i Universitetets gamle festsal. I styrets samtale kom det fram et ønske om en økumenisk plattform for religionsdialog.

Vedtak: Det arbeides videre med en mulig opprettelse av et økumenisk forum for religionsdialog.

3. Samtale om kirkemøtedokumentet "Kirken i møte med den åndelige lengsel i vår tid".

Stig Utne orienterte om kirkemøtedokumentet.

Vedtak: Det settes av tid på neste styremøte til en grundig samtale om temaet.

Referent
Lars-Erik Nordby

Notat til deltakerne på
studiebesøk Geneve 12-15 .2.2000
fra: MKRs generalsekretær
14.1.2000

Temakretser / Spørsmålsstillinger

Dette notatet inneholder en liste over noen relevante temakretser/spørsmålsstillinger fra Den norske kirkes agenda med KV,LVF og KEK. Dette er spørsmål vi bør søke svar på/klarhet i under vårt besøk.

I tillegg har Kirkens Nødhjelp formulert noen spørsmålsstillinger som særlig opptar dem og som på denne måten gjøres kjent for deltakerne på forhånd.
Hvilke spørsmål og tema som hører hjemme i fellesesjonene på mandag og hvilke som egner seg for de mer "i- dybde-samtalene" tirsdag får vi snakke om underveis.

Besøket bør være preget av gjensidighet når det gjelder å stille spørsmål. Det betyr at både gjestene og vertene kan stille spørsmål som man ønsker svar på. Vi bør like mye være innstilt på å fortelle de vi møter hva vi i Den norske kirke vil med våre medlemskap i KV,LVF og KEK . Og samtidig være innstilt på spørsmål av typen : Kan vi være sikker på at vi også hører Den norske kirkes stemme når vi forhandler og diskuterer med Kirkens Nødhjelp?.

KV og Økumenisk forum

Hvordan arbeider KV med forslaget fra Harare om å "sondere mulighetene for å danne et globalt økumenisk forum"?
Hva er responsen fra andre så langt?
Hvordan ser man for seg KVs rolle i et framtidig forum?
Hvordan ser KV på medlemskirkenes rolle i den sonderingen som pågår?
For vår egen del: Hva vil det bety i Norge å arbeide for "a new ecumenical space"?

De ortodokses deltakelse i KV

Hva er status etter første møte i Special Commission?
Er det mulig å si noe allerede nå om i hvilken retning arbeidet vil gå?
Er det riktig å anta at denne kommisjonen -om den lykkes- vil legge føringer for en total nyorganisering av KV?

KV og de konfesjonelle kirkefamiliene

Hva er KVs forventninger til LVF-initiativet fra Rådsmøtet i Bratislava om Å føre samtaler om koordinering av de respektive generalforsamlinger?

Faith and Orders rolle og betydning

Vil FO rolle og betydning endres i den nye strukturen?
Hva tenker FO selv om arbeidsmåte og studieprosjekter?

KVs arbeid med religionsfrihet

I hvilken kontekst står KVs arbeid med religionsfrihetsspørsmål?
Hvilke dilemma og avveininger gjør KV?
I hvilke land/regioner er de mest brennbare?
Hvordan kan KV bli en partner for Oslo-koalisjonen for religionsfrihet?

Den nye kommisjonen for verdensmisjon og evangelisering
Hvilke forventninger har medlemskirkene til kommisjonen?

Andre spørsmålskretser er:

Ungdoms perspektiv og deltakelse i den økumeniske bevegelse?

Hvilke forventninger har KV til **Tiåret til overvinnelse av vold**?

Hvordan vil KV arbeide med **urfolksspørsmål og rettigheter**?

Den norske kirke og KN vil at KV skal ta føringen i arbeidet med **"global advocacy"**, særlig knyttet til spørsmål om **internasjonal rettferd**. Hvordan responderer KV på dette?

LVF

-Forholdet til KV - Hva vil LVF samarbeide nærmere med KV om i framtida?

-LVF før og etter Curitiba - LVFs struktur sett i et communio-perspektiv

- Luthersk misjonsforståelse ved en skilleveg- hva menes med "holistic misjon"?

-Den norske kirke i kirkefelleskap både med Porvo-kirker og Leuenberg-kirker- sett fra LVF

KEK

-Hvordan har krisen i Kosovo-som ikke er over- påvirket samarbeidet mellom kirkene i Europa?

-Vi ser konturer av ny europeisk asyl- og flyktningepolitikk. Hvordan er kirkene i Europa organisert og forberedt på dette?

-Arbeidet med Charta Oecumenica- hva er KEKs forventninger og hva er kirkenes foreløpige respons?

Problemstillinger fra Kirkens Nødhjelp:

KV:

- Hvordan vurderer KV muligheten for å flytte sitt hovedkontor til et mer sentralt og rimeligere sted (f.eks. England)?

- Hvordan vurderer KV samarbeidsrelasjonene mellom seg selv og de regionale kirkekonferanser? Hvor kan/bør det forbedres?

KV/LVF:

- Hvordan vurderer de erfaringene med ACT og hvordan ACT bør utvikles videre?

- Hvordan tenker de seg å komme bedre i inngrep med normsetting, evaluering og konfliktløsning i de mange bilaterale relasjonene mellom medlemmene, både samarbeid med de kirkelige organer og deres spesialiserte tjenesteorganisasjoner(Agencies og institusjoner innenfor misjon, evangelisering, diakoni, kirkelig utdanning)

- Hvilke muligheter ser de for et tettere samarbeid seg i mellom når det gjelder Internasjonale spørsmål, eventuelt også med andre. konfesjonelle kontorer/initiativ?

LVF:

Hvordan vurderer LVF utsagnene fra den svenske kirke om at alt som kan gjøres økumenisk, skal gjøres økumenisk?

LWS(Lutheran World Service): -Hvilke muligheter ser LWS i å utvikle et formalisert samarbeide med UMCHOR (metodistenes tilsvarende) i rehabilitering og langsiktig bistand? -

Finner LWS det like naturlig å samarbeide i et konkret land med ikke-lutherske kirker dersom disse er relevante for arbeidets utførelse som med lutherske kirker?

- Finner LWS det like naturlig å samarbeide med lokale regjeringstrukturer som med kirkelige strukturer i et gitt land?-

Hvordan vil LWS benytte den kapasitet f.eks. KN og Folkekirkens Nødhjelp har utviklet innenfor et spesielt område (KN: Vann og sanitær, FKN: Minerydding)?

DMD (Departement for mission and Development): - Hvordan vurderer DMD hensiktsmessigheten av at Geneve er kanal for store finansielle overføringer mellom medlemskirkene?

DEN NORSKE KIRKE

NORGES KRISTNE RÅD
CHRISTIAN COUNCIL OF NORWAY

KIRKENS
NØDHJELP

Sammen for
en rettferdig verden

Statsminister Kjell Magne Bondevik
Postboks 8000 – Dep
0030 Oslo

Gjeldsettergivelse haster – anledningen er nå!

Oslo, 12.januar 2000

Den norske kirke, Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp har i lys av utviklingen internasjonalt det siste halve året øynet nytt håp for befolkningen i mange av de gjeldsrammede land. En offensiv holdning til gjeldsbyrdene som landene bærer med seg fra tidligere regimer, kan bety at disse landene kan investere i sosial utvikling.

På grunnlag av denne erkjennelsen, samt den omfattende mobiliseringen hos kirkene i Norge og internasjonalt, er vi skuffet over at regjeringen ikke har brukt årtusenskiftet til å vise klarere vilje til å gå videre med gjeldsettergivelse. Stadig flere av regjeringene i de rike landene har innsett nødvendigheten av å ettergi gjeld, men mange av de forslagene som er fremmet er også svært betingede. Den norske kirke, Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp vil på nytt gjenta støtte til grunntenkningen i regjeringens Gjeldsplan. Gjeldsplanen skal blant annet avskrive gjeld uten at dette utgiftsføres mot budsjett. Vi etterlyser likevel større innsats for å finne varige løsninger på gjeldskrisen for de fattigste landene.

Tidligere har problemet nettopp vært at en omfattende gjeldsavskriving er vanskeligjort fordi dette måtte ha budsjettmessig dekning. Til dette vil vi holde fast ved at kreditorene har fått innfridd sine forventninger fordi mange land allerede har betalt inn flere ganger det beløpet som opprinnelig er lånt. Av denne grunn, og av hensyn til de omfattende sosiale konsekvensene en fortsatt omfattende gjeldsbetjening medfører, ber vi regjeringen ytterligere ta initiativ til at det bygges allianser mellom land for å finne reelle løsninger i inneværende år.

Gjeldsettergivelsen bør være fullstendig for de 30 –40 mest gjeldstyngede land. For noen av landene kan en utvidet og forbedret ordning av Highly Indebted Poor Countries- (HIPC) initiativet medføre en løsning. For noen av mellominntektslandene er det fremmet forslag om ordninger som multilateral gjeldsbytte, der forpliktelsen til å betjene gjeld byttes i forpliktelsen til å investere i sosial sektor. Grunnleggende for disse forslagene er at det nivået som omtales som håndterbart (sustainable) ikke tar tilstrekkelig hensyn til landenes sårbarhet ressursmessig og økonomisk.

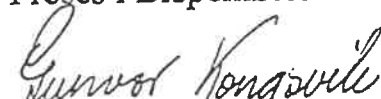
Det er avgjørende at gjeldsettergivelsen kommer de fattigste til gode. Det er også avgjørende at landene settes i stand til å ta hånd om sin egen utvikling, og at det sivile samfunn må styrkes for å kunne fremme deltakelse og åpenhet, og gjennom dette motarbeide korrupsjon. På denne bakgrunnen settes gjeldsettergivelse inn i en kontekst der økonomisk ansvarlighet er sentralt. Særlig i en sårbar situasjon etter konflikt eller undertrykkende styre, vil en slik mobilisering være viktig.

Det er en rekke anledninger til å bygge og styrke allianser med land som også ønsker reelle løsninger på gjeldskrisen. Særlig vil vi her trekke fram FNs Millenniumskonferanse i september, samt årsmøtene i Verdensbanken og Pengefondet. G8-møtet i Japan i juli vil også diskutere gjeldsspørsmålet, og Norge må bidra til at dette kommer høyt på dagsordenen. Framtidens løsninger må i langt større grad ta hensyn til og inkludere deltakelse fra de som er verst stilt materielt sett.

Vi imøteser en dialog om den videre prosessen i denne saken.

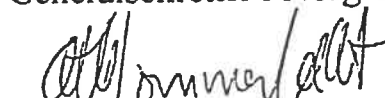
Vennlig hilsen

Odd Bondevik
Preses i Bispemøtet

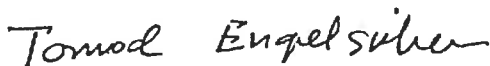

Gunvor Kongsvik
Leder i Kirkerådet

Ingrid Vad Nilsen

Generalsekretær i Norges Kristne Råd

Atle Sømmerfeldt

Generalsekretær i Kirkens Nødhjelp

Tormod Engelsen
Leder i Mellomkirkelig råd

Ole Mathis Hetta
Leder i Samisk kirkeråd

Kopi: Utenriksdepartementet, Utviklings- og menneskerettighetsminister
Hilde Frafjord Johnson, Postboks 8114 – Dep, 0032 Oslo

Råd, utvalg m.m	Møtested	Møtedato
Samisk kirkeråd	Lavangen	07. - 08.02.00
Mellomkirkelig råd	Oslo	11. - 12.02.00
Kirkerådet	Hedalen	17. - 18.02.00

Saksbehandler: Gerd Karin Røsæg/Ørnulf Steen/Synnøve Brevik

Sak nr. KR 02/00
 MKR ~~03/00~~ 022/00
 SKR 01/00

Saksdokumenter: Statsbudsjettet 2000/Tildelingsbrev
 Strategidokument - KM 1998

ÅRSPLAN FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD

Årsplanen for 2000 er utarbeidet på grunnlag av "Strategidokument for Den norske kirke 1999 - 2002" vedtatt av Kirkemøtet 1998. Videre er departementets årlige tildelingsbrev å betrakte som et styringsredskap som legger føringer for de sentralkirkelige råds prioriteringer. Også medlemskap i økumeniske bevegelser og inngåtte kirkeavtaler får konsekvenser for årsplanen.

Årsplanen avløser den tidligere virksomhetsplanen. Begrepet årsplan er i samsvar med departementets terminologi, det samme begrep er også brukt i økonomireglementet.

Ved behandling av virksomhetsplanen for 1999 ble det kommentert at det var vanskelig for rådene å forholde seg til et så detaljert og stort dokument. Dette resulterte i at Kirkerådet ba om å få seg forelagt en rullerende årsplan. For Mellomkirkelig råds del ble det bedt om at det skulle utarbeides et føringsdokument som skulle fremlegges for rådet.

I håp om å forenkle dokumentet i forhold til tidligere år fremlegges det nå en årsplan som viser de hovedarbeidsoppgaver sekretariatet vil konsentrere seg om i inneværende år. Arbeidsoppgavene er beskrevet ved hjelp av en målformulering. Flere av oppgavene vil strekke seg utover 2000, derfor er det også angitt resultatmål for inneværende år.

Gjennom årsplanen fastsetter rådene de konkrete oppgaver og prosjekter som forutsettes løst av sekretariatet i løpet av året. Det foreliggende planforslag er resultat av en lenger prosess i avdelingene og i ledelsen. Kirkemøterelaterte saker er en vesentlig del av planen. Dette gjelder i særlig grad for Kirkerådet. MKR og SKR er ikke i samme grad som Kirkerådet et forvaltningsorgan, deres mandater medfører at deres virksomhet i sterkere grad preges av eksterne relasjoner.

I årsplanarbeidet er det tatt hensyn til bemannings- og budsjettsituasjonen i de sentralkirkelige råd. Dette har medført at flere ønskede prosjekter er strøket, da det ikke er funnet budsjettmessig dekning for å gjennomføre dem. Etter at prosessen med årsplanen var sluttført har budsjettarbeidet vist at det er nødvendig å foreta ytterligere kutt i foreslåtte tiltak. Det kan derfor være områder i årsplanen som må utgå etter at endelig budsjett er vedtatt.

Underveis i planprosessen var det i dokumentet innarbeidet en kolonne som viste de økonomiske konsekvenser for de enkelte arbeidsoppgaver. Det er imidlertid vanskelig å prusberegne de enkelte oppgaver med hensyn til arbeidstid m.v. Fordi denne kolonnen ikke ville gi et korrekt bilde av kostnadene knyttet til de enkelte oppgaver ble den tatt ut i den endelige utgaven av årsplanen.

Forslag til årsplan er tidligere år fremlagt for alle tre råd til behandling, mens Kirkerådet har vedtatt den samlede plan.

Det har vært forutsatt i rådsbehandlingen at Mellomkirkelig Råd og Samisk kirkeråd har faglig selvstendig ansvar for å fastsette planer innenfor sine ansvarsområder, men at Kirkerådet er det organ som har det økonomiske ansvar for den samlede virksomhet.

Mellomkirkelig råd vedtok høsten 1999 et føringsdokument, og gav MKR/AU fullmakt til å vedta Årsplanen for MKR, dette gjorde AU under MKR/AU sak 2/00. *

På denne bakgrunn fremmes følgende

FORSLAG TIL VEDTAK

Mellomkirkelig Råd

Mellomkirkelig Råd tar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i år 2000 til orientering.

Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2000.

Kirkerådet

Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til samlet årsplan for Kirkerådet, Mellomkirkelig Råd og Samisk kirkeråd for 2000.

Det forutsettes at det administrativt gjøres nødvendige endringer i årsplanen slik at arbeidet kan utføres innenfor de vedtatte budsjetttrammer for 2000.

* PUNKTER I ÅRSPLANEN MERKET * ER MKR'S ANSVARSOMRÅDER

ÅRSPLAN

FOR

DE SENTRALKIRKELIGE RÅD 2000

0. SENTRALKIRKELIG ADMINISTRASJON
1. KIRKENS ØKONOMI
2. KIRKENS PERSONELL
3. KIRKELOV OG KIRKEORDNING
4. GUDSTJENESTE, LITURGI OG KIRKEMUSIKK
5. UNGDOM
6. MISJONERENDE MENIGHETER
7. SAMISK KIRKELIV SOM DEL AV DET ØVRIGE KIRKELIV
8. ENHETSARBEID OG VIDEREUTVIKLING AV ØKUMENISKE RELASJONER
9. KIRKEN OG DET FLERKULTURELLE NORGE
10. MENNESKERETTIGHETER, FORSONING OG RETTFERDIGHET
11. KVINNESPØRSMÅL OG LIKESTILLING
12. DIAKONI OG SAMFUNNSSPØRSMÅL
13. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON
14. INTERN ADMINISTRASJON

Årsplanens oppbygging

I arbeidet med årsplan for 2000 har det vært et førende prinsipp å forenkle oppsettet i forhold til tidligere år, videre har det blitt lagt til grunn at årsplanen skal vise hovedarbeidsområdene, og at mindre oppgaver ikke føres opp.

Hovedoppgavene i 2000 finner sin begrunnelse i vedtatt Strategidokument for perioden 2000 – 2003 og av departementets tildelingsbrev. Videre har medlemsskap i økumeniske bevegelser og kirkeavtaler hatt innvirkning på planarbeidet. Noen oppgaver har sin bakgrunn i enkeltvedtak i et av de tre sentralkirkelige råd.

Årsplanen er disponert med 15 hovedkapitler. Ved hjelp av 6 kolonner er virksomheten beskrevet.

Kolonne 1 viser hovedoppgaver i 2000. Disse hovedoppgaver er utfoldet i en målformulering i kolonne 2. Mange av hovedoppgavene vil gå over flere år, det konkrete arbeidet i 2000 er derfor definert med resultatmål i kolonne tre. Formuleringene her vil legges til grunn når meldingen for virksomheten i 2000 skal utarbeides.

Mange av de oppgaver de sentralkirkelige råd står overfor løses i samarbeid med eksterne instanser, dette er forsøkt vist i kolonne 5. Den siste kolonnen angir initialene til den eller de konsulenter som har ansvar for vedkommende oppgave, den som står angitt først har hovedansvaret. Det er her også forsøkt antydnet rådsbehandling, eventuelt Kirkemøtebehandling av en sak. I noen tilfelle er det først opp ekstern konsulent. Dette gjelder stort sett tiltak hvor det ikke er kapasitet i sekretariatet til å løse oppgaven, og at det derfor må leies inn ekstern hjelp. Dette vil i stor grad gjelde utredningsoppgaver.

Initialer:

SB Synnøve Brevik
SDI Stephanie Dietrich,
GHD Gunn Heidi Dybdahl,
TE Torill Edøy
KF Kristin Fæhn,
HMH Hans Morten Haugen
EH Estrid Hessellund,
ÅH Åge Haavik
TL Tore Laugerud,
JL Johs Lodberg,
EM Eigil Morvik
KN Kåre Natvig
EJP Erling J. Pettersen
GKR Gerd Karin Røsæg,
HJS Hans Jurgen Schorre
LS Liv Skaug,
JOS Jan-Oluf Skonnord
DST Dag Stange
OST Ørnulf Steen
SHS Synnøve Hinnaland Stendal (perm)

hovedfagfelt

samisk kirkeliv
teologi
undervisning
fysisk funksjonshemmede
diakoni
menneskerettigheter
U-landsinformasjon
liturgi
menighet - misjon
voksenundervisning
bemanningsplan
rekruttering NN
hele virksomheten
kirkeavdelingens fagfelt
samfunnsspørsmål
kvinne- og likestilling
økonomi - administrasjon
informasjon
misjon og økumenikk
kvinne- og likestilling

PST Pål Storrusten
PT Per Tanggaard
TT Tone Thorp,
ØT Øyvind Tobiassen
SU Stig Utnem,
GW Gunnar Westermoen,
TØ Tove Øines
LED Ledelsen

informasjon
kirkeordning
KM og personal
økonomi
Mellomkirkelige spørsmål
Informasjon
IT

0. SENTRALKIRKELIG ADMINISTRASJON

HOVEDOPPGAVER	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDS- PARTNER	ANSV./ RÅD
Kirkemøtet og møter i de sentralkirkelige råd	Effektiv og grundig saksbehandling som sikrer at kvalitative vedtak kan fattes.	Forberede og utvikle - Kirkemøtet og 3 møter i h.h.v. - Kirkerådet - Mellomkirkelig råd og - Samisk kirkeråd	Kirkemøtet og de valgte råd		EIP/GKR/ SU/SB/TT KR/MKR/ SKR
Møter i nemndene	Kvalitetssikre saksbehandling for rådene	Avholde 2 møter i hver av de faste nemndene	Alle ansatte i DSR		Fagkons. TØ
Bruk av IT	Forbedre IT-kompetansen for de ansatte slik at oppgavene kan utføres mer tids- og kostnadseffektivt	- Sekretariatet behersker IT som arbeidsverktøy - Tilfredsstillende maskinpark - Videreutvikle OVF-nettet - Oppdatere og videreutvikle adressedatabaser i DSR			Materiell GKR
Samordnet planprosess	Utvikle felles planprosess mellom KR og BDR. Tydeliggjøre ansvarsfordeling m.v. mellom KR, BDR og KA vav mr og fr.	Konsultasjon med bdr/KA	KUF, BDR, KA og KIFO		
Det norske menneskerettighetsfond	Sikre en god forvaltning i samarbeid med administrasjonsavd.	Videreutvikle systemer for økonomistyring.		UD og Fondets ciere	HMH
Utvikle og vedlikeholde den forvaltningsrettslige, økonomiske- og personaladministrative kompetansen	Utarbeide en arkivplan og videreutvikle arkivrutiner Opprusting og utvidelse av arkivlokalene i h.h.t. arkivforskriftens §§ 4-3 til 4-9 Utvikle et internt kontrollsystem for helse, miljø og sikkerhet	- Utarbeide en arkivinstruks, regler for bevaring og kassasjon samt arkivplan. - Starte arbeidet med en plan for utvidelse og oppgradering av arkivlokalene		Riksarkivet Riksarkivet	JOS JOS JOS
Den norske kirkes medlemsregister	Iverksettelse av ny forskrift for bruken av medlemsregisteret	Ferdigstille et internt kontrollsystem - Utarbeide uttalelse til forskrift til medlemsregisteret - Utarbeide nærmere retningslinjer til forskriften - Utarbeide informasjon til menighetene om bruken av lokalt medlemsregister		Arbeidsstilsynet	JOS JOS JOS

	Videreutvikling av medlemsregisteret	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikle og sette i produksjon nettverksløsning av lokalt medlemsregister - Utrede om registrering av døpte, utmeldte og innmeldte skal overtas fra folkeregisteret - Utarbeide en plan for online-tilgang til sentralt medlemsregister 			<p>JOS</p> <p>JOS</p> <p>JOS</p>
--	--------------------------------------	--	--	--	----------------------------------

1. KIRKENS ØKONOMI

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDS- PARTNER	ANSV./ RÅD
Statsbudsjettet 2001	<ul style="list-style-type: none"> - Legge frem et helhetlig og samordnet forslag til kirkebudsjett - Komme til enighet med KUF om en 3-årig opptrappingsplan med sikte på å betale de stipulerte medlemskontingenter for Dnk til LVF, KEK og KV 	<p>KR innlede forhandlinger med KUF om opptrappingsplan for bevilgning over post 71.18 tilskudd internasjonale økumeniske organisasjoner</p>	KUF	LVF/KV	JOS/EJP/KR EJP/SU/ MKR
Kirkelige fond	<ul style="list-style-type: none"> - Forvalte midlene i samsvar med retningslinjer for bruk av fondsmidlene og mht. tildeling av lån - Plassering av kirkelige fondsmidler i etisk investeringsbank -Forvalte 10% av OVF-midlene til søsterkirker 	<p>Delta i utredningsarbeidet om alternativ plassering av kirkelige fondsmidler i etisk investeringsbank</p> <p>Implementere ordninger for informasjon om og administrasjon av midlene.</p> <p>Avgi uttalelse til meldingen</p>	Kirke og organisasjoner lokalt, regionalt og sentralt	OIKOSKorsvei Misj.alliansen Strømmestift.,Sant.misj.	GKR/TT/KR MKR
Stortingsmelding om kirkens økonomi				Stortingspolitikere, KUF	EJP/JOS/KR

*

*

*

2. KIRKENS PERSONELL

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDSPARTNER	ANSV./RÅD
Kirkelig bemanning	Arbeide for at kirken får tilstrekkelig bemanning til å utføre de oppgaver den er pålagt	Utarbeide en bemanningsplan for Den norske kirke	KUF, Stortinget og bispedømmerådene	KA, PF, BM, bispedømmerådene	EM
Rekruttering til kirkelige stillinger	Bedre rekrutteringen til utdanning til kirkelige stillinger og til tjeneste i kirken generelt	Menigheten som rekrutteringssted: - Øke bevisstheten om rekrutteringsmuligheter - Konsultasjon - Info-skriv til menighetene med utfordring til å rekruttere minst én person hvert år til å ta kirkelig utdanning Samordning med rekruttering til stillinger i Nord-Norge - Avholde rekrutteringshøring i 11 prostier - Utvikle rekr. materiell til bruk i bl.a konfirmandund	Menighetenes staber	KA og bispedømmerådene, Rekrutteringsgr. i Nord-Norge, SKR og Bemanningsplanen	TT
	Bedre rekrutteringen til kirkelige stillinger i Nord Norge		Menighetsstaber, studenter	Sør- og Nord Hålogaland bdm, KUN	KN
	Rekruttere samisk ungdom for kirkelig tjeneste.	Avvikle to samlinger lokalt i henholdsvis nord-, lule- og sørsamisk område og en fellessamling for å øke kunnskapen og styrke samisk identitet.	Samisk ungdom fra 16 til 25 år.	Menigheter i samiske områder. De tre nordligste bispedømmer. Samiske ungdomsorganisasjoner. Sametinget.	SB SKR og KR
Å være medarbeider ...	Styrke lekfolkets plass og rolle i menigheten	Legge til rette for en drøfting av lekfolkets plass og rolle i menigheten på Kirkemøtet 2000	Kirkemøtet / menighetene	Tverrfaglig gruppe i sekt. / KA/ekstern ressursperson/ Stat-kirke-utv.	JL m.fl.
Grunnutdanningen til kirkelig tjeneste	Avklare KRers ansvar og rolle mht godkjenning av og uttøvelse om innholdet i kirkelig grunnutdanning	Få medfellt i tjenesteordningene at Kirkerådet er godkjenningssinstans for de utdanninger som Kirkemøtet vedtar kvalifikasjonskravene for		KA/KUF/andre	TT/PT/KR
Godkjenning av utdanning og kvalifikasjonskrav til kirkelig tjeneste	Sikre godkjenning av utd. til de særskilte stillingene og godkjenningsordningene mht. jevn god utdanning/praksis for kantor, diakon og kateket Igangsette ordningen med ordinasjon av personer uten teol. Embetseksamen	Kirkemøtet 2000 får evaluering av og melding om ordningen. Ferdigstille regelverket og etablere evalueringsnemnd. 5 møter	Kirkemøtet	KA, yrkesorg., bdr., utd.inst.	TT/KR PT/TT

3. KIRKELOV OG KIRKEORDNING

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMAR-BEIDS-PARTNER	ANSV./ RÅD
Kirke-stat utvalget	Innen år 2002 fremlegge en utredning i henhold til KR-mandat	<ul style="list-style-type: none"> - Leverer delutredning om ekklesiologi og økonomi og finanseringsformer 			Stat- kirkerutv KR
Menighetsrådsvalget 2001	Legge til rette for et godt valg og bidra til bred nominasjonsprosess, økt rekruttering, større valgdeltakelse,	<ul style="list-style-type: none"> - Forsøk med bruk av valgkort - Vurdere å gjennomføre valg knyttet til stortingsvalget (prøvemøenigh.) - Revidere valgreglene - Informasjon til mr/fr/bdr m.v. 	MR og FR, samt BDR	BDR, KUF, KA	PT/ DST
Kirkelig statistikk	Bidra til å forbedre statistikken i kirken med sikte på en bedre bruk av dataene. Sammenheng årsstatistikk, stillinger, økonomi og medlemsregisteret, samt andre demografiske data	<ul style="list-style-type: none"> - Forbedring, revisjon av skjemaet for 2000 - Innhenting, analyse av 1999-skjemaene for å utarbeide tilstandsrapport, sektorrappport - Sikre institusjonsstatist. (oversikt) - Kurs for bdr (m/NSD) i bruk av statistikken. - Nyttiggjøring - Delta i KOSTRA-gruppen for å få enhet og effektiv rapportering 	KUF, BDR, FR	NSD,SSB, KIFO,KA	PT
Kirkemøtets myndighet	Avklare KMs kirkerettslige myndighet i forhold til den moralske lojalitetsforpliktelsen. Dnk som offentlig-rettslig organ og som trossamfunn	Nedsette arbeidsgruppe. KM-sak 2001		KUF, BM, KR, BDR, KA m.fl.	KR
Sokneinndeling (jf. Kl §24 e)	Utarbeide retningslinjer for hensiktsmessige administr. enheter, sokn, prostier m.v.	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultasjon, høring - Samkjøring med KUF mht. tjensteddistrikt for prester KM-sak	MR-FR og øvrige organer i Dnk	KUF,BDR, KA	PT/
Kirkerettslig oppfølging av økumeniske avtaler	Klargjøre og informere om kirkerettslige konsekvenser av økumeniske avtaler	Utarbeide notat/retningslinjer overfor BM, bdr og berørte kirkesamfunn evt. på bakgrunn av en konsultasjon	Biskopene, bdr, berørte kirkesamfunn	BM	PT/OST/ SD

4. GUDSTJENESTE, LITURGI OG KIRKEMUSIKK

HOVEDOPPGAVER	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDS- PARTNER	ANSV /RÅD
Økumenisk salmeoppgave	Enighet om hvordan aktuelle salmer skal se mht tekst og tone med tanke på fremtidig felleskirkelig salmeboksamarbeid	Utvikle dataverktøy til å håndtere en database som inneholder alle de aktuelle salmer (tekst og tone)	Menighetene i medlemskirkene i NKR, Pinsebevegelsen og Adventistsamfunnet	NKR, Nasjonalbiblioteket, Norges Musikkhøgskole, Verbum, Lunde	AH
Embetssteologi	Avklare et embetssyn for Den norske kirke	Ferdiggjøre innstilling i løpet av år 2000	Hele kirken, med særlig fokus på kateketer og diakoner		AH/EM/ KR
De kirkelige handlinger	Revidere liturgiene for de kirkelige handlinger	Utarbeide liturgiske forsøksaker for - Gravferd og - Konfirmasjon - foreta ny gjennomtenkning av vår kirkes konfirmasjonsforståelse	Menighetene	Eivertumsprosjektet	AH/ EAW/KR
Kirkemusikalsk oppfølging	Gjennom rekruttering og utdanning sikre kantortjenesten i våre menigheter	Utrede behovet for kirkemusikkonsulenter i flere bispedømmer	Menighetene	Bispedømmerådene/NKOF/ KA	AH/KR
Bruken av ikoner og lysholder	Gi veiledning om bruken av ikoner og lysholdere	Konsultasjon på Liturgisk senter	Menighetene	Bispedømte/Riksantikvaren/Liturgisk senter	AH/NFG
Liturgisk globalisering	Formidle impulser fra den verdensvide kirke og styrke nord/sør-dimensjonen i norsk gudstjenstliv	- Forberede og avholde Nordisk gudstjenesteverksted 25.-28.5.2000 - Bearbeide ressursheftet "Worshipping Ecumenically" til norsk (bønner, liturgier med mer)	Prester, kirkemusikere o.a. Menigheter og ansatte	NKR Evt. KN	EH, MKR og KUI EH
Gudstjenestebok på nordsamisk : Kirkelige handlinger	Tilrettelegge for at Gudstjenestebok del II, med nødvendige tilpassinger foreligger på nordsamisk i gjeldende språkform.	- Fortsette arbeidet i Nordsamisk liturgivalg med å oversette og bearbeide de kirkelige handlinger til nordsamisk - Innlæring av den nye høymesseliturgien.	Menigheter, prester, klokkere, kirkemusikere.		SB IAGG SKR
Salmebok på nordsamisk	Sørge for at det finnes en salmebok på nordsamisk med både gamle og nye salmer.	- Presentere og lære inn salmer fra det nye "Prøveheftet".	Menigheter i nordsamisk område.		IAGG SKR

Ungdom i gudstjenesten	Gjøre den ordinære høymessen og fellesskapet omkring den inkluderende for den unge delen av menigheten	<ul style="list-style-type: none"> - Fortsette arbeidet i Nordsamisk salmebokutvalg med å oversette og bearbeide salmer - Arrangere salmeseminar - - Bidra til at flere menigheter følger opp KMs anbefaling om Ung Messe 2 gsngr i året - Følge opp konferansen "Søndagsengler" '99, ved å arbeide for at flest mulig menigheter feirer "Ung Messe" i løpet av år 2000 	Salmeoversettere og andre med interesse for salmearbeid.	IAGG SKR IAGG AB SKR NFG EAW
				KFUK/M Liturgisk senter

5. UNGDOM

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDSPARTNER	ANSV./RÅD
Ungdom og økumenikk	Styrke ungdoms deltakelse i økumenisk arbeid på de ulike nivå i Dnk	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre studietur for unge til Geneve og Taize - Følge opp deltakere ved ungdomslederkurset - Fremme sak om ungdom og økumenikk for MKR 		NKR	EAW MKR
Ung i kirken	Bidra til at ungdom selv får prege og gi retning til ungdomsarbeidet, og blir trukket inn i kirkens rådstruktur på alle plan	Konsultasjon for delegatene fra Ungdommens kirkemøte '98 (Forberedelse til Ungdommens kirkemøte '2001)		B&U org	NUSP EAW
Fellessatsing på ungdomsarbeidet	Følge opp konferansen "Ungdom uten kirke" '98.	Samarbeide med organisasjonene om en felles strategiplan for styrking av det kristne ungdomsarbeidet.		KFUK/M, NKSS, IKO Bispemøtet	EAW

*

6. UNDERVISNING

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMAR-BEIDS-PARTNER	ANSV./RÅD
Lovfesting av dåpsopplæring	Oppfølging av det offentlige nedsatte dåpsopplæringsutvalget	Styket økonomi	Politiske miljøer	IKO	EJP/ GHD
Oppfølging av Plan for dåpsopplæring:	Koordinere og styrke arbeidet med dåpsopplæring i menighetene	- Arrangere en konsultasjon om dåpsopplæring 15.02. 2000.	Sentrale personer innenfor den krk.und	IKO, Ref.gruppen for dåpsoppl., undervisningskonsulentene	GHD, EJP
	Oppfølging av samarbeidsavtalen KR- IKO gjennom bl.a å styrke trosopplæringen / trosutøvelsen i hjemmene	- Utvikle materiell og arrangere kurs med dåpsamtalen og 6-års fasen som tema.	Foreldre og faddere/ Ansatte og frivillige i menighetene.	IKO, Und.kons. DNKK,Pf	GHD
	Rekruttere nye medarbeidere: Prosjekt "Dåpslærer i menigheten"	- Lage et utkast til plan for gjennomføring og evaluering av et forsøksprosjekt med supplerende dåpslærere i menighetene.	Menighetene.	Dnkk, Dnkp, KA, IKO og bispedømmene	GHD
	Sørge for kristen litteratur på morsmålet til bruk i samiske hjem.	- Bearbeide teologisk og samisk-språklig manuskriptet til "Bønnebok for barn"	Barn i alderen 5-10 år med nordsamisk språkbakgrunn.	Indre-Finnmark prosti, IKO, Nord- Hålogaland bd.	IAGG (SB) SKR
	Øke tilbudet av søndagsskolematerieell for samiske barn.	- Utvikle flanellografbilder som er gjenkjennelige for samiske barn.	Søndagsskolebarn i samiske områder.	Indre- Finnmark prosti, Tysfjord mr, Prest for sørsamer, de tre nordligste bdm	

7. MISJONERENDE MENIGHETER

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDS- PARTNER	ANSV /RÅD
Misjonsforståelsen	Vinne større klarhet om hvordan Dnk forstår misjon.	- Sammenholde Dnk's ulike arbeidslags forståelse av misjon gjennom samtaler mellom kirkelige organisasjoner med sikte på en kortfattet fremstilling av misjonsforståelsen i Dnk - Arrangere konsultasjon om misjonsforståelsen høsten 2000	- SMM, KN, Bymisjon, Barne og Ungd.org. - Ditto – samt Dnk's repr. i økumeniske organisasjoner og andre nettverk	Se målgruppe SMM	OST TL MKR
Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM)	Avklare videreføring av samarbeidet mellom kirkelige organer og misjonsorganisasjoner	Gjennom evaluering redegjøre for erfaringer og resultater av arbeidet 1995 - 2000	Kirkelige organer og misjonsorganisasjoner sentralt og lokalt	Misjonsorganisasjonene i SMM	TL OST
Forskningsprosjekt	Kartlegge holdninger og engasjement for yttremisjon i lokalmenigheter i DNK	Skrive en rapport på grunnlag av materialinnsamling fra utvalgte prostier og menigheter	KIFO/Kirkelige organer og misjonsorganisasjoner sentralt og lokalt	KIFO Egede-instituttet	TL/KIFO
Andelig fornyelse	Forankre misjon i et fromhetsliv for vår tid	Starte og videreføre refleksjonsprosesser om misjon og spiritualitet	Kirkelige organer og misjonsorganisasjoner sentralt og regionalt	Misjonsorganisasjoner, institutter og utdanningsinstitusjoner	TL KG?

8. SAMISK KIRKELIV SOM DEL AV DET ØVRIGE KIRKELIV

Oppgavene innen dette felt er integrert der de tematisk hører hjemme, se spesielt område 4, 6, 11 og 13

* 9. ENHETSARBEID OG VIDEREUTVIKLING AV ØKUMENISKE RELASJONER

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDSPARTNER	ANSV./RÅD
De økumeniske organisasjoner	Styrke samhandlingen mellom råd/sekretariat og Dnk's representanter i styrende organer til KV, LVF, KEK, NØR og NKR. Fremme bedret samhandling mellom de økumeniske organisasjoner.	<ul style="list-style-type: none"> - Regelmessig kontakt med Dnk's representanter i øk.org. - Delta i pågående prosesser i de aktuelle organisasjoner- - Avklare kirkelig samarbeid i Norden 		KV/KEK/LVF NKR/Nordiske kirker/NØR	SU OST
Økumeniske samarbeidsavtaler	Arbeide for kirkelig enhet nasjonalt og internasjonalt gjennom bi- og multilaterale avtaler ved oppfølging av gjeldende avtaler teologiske samtaler som fører frem til nye samarbeidsavtaler implementering av avtalene i Dnk lokalt, regionalt og nasjonalt	<ul style="list-style-type: none"> - Teologisk og kirkerettslig arbeid som oppfølging av "Nådens fellesskap" - Løpende oppfølging av Porvoovtalen gjennom Kontaktgruppen - Offisiell markering av undertegningen av Leuening-konkordien. - Ta sikte på fullføring av skriving av samtalereport fra samtalene med Det Norske Misjonsforbund. - Følge opp Finnsnes og Sarpsborg menigheter som del av arbeidet med Nådens fellesskap 	Menigheter og bispedømmer i Dnk, BM, lutherske søsterkirker, andre partnerkirker og internasjonale samarbeidspartnere (LVF, KV, KEK)	Se målgruppe	SDI OST SU
Arbeid med økumenisk teologi	Styrke kompetansen på økumenisk teologi i de sentralkirkelige råd og blant medarb. i Dnk	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i den internasjonale luthersk-ortodokse samtalegruppen - Arbeide med ekklesiologidokumentet fra Faith and Order bl.a. med sikte på en konsultasjon for de sentralkirkelige råd. - Formidling av økumenisk teologi gjennom fagdager/besøk i 2-3 prostilag av PF 	DSR Utvalgte prostier,	BM, div. søsterkirker og økumeniske organisasjoner	SDI TN MKR
Ortodokse kirker	Etablere nærmere kontakt med utvalgte ortodokse kirker	<ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle kontakten med den Serbisk-ortodokse kirke. Etablere kontakt til et bispedømme i Dnk 		KN	SU

			- Bidra til et styrket samarbeid med Den russisk-ortodokse kirke		N.Hål.BD	SU
Lokaløkumenikk	Stimulere til økt lokaløkumenisk engasjement i menighetene		Delta i utvikling og gjennomføring av Norsk økumenisk komite for lokaløkumenikk (NØKLØ), handlingsprogram	Menigheter og bispedømmer i Dnk	NKR og dets medlemskirker	OST
"Guds menighet – jordens største under"	Menigheter utfordres til å bearbeide sine erfaringer fra misjon, økumenisk samarbeid og solidaritet både nasjonalt og internasjonalt. Det er utarbeidet egen prosjektbeskrivelse		Implementere tiltakene fastsatt for år 2000	Menigheter og bispedømmer	NKR, div. org., søsterkirker	OST MKR
Kvalitetssikring av økumenisk arbeid	Sikre et forsvarlig kvalitetsnivå for Dnk's økumeniske og internasjonale engasjement		Foreta en kritisk gjennomgang av arbeidsfeltene med sikte på en bedret utnyttelse av ulike kirkelige nettverk og en mulig reduksjon av antall oppgaver.			OST SU

* 10. KIRKEN I DET FLERKULTURELLE NORGE

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDS- PARTNER	ANSV /RÅD
Religionsdialog	Bidra til å skape møter mellom mennesker med ulike livssyn og fremme religionsfrihet i Norge	<ul style="list-style-type: none"> - Videreføre arbeidet i Kontaktgruppene med jøder og muslimer - Delta i Samarbeidsråd for tros og livssynssamfunn (STL) - Arbeide med Dnk's prioriteringer for deltakelsen i kontaktgruppene og STL - Delta i "Dialog om tro og livssyn i Norge" 		Det Mosaiske trossamfunn og Islamsk råd Norge	OST MKR
				V.kom. og STL	OST

11. MENNESKERETTIGHETER, FORSONING OG RETTFERDIGHET

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMARBEIDSPARTNER	ANSV./RÅD
Menneskerettighetsarbeid: Religionsfrihet	Styrke Oslokoalisjonen for tros- og livssynsfrihet,	- Arbeide for at kirkene i Norge, Dnk og de økumeniske organisasjoner skal være tydelige samarbeidspartnere for Oslo-koalisjonen	Kirkesamfunn og akademiske miljøer, samt myndighetene Myndigheter i Norge	Oslokoalisjon/ andre nettverk	SU HMM
Flyktninger og asylsøkere	Belyse problemene knyttet til en mer koordinert europeisk asytpolitikk.	- Arbeide for en bred høring om norsk flyktningepolitikk i lys av endringene i EU	Norske innv.myndigh, norske menigheter	NKR, Internasj. øk. Organer.	HMH SU HMH
Minoriteter	Implementere samarbeidsavtalen mellom Romanifolkets Landsforening og Dnk	- Bidra til økt synliggjøring av romanifolkets (tateres) kultur. - Bidra til å gjennomføre deler av Kirkemusikkfestivalen i Kr.sand.		BM, Churches Commission on Migrants in Europe (CCME), NOAS og Flyktn.rådet RFL/Stif Roma	HMH EJP
Samiske og andre urfolks rettigheter	Fortsatt oppfølging av Sak KM 13/97	- Synliggjøre kirkens engasjement i forbindelse med aktuelle spørsmål vedrørende samerettslige spørsmål.			HMH/SB MKR/ SKR
Fred og forsoning	Støtte arbeidet for fred og forsoning i utvalgte land	Delta i de prosesser for fred som særlig følges av KV, LVF og KEK, (Afrikas Horn, Balkan, Colombia, Palestina) og sikre norsk deltakelse i disse		Internasjonale kirkelige organ	SU HMM
Midt-Østen	Følge opp MKRs strategiplan for Midt-Østen	- Delta i arbeidet for å sikre konstitusjonelle rettigheter for kirkene/de kristne i Palestina - Bidra til å sikre at Augusta Victoria eiendommen på Oljeberget ikke blir solgt	Norske og israelske myndigheter		HMH SU
Ti-år mot vold	Forberede norsk deltakelse i KV's Tiår mot vold	- Lage overordnet plan for ti-året som sikrer bred deltakelse og ta sikte på å forberede lansering i Norge i januar 2001 - Arrangere en høring om Tiåret med fokus på den norske situasjonen og det norske ansvaret.	Norske myndigheter Menigheter og bispedømmer Organisasjoner	LVF og norske myndigheter Bispedømmer og menigheter, Org. i Dnk	SU KR/MKR og nemnden c

		Sikre at erfaringer fra Kvinnetiåret kommer planarbeidet til gode.			HMH SU
--	--	--	--	--	-----------

12. KVINNESPØRSMÅL OG LIKESTILLING

HOVEDOPPGAVER 2000	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMAR-BEIDS-PARTNER	ANSV./RÅD
Strategiplan for kvinnespørsmål og likestilling i Den norske kirke	<p>Vektlegge kvinners kompetanse i kirkens arbeid for fred, rettferdighet og vern om skaperverket</p> <p>Intensivere kirkens innsats mot vold og overgrep</p> <p>Arbeide for et likeverdig og likestilt fellesskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Trykke hele strategiplanen. - Utgi en bearbeidet/forenklet, trykksak i den hensikt å gjøre planen kjent. - Utarbeide delmål for planens mål 5 vedtatt av KM: arbeide for et likeverdig og likestilt fellesskap. - Delta i arbeidet med Kvinnefestivalen år 2000 og bidra økonomisk 	Bispedømmer og menigheter, organisasjoner	<p>Ekstra hjelp til bearbeidet utgave</p> <p>NØKK og festivalkom.</p>	<p>LSK KR</p> <p>LSK</p>

13. DIAKONI OG SAMFUNNSSPØRSMÅL

HOVEDOPPGAVER	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMAR-BEIDS-PARTNER	ANSV./ RÅD
Prosjektorientert diakonal satsing	Styrke diakonal holdning og handling i kirken	<ul style="list-style-type: none"> - Utgi veiledning til kirkeårets tekster ut ifra en diakonal vinkel. - Samle inn erfaringsmateriale om praktisk diakoni - Relansering av Plan for diakoni - Oversette dokumentet "Grunnlagstenking om samisk diakoni" til samiske språk. 	<p>Prester og forkynnere.</p> <p>Studenter, ansatte og frivillige innen diakonien.</p> <p>Diakonikonsulentene / Menighetene.</p> <p>Samsiske menigheter og alle bispedømmeråd.</p>	Kirkens Arb.giverorg.	KF NFD/KF KF
Mennesker med psykisk utviklingshemming	Fremme likeverdig deltakelse i kirke- og menighetsliv	- Lage avsluttende rapport fra satsingsområdet til Kirkemøtet 2000	KM 2000 og aktuelle aktører på feltet	Bispedømmene Nettverket MPU	KF
Eutanasi/aktiv dødshjelp	Gi mennesker en verdig og trygg livsavslutning	- Avholde en strategikonferanse	Utvalgte ressurspersoner	For Livsrett og Menneskeverd	NFD/KF
Internasjonal diakoni	Styrke kunnskapen og engasjementet om internasjonal diakoni i menighetene i tilknytning til "Plan for diakoni i Dnk"	<ul style="list-style-type: none"> - Undervisning (enkeltleksjoner) på diakonale og teologiske høyskoler - Avholde konferanse for vennskapsmenigheter - Støtte lokalmenigheter og bispedømmer ved vennsapsbesøk 	Studenter på diakonale og teologiske høyskoler	Diakonihjemmet, Lovisenberg SMM, KN Jubileum 2000, SMM, KN	KUI KUI MKR og KUI
Forbruk og rettferd	Styrke Dnk's og lokalmenighetenes viten, bevissthet og engasjement i miljø- og utviklingsspørsmål (jmf. KM	- Bygge opp /videreutvikle samarbeidsstrukturer/ nettverk for miljøengasi-, nasjonalt og internasjonalt	Menigheter og bispedømmer Menigheter, organisasjoner, bispedømmer	Kirkinfo, Miljøhjemmets og lignende	KR/KUI EH, HJS,

	96) Fremme etiske perspektiver på en globalisert økonomi knyttet til retningslinjer for næringslivet, gjeld, handel fattigdoms-bekjemping, korrupsjon.	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i prosesser for bygging av nye allianser med stater, organisasjoner og næringsliv som tydeliggjør ansvar/sikrer de fattigste. - Arrangere seminar om kirkens rolle i etikk og globalisert økonomi. Delta aktivt i evalueringen av "Social Summit" 	Regjering og næringsliv	Søsterkirker i utvalgte land KOMPAKT Aksjon Slett U-landsgj /J2000 /ForUM/ forskningsmiljø Transparency International/ Kirkelige organ	HMH KR/KUI
	Dnk skal være aktiv deltaker og premissleverandør i aktuell samfunnsdebatt	Utvikle database for sosialtiske uttalelser	Engasjerte enkeltpersoner og menigheter	Kirkens Informasjonsjeneste (Internett), Organisasjonene	HMH HJS, KR
Bio- og genteknologi	Dnk skal være aktiv deltaker og premissleverandør i denne samfunnsdebatten	Leverer innspill til debatt og høringer og utvikle studiemateriell for menighetene	Stortinget, Regjeringen, Menighetene	Nettverk for bio- og genteknologi, ForUM for utvikling og miljø, FLM, Bispedm.knt	HJS, KR, MKR
Prosjekt «Kirkeoppvarming»	Dnk skal arbeide for en mer miljøriktig og energieffektiv kirkeoppvarming	Delta og lede prosjektarbeid	Menighetene, Fellesrådene	KA, Riksantikvaren, Krkonsulentene	HJS, KR
Mennesker med funksjonshemninger i kirken.	Likeverd og deltakelse for funksjonshemmede i kirken.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utgi en veiledning for alle arrangementsplanleggere 2) Utgi et bokprosjekt – En bearbejdet versjon av hovedfagsoppgaven "De funksjonshemmede og kirken – En studie av integrering". 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Arr. av stevner, leirer, kurs/seminarer, retreatar, innendørs og utendørs møter, konserter osv. 2) Kirkelig ansatte og frivillige medarbeidere, studenter og andre interesserte. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Verbum forlag 2) Verbum 3) KIFO 	1)TED (Nasj.gr. for f.h.) 2)Verbum 3)TED KIFO

14. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

HOVEDOPPGAVER	MÅL	RESULTATMÅL 2000	MÅLGRUPPE	SAMAR-BEIDS-PARTNER	ANSV./RÅD
Utvide bruken av Internett	Hjelpe kirkens medarbeidere til å presentere kirkens budskap i det offentlige rom. Informere om hva som er vedtatt og på dagsorden i kirken. Bidra til at lokale råd systematiserer informasjonsarbeidet.	<ul style="list-style-type: none"> - Drifte og videreutvikle nettstedet kirken.no - Bygge opp og oppdatere bispedømmesidene på DNKS nettsted kirken.no med aktuelt stoff om virksomheten. - Videreutvikle nettstedet kirken.no til å omfatte menigheter - Følge opp "Kirken i møte med den åndelige lengsel" på kirken.no - Videooverføre fra plenum på KM 2000 på kirken.no 	Bispedømmkontorene, kirkelig ansatte og valgte, offentligheten og mediene	Bispedømmemenighetene	GW
Utgi veiledningsmaterieill		<ul style="list-style-type: none"> - Utgi Årbok for Den norske kirke 2000 - Utgi Kirkeaktuelt med 4-5 nummer – og eksternt layout. - Kvartalsvise menighetssendinger - Utgi øvrige publikasjoner ifølge utgivelsesliste – i papir og på kirken.no - Videreutvikle veikirkeprosjektet 	Menighetene, menighetsråd, ansatte og abonnenter, offentligheten		PST/ Redaktør DST
Drive presse- og opplysningsjeneste og rådgiving		<ul style="list-style-type: none"> - Ha presstjeneste for BM og de sentralkirkelige råd - Etablere elektronisk personfotoarkiv på kirken.no og systematisere papirfotoarkiv - Holde medietreningskurs - Holde kontaktmøte med kirkelige informatorer 	Veiførende Menighetene	Bispemøtet	Utgiv.ansv arlig redaktør JL (vår 2000) DST
			Offentlighetene Mediene	Bispemøtet	DST
			Bispedømmene Kirkelige informatorer i	Bispedømmene	PST/GW

Nord/Sør-informasjon	Styrke kunnskapen og engasjementet om Nord-Sør-spørsmål	Utgivelsesmagasinet "Du verden 2000"	institusjoner og organisasjoner i DNK Menigheter og organisasjoner	Global Info	KUI
----------------------	---	--------------------------------------	---	-------------	-----

REFERAT FRA MØTE I LWFs NASJONALKOMITE

Torsdag 2. Desember kl.15.00-18.00
Frikirkens hus, Bekkelagshøgda, Oslo

Til stede:

MKR/AU
Tormod Engelsen, Berit Lånke, Elena Eika

Frikirken

Arnfinn Løyning, Terje Solberg, Randi Nordlie

Observatører:

NMS, Tor B. Jørgensen
Buddhistmisjonen, Knud Jørgensen
Kirkens Nødhjelp, Atle Sommerfeldt
Norges KFUM/KFUK, Ørnulf Elseth
Den norske Israelmisjon, Terje Bakke

Sigrun Møgedal (Eksekutivkomiteen)
Kjell Nordstokke (DMD programkomite)
Brita Gjellesvik (LVF prosjektkomite)

Sekretariatet:

Ørnulf Steen

Forfall:

Sigurd Osberg, Helge Aarseth, Astrid Sandsmark, Inger Anne Naterstad, Stig Utnem
(MKR/AU)
Hilde M. F Sæbø (Frikirken)
Hans Tore Løvaas (Santalmisjonen)
Kåre Rune Hauge (NKSS)

Åpning ved Arnfinn Løyning

Protokollen fra møte 23.08.99 godkjent

1. ORIENTERINGER

a) Fra undertegningen av Felleserklæringen i Augsburg 31.10.99, v/Sigrun Møgedal
Som sakspapirer var utsendt taler og foredrag holdt i forbindelse med undertegningen.

Fra samtalen:

Det er en pedagogisk utfordring for kirkene å formidle hva Felleserklæringen handler om.
Felleserklæringen utfordrer til oppfølging lokalt både i Dnk og Frikirken.
Hva kan vi lære av kirker i andre land der relasjonene mellom den lutherske og den katolske kirke har kommet lenger enn hos oss?
Felleserklæringen må få plass i den teologiske undervisningen ved fakulteter, høyskoler og bibelskoler

b) Fra Eksekutivkomiteens møte v/Sigrun Møgedal

Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe som skal arbeide med relasjonen folkevalgte – sekretariat.

Forholdet mellom generalforsamling, rådsmøte og kirkeledermøte utredes for tiden. Det spørres bl.a. om nødvendigheten av å ha et eget kirkeledermøte. Det er ønskelig at Nasjonalkomiteen gir uttrykk for synspunkter på disse spørsmål.

Etter planen skal neste generalforsamling avholdes i 2005. Det stilles spørsmål om det ville være ønskelig å fremskynde den til 2003.

LVFs sekretariat stiller spørsmål ved deres reelle mulighet til å delta i styringen av ACT. ACT vil bli behandlet på neste Rådsmøte i LVF. Det er derfor ønskelig at ACT behandles i Nasjonalkomiteen før juni 2000.

c) Fra LWF Resource Consultation i Geneve nov. 99 v/Atle Sommerfeldt

Sommerfeldts orientering fra konferansen var samtidig hans innledning til neste punkt på dagsorden.

Deltakere på konferansen var de rike medlemskirker og partnerorganisasjoner (som bidrar med over en viss sum til LVF) samt tre representanter fra kirker i sør (To fra Afrika og en fra Asia).. Som grunnlag for konferansen lå det identitetskapende *communio*-begrepet, men konferansen dreide seg om den instrumentelle og strukturelle side ved den lutherske *communio*. Konferansen behandlet bl.a. spørsmålet om sekretariatets oppgaver i forhold til ressursfordelingen i LWF-fellesskapet, både de materielle og ikke-materielle ressurser. Det er et faktum at den finansielle overføring til Geneve synker. Hva betyr det for sekretariatets oppgaver? Sommerfeldt refererte slagordet «Less management - more monitoring» som utfordring for LVFs sekretariat. Viktige oppgaver ville da kunne være arbeid med ekklesiologi og luthersk identitet idag samtidig som man legger vekt på å stimulere til og fasilitere alle former for samarbeid i fellesskapet av lutherske kirker. Eksempel på en mulig oppgave kunne være å «overvåke» de store bilaterale pengestrømmene innenfor det lutherske fellesskap

For samtalen etter Sommerfeldts innledning, se neste punkt

2. AKTUELLE ROLLER OG VISJONER I FORHOLDET ORGANISASJON – KIRKE - LVF

Innledning ved Atle Sommerfeldt, se forrige punkt

Innledning ved Knud Jørgensen.

Buddhistmisjonen arbeider med konseptet «*Missional Church*» og ønsker at både LVF og KV skal løfte frem dette i sitt arbeid med misjon. KV har allerede bekreftet et møte om dette tema.

På prosjektsiden er Buddhistmisjonen involvert i et stort China-prosjekt. Det ble etterlyst bedre administrering av prosjektet og bedre tilbakemeldinger fra LVFs side.

Problemstillinger fra samtalen etter de to innledninger:

- LVFs skiller mellom medlemskontingent, medlemskirkenes bidrag til programarbeid og bidrag fra partnerorganisasjonene. KN er i denne sammenheng en partnerorganisasjon. I praksis betyr det at Dnk som medlemskirke bidrar med veldig lite ut over medlemskontingent. KN mener at det er uheldig at man skiller på denne måten. Det bør være i Dnks interesse at medlemskirkenes programmessige bidrag og bidrag fra partnerorganisasjonene ses samlet.

- Hvor føres debatten om deling av ressurser? I stor grad blant de rike kirker og store organisasjonene, men også i eksekutivkomiteen. LVF bør være et instrument som kan bygge broer mellom de ulike interesser.
- Dnk er medlem i LVF. Det betyr at LVFs agenda også angår bredden i Dnk. Hva gjør de sentralkirkelige råd med det? Det samme spørsmål kan rettes til Frikirken, selv om den kun er assosiert medlem.
- LVFs saker angår organisasjonene bl.a. fordi de fleste av organisasjonenes samarbeidskirker er medlemmer i LVF. Hvordan kan organisasjonene i Dnk bidra til å styrke kirkens samlede forpliktelser overfor det lutherske fellesskap? MKR må arbeide videre med dette.
- På hvilken måte kan organisasjonene dra nytte av LVF? LVF kan bedre maktfordelingen mellom organisasjonene og samarbeidskirkene ved å anonymisere penger og disiplinere partene i deres samarbeid. LVF vil kunne hjelpe til i arbeidet mot korrupsjon. LVF vil kunne bidra til å bringe nye impulser inn i bilaterale relasjoner ved å formidle erfaringer fra og kontakter til andre kirker i fellesskapet.
- Communio-begrepet står sentralt i LVFs selvforståelse. Som medlemmer i dette fellesskapet, er det nødvendig å akseptere at LVF representerer en ekklesiologisk pluralisme.
- KEK ble nevnt som eksempel på en økumenisk organisasjon som har få ressurser og et lite sekretariat. Dette tvinger organisasjonen til å arbeide som nettverksfasilitator og sette ut viktige oppgaver til medlemskirkene i stedet for å ha et operasjonelt senter i form av et stort sekretariat. Kan LVF lære av KEK?
- For Frikirken er den viktigste siden ved det assosierte medlemskapet å komme inn i det lutherske nettverket. Det er misjonsavdelingen som har vært pådriver for å få Frikirken knyttet til LVF.

Sekretariatet innkaller representanter for organisasjoner i Dnk til et møte der disse spørsmål drøftes videre.

Det ble orientert om studietur til Geneve 12.-15. februar

Neste møte fastsatt til tirsdag 9.mai kl. 15.00 - 18.00 på Kirkens hus, Underhaugsveien 15

Ø.Steen/19.01.00

KM 16.2/99

Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement i etterkant av generalforsamlingene i Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) 1997 Det Lutherske Verdensforbund (LVF) 1997 og Kirkenes Verdensråd (KV) 1998

Saksdokumenter:

Dokument 16.1:	Saksorientering
Vedlegg 16.1.1:	Rapport fra Kirkenes Verdensråds 8. generalforsamling 1998
Vedlegg 16.1.2:	Sammen under Afrikas kors – "Budskapet fra Harare"
Vedlegg 16.1.3:	Rapporter fra generalforsamlingene for KEK og LVF 1997
Dokument 16.2:	Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement i etterkant av generalforsamlingene i Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) 1997 Det Lutherske Verdensforbund (LVF) 1997 og Kirkenes Verdensråd (KV) 1998

Innstilling fra komite F:

Sammendrag av saken

I etterkant av generalforsamlingene i de største internasjonale økumeniske organisasjoner hvor Den norske kirke er medlem, Konferansen av Europeiske kirker (KEK) 1997, Det Lutherske Verdensforbund (LVF) 1997 og Kirkenes Verdensråd (KV) 1998, kommer spørsmålet om på hvilken måte dette utfordrer Den norske kirke. Hvilke saker er det viktig å arbeide med?

Fra Kirkenes Verdensråds generalforsamling kommer fire grunnleggende spørsmål som kirkene utfordres til å arbeide med i årene som kommer:

- Hvordan arbeider vi som kirker sammen i misjon og evangelisering midt i en pluralistisk verden?
- Hvordan forstår vi dåpen som grunnlag for det fellesskapsliv vi er kalt til å ta del i sammen?
- Hvordan kan vi tilby våre ressurser, vårt vitnesbyrd og våre handlinger til beste for verdens fremtid?
- Hvordan "reiser" vi videre sammen på veien mot synlig enhet?

Saksorienteringen trekker frem følgende hovedutfordringer fra de tre generalforsamlingene:

- Å avlegge et troverdig og helhetlig vitnesbyrd om Kristus
- Å se vårt vitnesbyrd og vår tjeneste i forsoningens sammenheng
- Å ta aktivt del i et økumenisk ti-år til overvinnelse av vold
- Å ha en åpen og inviterende holdning overfor de kirker som i dag ikke anser det for naturlig å engasjere seg i disse økumeniske organisasjoner.

- Samlet utfordrer de tre generalforsamlingene oss ved å spørre hvordan vi sammen kan arbeide for enhet på en troverdig måte.

Mellomkirkelig råd planlegger et prosjektarbeid der menigheter vil bli utfordret til å arbeide med egne erfaringer fra det å være del av kirken som et verdensvidt fellesskap på vei mot synlig enhet.

Komiteens merknader:

Komiteen vil innledningsvis, og som overordnet synspunkt for merknadene, gripe fatt i det sentrale element fra Kirkemøtets hovedforedrag om **relasjoner som skaper endring og fornyer**. Det handler om relasjoner både til den treenige Gud og til mennesker. Den treenige Gud viser sitt ansikt for oss på mange forskjellige måter, både som skaperen og opprettholderen, den som lider med og for oss i Jesus Kristus, Gud som fornyer og Gud som blåser sin livspust inn i oss, i kirken og i hele skaperverket. Relasjonen mellom Faderen, Sønnen og Ånden gjenspeiles på mange måter i våre mellom-menneskelige relasjoner og vår relasjon til Gud. Slik Gud ser oss og forholder seg til oss på mangfoldig vis, blir vi utfordret til å se og la oss se av hverandre, som mennesker skapt i Guds bilde. Dette innebærer at vi lar oss utfordre til et liv i stadig fornyelse i tjenesten for hverandre og hele skaperverket. Denne tankegangen er grunnleggende for økumenisk arbeid

Vår kirke har mange arbeidslag, også når det gjelder økumeniske og internasjonale oppgaver. Komiteen understreker følgende grunnholdning: La den enkelte instans gjøre det vedkommende er god til, og la oss arbeide for bedre samhandling. For arbeidet i vår kirke betyr dette både at det må være god innsikt i internasjonale og økumeniske spørsmål og et mangfold der samhandling og nettverksbygging er bærende elementer. Mellomkirkelig råd er det organ i Den norske kirke som har ansvar for økumeniske og internasjonale spørsmål. I spørsmål som angår urbefolkning samarbeider rådet med Samisk kirkeråd. Begge råd må ha den nødvendige kompetanse innenfor sine ansvarsområder. På samme tid må rådene gjennom nettverksbygging bidra til videreutvikling av samhandlingen mellom enkeltpersoner, menigheter, hele kirken og organisasjoner.

Komiteens merknader vil i hovedsak dreie seg om ulike **RELASJONER**.

Bispedømmerelasjoner og vennskapsmenigheter. Mange bispedømmer, menigheter og lokalmiljøer har gjort erfaringer med kontakt og utveksling med bispedømmer og menigheter i andre land. Både gjennom gjensidige besøk, informasjonsutveksling, ulike misjonsprosjekter og bønnekontakter over landegrensene, har menighetene hentet impulser til fornyelse og endring. For mange har dette vært en konkret erfaring av "sør som kilde og kraft" (jfr. Betenkningen om Kirken i møte med den åndelige lengsel i vår tid). Lokalmiljøer har på denne måten hentet utfordringer til utvikling av bedre kontakter i eget nærmiljø, både kirkelig og ellers.

Komiteen vil bekrefte og anerkjenne arbeidet til de ulike **organisasjonene** så som Bibelselskapet, Kirkens Nødhjelp, Sjømannsmisjonen, misjonsorganisasjonene som er med i Samarbeidsråd for menighet og misjon og andre organisasjoner som er engasjert i misjon og diakoni, både nasjonalt og internasjonalt, og med andre tjenester. Samtidig vil komiteen understreke betydningen av kontakt til de evangelikale nettverk både nasjonalt og internasjonalt. Komiteen ser at LVFs Nasjonalkomite er et viktig redskap for å bedre

samhandling i det lutherske fellesskap, både nasjonalt og internasjonalt. De økumeniske organisasjonene er viktige møtesteder også for Den norske kirke. De tjener kirkenes økumeniske og internasjonale engasjement på ulik måte og de har stimulert til læresamtaler og kirkeavtaler som også får lokaløkumenisk betydning. Slik er de økumeniske organisasjoner redskaper som kirkene kan benytte for å komme nærmere hverandre som kirker, og dermed møte lengselen etter kristen enhet.

Kirkens enhet kommer til uttrykk på mange forskjellige måter. Et viktig element i relasjonsbyggingen mellom mennesker er også **samtalen om tro- og lærespørsmål**. Komiteen ønsker å gi uttrykk for sin glede over de avtaler som er inngått, både nasjonalt og internasjonalt, og vil påpeke behovet for en videreføring av samtalene som et viktig ledd i brobyggingen mellom kirkene.

Globaliseringen tydeliggjør at det lokale og det globale er nært knyttet sammen. Det bringer verdens **fattigdomsproblem** nærmere den enkelte og hele kirken. Det er nødvendig å arbeide med problemstillinger omkring fattigdom og økonomiske strukturer. Komiteen understreker viktigheten av at kirken viser et tydelig engasjement for å bidra til å utrydde den fattigdommen som finnes i store deler av verden. Kirken må derfor sette et kritisk søkelys på nasjonale og internasjonale strukturer, og sammenhenger mellom disse, i den stadig mer globaliserte økonomi. En bedret fordeling bl.a. gjennom en mer rettferdig handel sammen med tiltak som stimulerer nyskaping i fattige land er særlige utfordringer. Som eksempel på dette siste nevner komiteen samarbeid med institusjoner og organisasjoner som arbeider med mikrofinans. Det er også viktig å rette fortsatt oppmerksomhet mot enkeltmenneskers forvaltningsansvar. (jfr saken om "Forbruk og rettferd" på Kirkemøtet 1996)

Økningen av vold i samfunnet gir grunn til bekymring og utfordrer kirken. Vold er en destruktiv relasjon. Den representerer utfordringer på alle plan fra det lokale til det globale. Volden er uttrykk for dødskrefter i samfunnet. Jesu måte å møte mennesker på er et forbilde på gode menneskelige relasjoner som kan forebygge vold. Jesu død og oppstandelse er seier over synden og dødskreftene. Komiteen vil særlig understreke **det økumeniske tiåret til overvinnelse av vold**. I denne sammenheng peker komiteen både på de lokale utfordringene, menigheters engasjement mot vold, f.eks ved å delta i natteravn-virksomhet, lokaløkumeniske og tverreligiøse tiltak, og samvirke med lokale politiske myndigheter, men også de internasjonale utfordringer. Komiteen vil uttrykke glede over den kontakten som nå utvikles med Den serbisk-ortodokse kirke som ledd i de kirkelige bestrebelsene på å arbeide for forsoning på Balkan. Dette er ett eksempel på hvordan også Den norske kirke som medlem av de internasjonale økumeniske organisasjoner kan spille en viktig rolle i arbeidet mot vold og for fred og forsoning.

Komiteen vil understreke at en viktig kirkelig utfordring er å bidra til å skape levende møter mellom mennesker. Det handler om **dialog og medvandring** med mennesker av samme tro og av annen tro. Slik gjør vi synlig alle menneskers gudbilledlighet og likeverd, både gjennom ord og handling. Det må legges vekt på arbeidet med **religionsfrihet** som en grunnleggende menneskerettighet.

Dialog og medvandring er også grunnleggende for en troverdig tjeneste i **misjon og evangelisering**. Dette er løftet frem som kjerneoppgaver både av KV og LVFs generalforsamlinger. Komiteen vil understreke at dette er prioriterte satsinger også for Den norske kirke.

Komiteen er opptatt av at Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement i særlig grad angår menighetene. Derfor vil komiteen anbefale Kirkemøtet å gi sin tilslutning til det foreslåtte prosjektet som tar sikte på å utfordre de menighetene som ønsker det, til å arbeide med erfaringer fra misjon, økumenisk arbeid og solidaritet både nasjonalt og internasjonalt for slik å finne nye modeller for samhandling og utruste menighetene til vitnesbyrd og tjeneste. I dette arbeidet vil komiteen understreke at erfaringer fra Jubileum 2000 er en betydelig ressurs som må benyttes i det videre arbeid. Kirken og organisasjonene har utarbeidet mye materiell som kan hjelpe de menighetene som ønsker å arbeide med disse forhold.

På slutten av det århundre som i særlig grad har blitt preget av arbeid for kirkelig enhet, er det komiteens håp at vi ved å legge vekt på relasjonene vi lever i, kommer nærmere oppfyllelsen av den visjon som vi finner i Jesu bønn i Joh 17,24: "Jeg ber om at de alle må være ett (-) for at verden skal tro."

Komiteen understreker viktigheten av å arbeide med de fire spørsmål fra KVs generalforsamling og de hovedutfordringer som kommer fra de nevnte økumeniske organisasjoners generalforsamlinger slik de fremkommer i saksorienteringen. Komiteen mener at disse hovedutfordringer gir MKR som ansvarlig organ mulighet til konsentrasjon om noen arbeidsoppgaver, samtidig som det kan stimulere til kreativitet, samhandling og mangfold både lokalt og regionalt i vår kirke.

Hilsen fra Harare

Komiteen anmoder Mellomkirkelig råd om å sende den bønningen som avslutter budskapet fra KVs generalforsamling i Harare til samtlige bispedømmekontorer. Sammen med bønningen sendes et bilde av det korset som Den norske kirke fikk fra Den latviske kirke i eksil under korsutvekslingen som fant sted mellom medlemskirker under en av gudstjenestene.

Den avsluttende bønningen lyder som følger:

*Vi lengter etter den synlige enhet i Kristi kropp
idet vi bekrefter at gavene er gitt til alle
unge, gamle, kvinner, menn,
i lek og vigsløst tjeneste i kirken*

*Vi venter på menneskeslektens helbredelse,
at Guds skaperverk må bli helt igjen.*

*Vi stoler på tilgivelsens frigjørende kraft
den som omformer fiendskap til vennskap
og som kan bryte voldsspiralen*

*Vi er utfordret av visjonen om én kirke
som når ut til alle
idet den deler, bryr seg om, roper ut evangeliet om Guds forløsning
en kirke som er Guds rikes tegn og en tjener for verden*

*Vi er utfordret av visjonen om en kirke
som er Guds folk på vei sammen*

*som tar kampen opp mot alle splittelser
som skyldes rase, kjønn, alder eller kultur
og som kjemper for å virkeliggjøre rettferdighet og fred
og for å bevare skaperverkets integritet*

*Vi reiser sammen som et folk i bønn.
Midt i forvirring og tapt identitet
skimter vi tegnene på at Guds hensikt blir oppfylt
og vi venter på Guds rikes komme*

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Kirkemøtet tar rapporten fra Kirkenes Verdensråds 8. generalforsamling til orientering
2. Kirkemøtet bekrefter viktigheten av et aktivt engasjement fra Den norske kirkes side i Konferansen av Europeiske kirker (KEK), Det Lutherske Verdensforbund (LVF) og Kirkenes Verdensråd (KV) i årene som kommer, og ber Mellomkirkelig råd gi dette prioritet i sitt arbeid.
3. Kirkemøtet har drøftet veien videre og ber de sentralkirkelige råd arbeide videre med de hovedutfordringer som er nevnt i saksfremstillingen og i komiteens merknader, ved å konkretisere dette i arbeidet med mål, strategi og tiltak i tiden som kommer.

PLENUMSBEHANDLING:

Dirigent: Ole Martin Norderhaug
Saksordfører: Elena Viviana Eika

Disse hadde ordet:

Elena Viviana Eika, Arne Grønningsæter, Finn Wagle, Sigurd Osberg, Jan-Martin Berentsen, Ole Chr. Kvarne, Per Halstein Nielsen, Ola M. Steinholt, Thor Egil Abrahamsen, Gunnleik Seierstad, Jens Damsgaard, Hans Nic. Nilsen, Tormod Engelsviken.

Protokolltilførsel

Fra: Gunnleik Seierstad

En vil uttrykke glede over at arbeidet med sletting av bilateral u-landshjelp til Norge har båret frukt. Arbeidet må fortsette på det internasjonale plan, med sikte på å finne ordninger av solid faglig kvalitet – som sikrer at land som har nytt godt av gjeldslette, ikke på nytt synker ned i gjeld de ikke makter å betale.

Endringsforslag

Fra: Finn Wagle

Nytt pkt. 4:

”Kirkemøtet ber Kirkerådet overveie hvordan det økumeniske saksfelt kan løftes fram som et årlig innslag på Kirkemøtets saksliste.”

- Forslaget støttes av komiteen og tas inn i deres forslag.

Protokolltilførsel

Fra: Gunnleik Seierstad

En vil uttrykke glede over at arbeidet med sletting av bilateral u-landshjelp til Norge har båret frukt. Arbeidet må fortsette på det internasjonale plan, med sikte på å finne ordninger av solid faglig kvalitet – som sikrer at land som har nytt godt av gjeldslette, ikke på nytt synker ned i gjeld de ikke makter å betale.

Kirkemøtets vedtak:

1. Kirkemøtet tar rapporten fra Kirkenes Verdensråds 8. generalforsamling til orientering
2. Kirkemøtet bekrefter viktigheten av et aktivt engasjement fra Den norske kirkes side i Konferansen av Europeiske kirker (KEK), Det Lutherske Verdensforbund (LVF) og Kirkenes Verdensråd (KV) i årene som kommer, og ber Mellomkirkelig råd gi dette prioritet i sitt arbeid.
3. Kirkemøtet har drøftet veien videre og ber de sentralkirkelige råd arbeide videre med de hovedutfordringer som er nevnt i saksfremstillingen og i komiteens merknader, ved å konkretisere dette i arbeidet med mål, strategi og tiltak i tiden som kommer.
4. Kirkemøtet ber Kirkerådet overveie hvordan det økumeniske saksfelt kan løftes fram som et årlig innslag på Kirkemøtets saksliste.

Votering

Det var 79 stemmeberettigede. Forslaget enstemmig vedtatt.

Dirigent: Torgils Aurdal
Saksordfører: Tormod Engelsviken

Disse hadde ordet:

Tormod Engelsviken, Jan-Martin Berentsen, Odd Bondevik, Einy Rendal Elgsæther, Per Halstein Nielsen, Sigurd Osberg, Ernst Baasland, Tore Kopperud, Oddmund Brundtland, Hans Nic. Nilsen, Jens Olav Mæland, Berit Helgøy Kloster, Peder Nustad, Jorunn Øxnevad Lie, Gunnar Stålsett.

Protokolltilførsel

Fra: Hans Nic. Nilsen

Jeg viser til mitt innlegg i debatten der jeg klargjorde for at jeg under tvil er nødt til å avstå fra å stemme for.

Derfor vil jeg nå pga. samme tvil – stemme mot. Og ber om at dette blir tatt inn i protokollen.

Kirkemøtets vedtak:

1. *Kirkemøtet vedtar å undertegne avtalen mellom reformatoriske kirker i Europa om alter- og prekestolfellesskap, slik den er lagt frem i dokumentet "Leuenberg-konkordie" fra 1973.*
2. *Kirkemøtet vedtar Signaturforklaringen som en tydeliggjøring av Den norske kirkes vurdering av hva undertegningen av konkordien innebærer.*
3. *Kirkemøtet ber Mellomkirkelig råd om å følge opp gjennomføringen av avtalen og sørge for at avtalen blir gjort kjent i menighetene.*
4. *Kirkemøtet ber Kirkerådet arbeide med de ordningsmessige konsekvensene av avtalen.*
5. *Kirkemøtet ber om at undertegningen av Leuenbergkonkordien og fremleggelse av Signaturforklaringen skjer i en hensiktsmessig og tjenlig ramme.*

Votering

Forslaget ble vedtatt med 80 mot 2 stemmer.

